

Seznam příloh

Příloha 1 – Část znění návrhu zákona o zahrádkářské činnosti z roku 2009.

Příloha 2 – Rozhovor s jednou z respondentek.

Příloha 3 – Část osadního řádu z roku 2012, jež uvádí pravidla členům osady, jejich dodržování je kontrolováno vedoucími skupin.

Příloha 4 – Výsledek kontroly stavu jednotlivých parcel v osadě Chvalka, která byla provedena dne 4. dubna 2015.

Příloha 5 – Zpráva z výroční členské schůze 2015.

Příloha 6 – Inzerát a povídka jednoho z osadníku – nástěnka osady květen 2015.

Příloha 7 – Fotografie zahrádky paní L.

Příloha 8 – Fotografie zahrádky pana R.

Příloha 9 – Fotografie zahrádky paní K.

Příloha 10 – Fotografie zahrádky paní B.

Příloha 11 – Fotografie zahrádky paní O.

Příloha 12 – Jedna z uliček zahrádkové osady Chvalka.

Příloha 13 – Ptáček zachráněný zahrádkáři.

Příloha 14 – Rozhovory.

Příloha 15 – Projekt diplomové práce.

Přílohy

Příloha 1: Část znění návrhu zákona o zahrádkářské činnosti z roku 2009.

ZÁKON

ze dne.....2009

o zahrádkářské činnosti a úpravě některých podmínek jejího provozování (zahrádkářský zákon)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon upravuje zahrádkářskou činnost jako veřejně prospěšnou činnost a stanoví podmínky pro zřizování a provoz zahrádkových osad.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) zahrádkářskou činností zájmová činnost provozovaná na zahrádce (v zahrádkové osadě) zahrnující zejména pěstování ovocných stromů, zeleniny a květin, zpracování plodů pro vlastní spotřebu a pěstování okrasných dřevin a rostlin,

b) zahrádkářem provozovatel zahrádkářské činnosti,

c) zahrádkou pozemek v zahrádkové osadě sloužící k zahrádkářské činnosti o výměře do 400 m², který smí být zastavěn pouze zahrádkářskou chatou a skleníkem,

d) zahrádkovou osadou soubor zahrádek, staveb a zařízení se společným oplocením a společnou přístupovou cestou k veřejné komunikaci,

e) zahrádkářskou chatou jednoduchá jednopodlažní, případně podsklepená stavba o zastavěné ploše do 25 m² ¹⁾ sloužící k výkonu zahrádkářské činnosti,

f) stavbou a zařízením v zahrádkové osadě stavba a zařízení, které slouží provozu zahrádkářské činnosti a provozu zahrádkové osady; jsou to zejména zahrádkářské chaty, skleníky, pařeniště, zajištění zdroje vody a elektrické energie včetně jejich rozvodů, společné sociální zařízení včetně septiku, klubovna, sklad, hřiště pro děti, skládky na odpad a jeho likvidace, oplocení osady, cesty v osadě, stavba pro společenskou činnost, stavba pro zpracování produktů pro vlastní spotřebu, parkoviště a přístupová cesta k osadě z veřejné komunikace,

g) zřizovatelem zahrádkové osady fyzická nebo právnická osoba, která žádá o vydání územního rozhodnutí podle tohoto zákona, a po zřízení zahrádkové osady za ni odpovídá, zejména obec nebo sdružení založené podle zvláštního zákona²⁾ s cílem podpory zahrádkářské činnosti; zřizovatelem zahrádkové osady může být i organizační jednotka tohoto sdružení.

¹⁾ § 103 a 104 zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 3

Zřízení zahrádkové osady

(1) Zřizovatel zahrádkové osady požádá o vydání územního rozhodnutí podle zvláštního zákona³⁾.

(2) Ke zřízení zahrádkové osady je třeba nejméně tří vzájemně sousedících zahrádek.

- (3) K žádosti o vydání územního rozhodnutí zřizovatel zahrádkové osady kromě náležitostí stanovených zvláštními zákony⁴⁾ připojí
- doklady o oprávnění jednotlivých zahrádkářů k užívání jejich zahrádek,
 - dokumentaci záměru formou výkresu v měřítku katastrální mapy s uvedením počtu jednotlivých zahrádek, jejich parcelních čísel a výměr, obslužných ploch a plochy pro případné zřízení společných zařízení a staveb,
 - stanovy zřizovatele zahrádkové osady s vyznačením dne registrace⁵⁾, je-li zřizovatelem zahrádkové osady sdružení podle zvláštního zákona²⁾ nebo jeho organizační jednotka,
 - návrh osadního řádu.
- (4) Zřizovatel zahrádkové osady je povinen během platnosti územního rozhodnutí vydat osadní řád. Osadní řád musí obsahovat:
- údaje o zřízení zahrádkové osady,
 - pravidla správy zahrádkové osady,
 - práva a povinnosti zahrádkářů v zahrádkové osadě,
 - pravidla pro zřizování, užívání, údržbu a opravy společných staveb a zařízení a ostatního společného vybavení zahrádkové osady,
 - zásady likvidace odpadů ze zahrádkářské činnosti v zahrádkové osadě,
 - pravidla pro zrušení a likvidaci zahrádkové osady,
 - pravidla pro změny a doplnění osadního řádu,
 - platnost a účinnost osadního řádu.
- (5) Osadní řád upravuje:
- pravidla pro zřízení, vedení a zrušení společného fondu,
 - podmínky umístění a výstavby zahrádkářských chat a ostatních staveb sloužících zahrádkářské činnosti.
- (6) Osadní řád nabývá platnosti dnem jeho vydání a účinnosti 15. dnem po jeho vyvěšení v zahrádkové osadě.
- (7) Zřizovatel zahrádkové osady je povinen zajistit, aby osadní řád byl v zahrádkové osadě veřejně přístupný.

§ 4

Smlouva o nájmu zahrádky

- (1) Na smlouvu o nájmu zahrádky se použijí obecná ustanovení o nájemní smlouvě⁶⁾, nestanoví-li tento zákon jinak.
- (2) Smlouva o nájmu zahrádky musí mít písemnou formu a musí obsahovat předmět a účel nájmu, výši nájemného a úhrady za plnění poskytovaná v souvislosti s užíváním zahrádky nebo způsob jejich určení a dobu, na kterou se nájem uzavírá, jinak je neplatná.
- (3) Nájemce je oprávněn dát pronajatou zahrádku do podnájmu bez souhlasu pronajímatele pouze pro účel provozování zahrádkářské činnosti a za stejných podmínek, které stanoví smlouva k najatému pozemku, nestanoví-li smlouva o nájmu zahrádky jinak.
- (4) Smlouvu o nájmu zahrádky lze písemně vypovědět v jednoroční lhůtě ke dni 1. října běžného roku.
- (5) Jestliže nájemce zemře, má jeho osoba blízká⁷⁾ přednostní právo na uzavření nájemní smlouvy za stejných podmínek, které musí být u pronajímatele uplatněno do 30 dnů od smrti nájemce, jinak zaniká. Je-li takových osob více, musí uplatnit toto právo všichni a stanou se společnými nájemci, nedohodnou-li se mezi sebou jinak.
- (6) Pro podnájem platí ustanovení odstavce 5 obdobně.

³⁾ § 76 a násl. zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 37 a § 45 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 86 zákona č. 183/2006 Sb.

⁵⁾ § 9 odst. 1 zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 663 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha 3: Část osadního řádu z roku 2012, jež uvádí pravidla členům osady, jejich dodržování je kontrolováno vedoucími skupin.

IV. Uspořádání zahrádek

1. Při hranicích sousedních zahrádek je povoleno vysazovat porosty ve vzdálenosti, rovnající se polovině předpokládané výšky vzrostlého (dospělého) stromu. Maximální výška porostů nesmí přesáhnout 4 m. Pěstovat zeleninu, případně jinak využívat pozemek lze až na jeho hranici.
2. Jednotlivé zahrádky se nepovolují oddělovat plotem z klasických materiálů. Po výslovné dohodě mezi uživateli a se souhlasem výboru lze po hranicích pozemku vést živé ploty (ovocné stěny) případně jiné přírodní zábrany.
3. Uživatelé jsou povinni činit opatření k tomu, aby trvalé porosty a jiné porosty, jakož i větve a kořeny těchto porostů, nepřesahovaly na sousední zahrádky a společné plochy v osadě. Vysoké stromy se nepovolují.
4. Na zahrádkách je možno stavět zahrádkářské přístřešky (dále jen přístřešky), sloužící pro odpočinek, uskladnění výpěstků, náradí a jiných zahrádkářských potřeb, a to v souladu s plánem výstavby území, písemným schválením výboru a to na základě předložené žádosti.
5. Provozní zařízení, např. skleníky, nádrže na vodu (z nádrží na vodu se povolují jen sudy a jim podobné nádoby zabezp. tak, aby nedošlo k úrazu osob), komposty, které by měly být umístěny na hranici pozemku jednotlivých zahrádek, je možno zřizovat po předchozím souhlasu výboru.
6. Chov včel a drobného hospodářského zvířectva není dovolen.
7. V případě odchýlení se od zásad uvedených v části IV., bodech 1-5 je nutné o tom sepsat dohodu mezi sousedícími uživateli, ve které se mimo jiné uvede důvod, zřizovatel, na čí náklady bude v případě potřeby zábrana odstraněna, prováděna údržba, využívání apod. a jeden výtisk předat výboru k odsouhlasení. Při změně uživatele ztrácí předchozí dohoda platnost, pokud ji nový uživatel odmítne akceptovat.

V. Práva a povinnosti uživatelů

1. Uživatelé jsou oprávněni užívat zahrádku k zahrádkářským účelům a používat společná zařízení zahrádkové osady.
 2. Uživatelé jsou povinni:
 - a) užívat zahrádku pouze k zahrádkářským a rekreačním účelům,
 - b) respektovat sousedská práva ve smyslu ustanovení § 127 a občanského zákoníku, zejména nesmí obtěžovat nad míru přiměřenou poměrům ostatní uživatele hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, pachy, pevnými a tekutými odpady, stíněním, vnikáním volně pobíhajících psů a jiných chovných zvířat na sousední zahrádky nebo společné plochy v osadě, neohrožovat sousední pozemky nebo stavby úpravami užívaného pozemku nebo staveb na něm se nacházejících,
 - c) nenarušovat vzhled okolí zahrádkové osady komposty a skládkami, udržovat pořádek, dodržovat hygienické předpisy, komposty zřizovat jen na vymezených místech,
 - d) nepoužívat v areálu osady střelné zbraně,
 - e) podílet se na udržování společných zařízení zahrádkové osady a společných ploch a nést náklady na údržbu těchto zařízení formou účelových příspěvků,
 - f) plnit brigádnické hodiny vyplývající z pracovní povinnosti odsouhlasené členskou schůzí,
- V prostoru osady je zakázáno:
- g) ve státní svátek, celou neděli a v sobotu od 12.⁰⁰ hod. používat motorové sekačky, motorové pily a jiná motorová zařízení v období od 1. 5. – 30. 9. kalendářního roku,
 - h) používat rozhlasové přijímače, magnetofony a jiné přístroje takovým způsobem, aby jejich hlukem byli rušeni ostatní uživatelé,
 - i) jezdit v osadě motorovými vozidly po cestách, parkování motorových vozidel v osadě a na přístupových cestách,
 - j) zapalovat ohně, kterými by byli rušeni ostatní uživatelé zahrádek, viz Vyhláška NV hl. m. Prahy č.2/1989 Sb. NVP o podmínkách vypalování rostlinného porostu a spalování jiných hořlavých látek na prostranstvích hl. m. Prahy a č.11/2002 Sb. NVP o kontrole limitů a kouře.

Příloha 4: Výsledek kontroly stavu jednotlivých parcel v osadě Chvalka, která byla provedena dne 4. dubna 2015.

Parcela č. 1 je relativně v pořádku, stromy je zapotřebí ještě prořezat, umravnit keř u plotu, dále odstranit vrbu u plotu a vyřešit thuji za chatkou, která je vysazena přímo nad rozvodem vody. Plot je také udržován, ale bylo by zapotřebí jej přizvednout nad terén, aby tráva nezarůstala do plotu.

Parcela č. 2 je neudržovaná, zarostlá, stromy přerostlé. Je patrná víceletá nečinnost. Plot je udržován a dostatečně vysoko nad terénem.

Parcela č. 3 je relativně v pořádku a plot je také udržován a dostatečně vysoko nad terénem.

Parcela č. 4 je v pořádku a plot je také udržován a dostatečně vysoko nad terénem.

Parcela č. 5 je dobře udržovaná a plot je také v pořádku včetně spodní části.

Parcela č. 6 je v pořádku a plot je také udržován a dostatečně vysoko nad terénem.

Parcela č. 7 je relativně v pořádku. Přidělený plot je v pořádku, na několika místech je provizorně opraven a je zapotřebí napnout střední vodící drát a vysunout pletivo výš nad terén.

Parcela č. 8 je relativně v pořádku, některé stromy by bylo třeba ještě prořezat a hlavně keř, který je přerostlý a zasahuje do hlavní přístupové cesty. To samé platí i pro hranici s protější parcelou, kde je

Parcela č. 9 je udržovaná napůl, v zadní části působí neutěšeně a na hranici se sousední parcelou jsou křoví rostoucí bez umravnění. To samé platí pro stromy rostoucí blízko parcely č. 10.

Parcela č. 10 je udržovaná, jen v zadní části na hranici s protější parcelou je zapotřebí odstranit keř.

Parcela č. 11 je relativně dobře udržovaná, jen ještě trochu prořezat stromy v zadní části na hranici s protější parcelou je zapotřebí zredukovat keře. Plotové dílce přidělené parcely č. 11 jsou ve spodní části zarostlé trávou a je vidět, že minulý rok nebyl udržován. U prvního dílce vedoucí podél hlavní cesty je přetržený ostnatý drát.

Parcela č. 12 je zanedbaná, nepůsobí dojmem uspořádání a v zadní části na hranici s protější parcelou je nutné také odstranit keře. Plot je udržovaný a v pořádku.

Parcela č. 13 je relativně udržovaná, ale v zadní části sousedící s protilehlou parcelou je zapotřebí náletové křoví odstranit. Stromy k hranici s parcelou č. 14 by bylo nutné prořezat, aby netvořily hradbu. Přidělený plot má na několika místech poškozený spodní vodící drát a je nutné vyčistit spodní část od trávy.

Parcela č. 14 je nutné ji zkonsolidovat, v přední části je udržovaná, ale v zadní části je neuspořádaná. Plot je udržovaný a v pořádku.

Parcela č. 15 je relativně udržovaná, ale terén je neurovnaný, pahýly stromů nejsou na okrasu a kmen u plotu je nutné odstranit. Thuje jsou vrostlé do plotu a nelze je udržovat. V místě sousedícím s parcelou č. 8 je nutné také odstranit křoví.

Parcela č. 16 je sice udržovaná a laděná do okrasného vzhledu, ale vzrostlý rákos se sousední parcelou včetně dalších keřů tvoří vyloženě hradbu a jehličnany jsou také problematické z hlediska jejich budoucího vzrůstu. Prkenný plot mezi parcelou č. 17 je nutné odstranit. Přidělený plot má shrnutý ostnatý drát po pádu větve. Jinak je udržovaný a v jedné části je třeba odkopnout drny, aby byl volný spodní vodící drát.

Parcela č. 17 je udržovaná a pouze strom u hranice s protější parcelou je nutné odstranit nebo výrazně zredukovat. Plot je udržován a bez poškození.

Parcela č. 18 Jinak je relativně udržovaná. Plot je zapotřebí nejen natřít, ale také přizvednout a odstranit napadané části keřů, které jsou v těsné blízkosti. U dvou polí napnout horní vodící drát.

Dokument poté pokračuje dalšími 39 zahrádkami a shrnuje tak celkový stav osady.

Příloha 5: Zpráva z výroční členské schůze 2015.

První část obsahuje projev pana předsedy, druhá část pak výstupní dokument schůze - usnesení. (Z dokumentů jsem v rámci udržení anonymity odstranila jména.)

*Zpráva o činnosti výboru ZO ČZS
za období od 27. března 2014 k 08. 04. 2015*

Vážení přátelé,

uplynulo 12 měsíců od poslední výroční členské schůze. Někteří přátelé se při volbě nového výboru obávali, že změna ve funkci předsedy ZO ČZS bude problém.

Opak je pravdou. Podařilo se stabilizovat činnost výboru, který je v současné době 9 členný a budeme dnes volit náhradníka do výboru.

Také dnes nás čeká volba do kontrolní komise, která musí být tříčlenná.

Tato změna vychází ze zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, neboť ČZS se stal spolkovou organizací.

Vzhledem k tomu, že byli do naší ZO ČZS přijati noví členové je mou povinností představit současné složení výboru.

Vedení výboru: př. K, př. Sl, př. V

Členové výboru a vedoucí skupin: př. T, B, S, D, L, Ř, V

Z našich řad odešel př. M a touto cestou mu děkujeme za činnost, kterou vykonal pro rozvoj ZO ČZS.

Výbor ZO ČZS se konal za uplynulé období 11 x.

Mezi hlavní oblasti, které byly na jednáních řešeny lze zařadit:

- a) péče o jednotlivé parcely; podrobně bude hovořit př. Sl ve 2. části Zprávy o činnosti výboru;*
- b) změny v pronájmu parcel; o ukončení Smlouvy o pronájmu parcely požádali: př. Šv, př. Kl, př. Gr, př. Su, př. Kra; novými členy ZO ČZS se stali: př. Db, př. Slo, př. Ka; př. Vo; př. M, př. Ju;*
- c) výsledky z jednání se zástupci Firmy Xaverov (úprava nájemného za pronajatý pozemek); s paní starostkou MČ Praha 20 (instalace závory u cesty ve spodní části osady, nájemné za pozemek, životní prostředí v H. Počernicích); s odborem životního prostředí MHMP (akce vrba mimo osadu, u plotu), jednání se zástupci Policie ČR, Městské policie; Svazem myslivců;*
- d) příprava a hodnocení brigádnické činnosti v osadě; k této části bude podrobně informovat př. L;*
- e) finanční záležitosti; poprvé se podařilo všem členům ZO ČZS zaplatit účelový příspěvek k 30. červnu, jak stanovuje Osadní řád; dílčí zprávu sdělí př. K;*
- f) členské záležitosti (placení členských příspěvků, odcizení motorového kola; dodržování klidu o svátcích, nedělích, sobotách od 12:00 hodin, od 01. 05. do 30. 09., v každém kalendářním roce;*
- g) administrativně organizační záležitosti (nezamykání bran a branek, vjezd automobilů do osady, neupevnění dřevěných okenic u chatek, výsledky jednání s agresivní občankou Horních Počernic v průběhu brigády dne 05. 04. 2014; pobyt bezdomovců v blízkosti osady Chvalka; položení pachových nástrah pro pobytu srn v osadě);*
- h) projednávání právních předpisů: Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník; novela vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení; nařízení vyššího orgánu ČZS Praha – Město a celostátního orgánu ČZS;*

Poděkování za činnost v uplynulých 12 měsících patří všem aktivním členům výboru a dalším členům ZO ČZS.

Údržba parcel vyžaduje od nás pravidelnou činnost, ale člověk by se neměl stát otrokem parcely, naopak by měl využít pobyt k relaxaci a získání nových sil pro výkon svého zaměstnání, pro zlepšení svého zdraví.

Jsem přesvědčen, že i v následujícím období budeme pokračovat ve zvelebování společných míst naší Osady Chvalka a budeme alespoň části obyvatel Horních Počernic vnímání jako úspěšní zahrádkáři, hospodáři.

*PhDr. Bc. Mgr. Břetislav Voženílek, MBA
Předseda ZO ČZS Osada Chvalka, Horní Počernice*

V Praze, dne 08. 04. 2015

Český zahrádkářský svaz
Základní organizace - **CHVALKA**
193 00 Praha 9 – Horní Počernice
IČ: **68402040** Evidenční číslo: **809047**

U s n e s e n í

Výroční členská schůze Českého zahrádkářského svazu základní organizace CHVALKA konané dne 8. dubna 2015

Členská schůze schvaluje:

Na zbývající volební období jako náhradníka výboru ZO: př. Me

Členy kontrolní komise: př. Šaf, př. Kar a př. Koch,

Př. Du jako delegáta na konferenci Územního sdružení ČZS – Praha město
dále

- a) Zprávu o činnosti ZO Chvalka za období od 27.3. 2014 do 7.4. 2015;
- b) Zprávu o hospodaření za období od 27.3. 2014 do 7.4. 2015;
- c) Revizní zprávu za období od 27.3. 2014 do 7.4. 2015;
- d) Rozpočet ZO Chvalka na období r. 2015 – 2016;
- e) Plán práce ZO Chvalka na období r. 2015 – 2016;
- f) Povinnost každého člena ZO odpracovat 6 brigádních hodin za rok 2015;
- g) Úhradu částky 500,- Kč za 1 (jednu) neodpracovanou brigádní hodinu;
- h) Úhradu účelového příspěvku ze strany každého člena ve výši 6,- Kč/m²/rok

2. Členská schůze bere na vědomí :

Změnu uživatele parcely č. 1 z př. Su na př. Vo, dále parcely č. 11 z Gr na Slo, dále parcely č. 22 z př. Mi na př. Mi, dále parcely č.31 z př. Šv na př. Kar, dále parcely č. 33 z př. Kle např. Dba a parcely č. 47 z př. Kra na př. Jun. Zrušení smlouvy o přenechání pozemku k dočasnému užívání v osadě Chvalka př. Ku (parcela č. 2) a př. Br (parcela č. 55)

3. Členská schůze ukládá výboru ZO a vedoucím skupin :

- a) Odpovídajícím způsobem zajistit splnění plánu práce pro období r. 2015 – 2016.
- b) Průběžnou kontrolou a přijatými opatřeními zajistit odstranění nedostatků zjištěných při kontrole stavu osady ze dne 4.4. 2015 a dodržování Osadního řádu.

4. Členská schůze ukládá všem členům ZO :

- a) Dodržovat rozhodnutí výboru ZO učiněné v souladu s Osadním řádem a stanovami ČZS.
- b) Do 30.6. 2015 provést úhradu účelového příspěvku ve výši 6,- Kč/m².
- c) Provádět průběžné sekání trávy nejen na parcelách, ale i u přidělené části plotu v průběhu roku.

PhDr., Mgr. Břetislav VOŽENÍLEK, MBA
předseda

Příloha 6: Inzerát a povídka jednoho z osadníků – nástěnka osady květen 2015.

26.4.2015

Doufám, že si za písničku, i když je to jen parodie zasloužím, aby mi schopnější muž než jsem já pomohl s vodou na zahrádce. Teče mimo ventil a není to moje hobby. Nevím, co mám dělat. Snad mi pomůže pán, který pochopil, že jsem to napsal pro osadu, nikoliv pro sebe. Pokud bude chtít odměnu nejsem proti. Zahrádka č. 8.

květen 2015

Záhradkáři,

s vodou mi nikdo nepomohl a tak ať teče. Mám pro vás řadu povídek, které jsem napsal v zimě, pro mně je to období, které nesnáším. Inspirací tedy byla zima. Jsou to kopie a snad se vám budou líbit. Ta první je o inteligentní recesi.

25.2.2015

Inteligentní recese.

Už je to relativně dávno, snad čtvrt století a přesto na tu povedenou recesi nezapomenu. Bylo léto a z vestibulu metra Malostranská, sjížděli lidé eskalátorem k vlaku, byl mezi jinými i mladík, skromně oblečený a v ruce držel odřenou, starou aktovku. Souprava přijela a než se zase rozjela mladík patrně student z tašky vytáhl červený, bakelitový telefoněk s ocáskem kabelu- hračku pro děti. Položil ho na tašku a vytočil šest čísel a poslouchal. Po chvíli povídá: Dobrý den, je tam prosím restaurace U Pinkasů? Zase poslouchá a pokračuje, mám dotaz, může mi číšník přinést šálek kávy do metra Můstek? Potom dodal, právě vyjíždíme z Malostranské a jsem v předposledním vagonu. Na závěr zdvořile poděkoval. Lidé kolem nevšimně koukali, někteří si ťukali na čelo a mysleli si, že je to blázen co utekl z Bohnic.

Následovala stanice Staroměstská a již jsme se blížili k Můstku. Dveře metra se otevřely, někdo vystoupil, jiní přistoupili a mezi nimi mladý číšník, celý v černém a bílé košili s černým motýlkem. V ruce držel stříbrný táč a šálek kávy. Rozhlédl se s dotazem kdo si přál kávu. Student zvedl ruku, dostal kávu, zaplatil a než se vlak rozjel a dveře se zavřely stačil číšník s táčem vystoupit. Zavoněla káva, lidé se usmívali a mnozí pochopili, že právě byli svědky povedené, inteligentní recese. A

Příloha 7: Zahrádka paní L.

Příloha 8 – Fotografie zahrádky pana R.

Příloha 9 – Fotografie zahrádky paní K.

Příloha 10 – Fotografie zahrádky paní B.

Příloha 11 – Fotografie zahrádky manželů O a básnička, jež mají vyvěšenou uvnitř chatky.

KDYŽ JEL ŽRKY DO ZAHŘADY S MOTYKOU, S MOTYKOU,
VYKOTAL TAM ROZHARÝNU VELIKOU, VELIKOU.
NEBYLA TO ROZHARÝNA, BYL TO KŘEN, BYL TO KŘEN,
TAK SI HO ŽÁ MILÝ ŽRKY S DVÁŘEM, S DVÁŘEM.
TAK VÁM TŘEJEH, PAHE ŽOKTOR, ŽRAVÍČKO, ŽRAVÍČKO,
V ŽIVOTĚ I NA ZAHŘADCE ŽLUNÍČKO, ŽLUNÍČKO.
A KDYŽ SLUNCE NEŽASVITNE, VEH TO NEŽÍ, VEH TO NEŽÍ,
ŽRAHODRY I ŽLOVĚK ČHŘÍÍ I TEN ŽEŽÍ, I TEN ŽEŽÍ.

Příloha 12 - Jedna z uliček zahrádkové osady Chvalka.

Příloha 13 – Ptáček zachráněný zahrádkáři.

Příloha 14 - Rozhovory

První rozhovor prošel po opsání korekturou a je naformátován pro usnadnění čtení. Ostatní rozhovory jsou pak ve stavu, v jakém byly opsány z diktafonu či výzkumného deníku. První rozhovor je určen, aby si čtenář lépe představil metodu získávání dat, další rozhovory pak slouží především jako doložení provedeného výzkumu.

Paní K

Jak dlouho tady tu zahrádku máte? No od 85 roku, takže 30 let - úplně od začátku.

A pomáhala jste to tady nějak zakládat? No taky, protože prvně vznikl organizační výbor a takovej ten základ a pak se přibírali členové a organizovaly se brigády, protože se to muselo vyčistit tady - hodně tady byly skládky a říkali, že akorát po válce tady nějaký Bulhar pěstoval zeleninu, ale pak už to bylo zanedbaný. V 84. jsme začínali a rok trvalo, než se to oplotilo, takže v 85. To bylo oplotený a rozdělený zahrádky a začínalo se.

A vodovod se dělal také hned ze začátku? Ne, ten se dělal až asi za dva roky poté.

A to byla vaše první zahrádka nebo jste již před tím zahradničila? První.

Takže nejste z domečku? Nene, z paneláku.

A jak jste se dostala přímo sem do Chvalky, proč jste si ji vybrala? No tady byla jedna organizace a ti vlastně měli spíš zahrádkáře u baráků a zakládaly se osady a ta byla už plná, když jsme se přistěhovali, takže jsem byla jako žadatel, chodilo se na brigády a pak jako doporučili, že se zakládá nová osada, ať se přihlásím sem.

A vy tedy bydlíte někde v okolí? Ano na sídlišti tady v Počernicích.

Takže chodíte pěšky? Ano.

A proč jste si zahrádku pořídili? Tak zajedno jsem měla v té době děti, tak kvůli dětem, abychom měli kde trávit volnej čas.

A co tady nejčastěji děláte, to je celý vaše takhle ty záhonky? Nene, támhle už je paní B, moje je to takhle. Ukazuje. No takže - protože jsem vždycky měla ráda jabka a jahody, tím jsem začínala. Mám tu hlavně jabloně, pak se mi osvědčil... *Zamyšlení.* Napřed tu rostlo úplně všechno, půda byla odpočatá, tak to bylo krásný, ale postupně už se muselo přidávat kompost, zatím žádnou chemii. Osvědčily se mě brambory, ono je pak kyprá ta zem. Tady to bylo podmáčený, takže místy je hrozně jílovatá ta zem, ale postupně už se vylepšuje.

Takže ta zahrádka má teďkon už funkci hlavně to pěstování? No tak obojí, teď teda už jsem v důchodu, ale když jsem chodila do práce, tak si tady člověk hlavně odpočinul od těch starostí.

A relaxujete tu jak? No třeba si sednu s knížkou, když je jako moc horko.

A je pro vás relax i to pěstování nebo je to pro vás už práce? To ani ne, to je spíš, bych řekla, aktivní odpočinek. Nevadí mě to rytí a těžší práce, ale nejsem na to budování takový, tu chatku mě pomáhali, tu jsem koupila, ale když mám opravit boudu, to už je problém. Na to nejsou lidi.

A proč pěstujete, proč si to nekoupíte? Za jedno ty brambory to se nedá srovnat s těma kupovanýma, to je úplně jiná chuť. To i manžel pozná, a to on většinou sní úplně všechno. Pozná, když už kupuju v obchodě. Za druhý to mám ekologický, vím, co jsem do toho dala, je to zdravější a chutnější. I když finančně když to vezmete, tak se to asi nevyplatí zas tolik.

Přijde vám to tedy finančně jak? No, já bych řekla, že to vyjde tak na stejno. Stejně musíte nějaký opory pro ty rajský koupit, takový ty prvotní sazenice, pak nejhorší jsou ty ochranný sítě proti těm škůdcům - ptákům a podobně.

Máte tady slimáky asi jako všichni, co s nimi děláte, jaká je vaše metoda? Metoda...mám starou kudlu, jediné rozřezat.

Máte tu i jiná zvířátka? Támhle máte budku... Ptáčky to mám tak 3x do roka, že se tu vylíhnou, ještěrky tady jsou, bažanti a z kraje asi před 5 lety tu bylo velký hejno koroptví. A zajáci, ale podle mě, když se přistěhovali bezdomovci támhle, tak nějak to už zmizelo. Jo a srnky! Mě toho sice tolik nezničily, ale tady vedle... Mě sežraly akorát, kam dosáhly pár pupenů na stromech a tulipány jim chutnaly, protože ty první lezou z jara a jsou sladký.

Pěstujete tedy i kytičky, je pro vás důležitý, jak ta zahrádka vypadá? No snažím se, aby to bylo taky pěkný na pohled no.

Řekla byste nějaký pozitiva tady ty osady? Velký pozitivum je, že máme tu vodu, v podstatě ji berem z toho pramene, stejně odtok je do rybníku Chvalka. Pak je to ta blízkost, že nemusím nikam dojíždět - je to tady kousek.

A nějaký negativa má tady ta osada? No znáte to - lidi jsou různý a poslední dobou tady máme problém i s těma domkařema, protože oni vidí, že část je krásně upravená- snažíme se i to okolí, ale když se někde objeví nějaká skládka - lidi tam něco vynesou, tak okamžitě je to na nás, i když nejsme tím zdrojem. Spíš upoutáme tím, že se o něco staráme, a když se najednou objeví hromada, tak je to na nás.

Aha, a ještě Vás něco napadá? No tak osadníci ne všichni drží ten osadní řád, ale já si myslím, že úplně problémy tu v podstatě nejsou.

A co Ti domkaři, Ti tedy taky dělají problémy? No taky, ale spíš si stěžujeme my tady na ně, jako sobě navzájem - tadyhlenc ti když si pustí diskotéku, pauza tak my máme mít od soboty od poledne celou neděli klid, že jo a oni si tam vyřvávají a sekají.

Myslíte, že to dělají na truc? No oni se vymlouvají, že nemají v tejdnu čas, ale kdyby chtěli, tak by si to určitě nějak naplánovali.

No a taky si stěžovali několikrát na místním úřadě - že my tady schválně zavíráme ty srnky a podobně. Že je tady naháníme a trápíme, přitom my je tady nechceme, že jo. I nám zničili plot, aby mohly ty *chudinky* ven. Takže jsme to pak museli platit. No hrozný.

To kdybyste chytila tu největší odpůrkyni, co si na nás nejvíce stěžuje - *jméno* - chodí tu se psama. Podala na nás stížnost, že viděla někoho, jak vynášel hlínu a někoho z první chatky, jak nese větve. To jsme si nevšimli - on končil, rychle to ořezal a vyhodil. Podala stížnost, takže bylo jednání tady - místní šetření. Samozřejmě jsme viděli, jak přijíždí domkaři s autem a přívěsem, vyhazují živý ploty javory a duby, co mi tady vůbec nemáme... to jsou tvrzení proti tvrzení, rozhodnutí zatím nemáme, jestli bude nějaká pokuta nebo ne.

A to by platila jako celek osada? No asi bysme to museli zaplatit, tak společný peníze nějaký máme. No a tadyhle se porazila ta vrba, kterou jsme chtěli porazit kvůli stínu jako už dřív - tvrdili nám ale, jak je to krajinnotvornej krásnej prvek, ona se pak ale rozlomila a spadla do potoka, takže to pak magistrát odstranil. Pak se stáhly ty drobný větve, to nám neodvezli, takže jsme měli povolený od policajtů a magistrátu, že to spálíme. No a to samý zase paní *jméno*, že tady pálíme a teď že hrozný spáleniště... no kdybychom to tady nesekali, tak by si toho ani nevšimli přes tu trávu. Divím se, že jí nevádí ten volnej neupravenej pozemek, *ukazuje velký prostor vedle osady, kde nic není, jen neupravená zeleň*, taky někoho je, všechny už mají vlastníky. Proč jako nereje do nich, proč se o to nestaraj. Vadí jí, když je tady vidět, že jsme kousek vyčistili a něco spálili. *Oddech*.

Zeptám se, s kým sem chodíte nejčastějš? Nejčastějš se psem, protože děti už jsou to, odrostlý, manžel mi nosil letáčky od lékaře, jak je práce na zahrádce škodlivá - nikdy k tomu nepřilnul. Takže jsem tu většinou sama no a vnučata když hlídám, ty tady mají pískoviště, baví je, když si mohou natrhat maliny a jahody, to je jiný než když to dostanou už na misce koupenny.

Chodíte na brigády? No chodím taky, ale jak jsem člen výboru, pokladní, tak jsme osvobozený, ale i tak chodím. Loni jsem nebyla, ale snažím se aspoň jednou vést tu brigádu.

Co to je za funkci – pokladní - co ve výboru děláte? No tak náš spolek, aby měl rezervy, vybírá účelový příspěvek, osvobozený od daní. To je 6Kč - to se každéj rok určuje na výroční členský schůzi. V současnosti to je 6Kč/m². *To je jako nájem?* My z toho platíme nájem, tady je víc vlastníků - pozemkovej fond, Xaverov a.s., magistrát a vlastně co je magistrátu...ještě jeden soukromník - pan Červenka. Většinou kromě Xaverova, kterej má největší část, tomu zatím platíme nejmiň. Ostatní si dali podle vyhlášky 11Kč, místní úřad nám to docela zvyšoval každéj rok vlastně, i když neoprávněně. Teď jednali, nevím, jakěj byl výsledek, měli by nám to oznámit, kolik budeme platit. Protože některým osadám, který vlastně vznikly, protože támhle se stavělo, tak jim dali novej pozemek a osvobodili je od poplatků. Rušili u rehabilitačního - dřívě to byl dětskej domov, potom církev, která je okamžitě vystěhovala. Hlavně ti dostali dole jak je kompostárna a Xaverov koně, tak tam dostali náhradní - je tam bejvalej rybník vysušenej. Takže ty účelový příspěvky, to je těch 6Kč z metru. Z toho dáváme nájem, zbytek si nechává osada na opravy plotu,

vodovodu, prvně jsme mysleli, že bysme nějaký pozemky odkoupili do osobního vlastnictví, tak jsme jeden rok navýšili- 12Kč z metru. Teď máme vyšší rezervu, kdyby se něco stalo.

A jak by to fungovalo, kdyby se to odkoupilo do osobního vlastnictví? V podstatě by to koupila zahrádkářská organizace...nebo spolek, podle současného obč. zákona. Něco jako družstevní vlastnictví by to bylo. Celá osada by se kupovala, to je jako družstevní barák, každý by měl nějaký podíl. *Nebáli jste se, že by to mohlo přinést nějaké problémy s těma lidma?* No určitě, protože jak si někdo myslí, že to je osobní vlastnictví, tak má dojem, že si může dělat, co chce. Chtěli by ploty a úplně se oddělit, a co nejméně do společného, bydlet tady.

A co tedy ve výboru děláte? Tak za jedno se řeší organizační věci v současnosti se změnou toho občanského zákoníku, tak se musí organizace zaregistrovat jako spolek, takže to jsme teďko řešili - to je taky obíhání. Pak musí být nový osadní řád podle toho zákoníku. A samozřejmě řešíme i problémy, když nějaký osadníci dělají. Třeba dneska na schůzi bude pan *jméno*, ten se o to vůbec nestará, tak se snažíme, aby to někomu přenechal, no ale on nechce. To je pak těžký.

A kdo se bude starat o ten nový řád? No už jsme chtěli podněty od osadníků, ale zatím nic moc nepřišlo, budem zase vycházet z nějakého vzorového doporučeného. Ze zkušeností už víme co tam asi dát. Novinkou bude povinnost dát tam kompost, aby se nedalo poukazovat, že nemáme ani komposty, kam dáváme trávu posekanou apod.

A vy se tedy ve výboru staráte o finance? Já dávám přehled z toho účtu, kdo zaplatil, zkontroluju, jak se platí ty účelové příspěvky, neodpracovaný brigády a takový ty drobný výdaje.

Víte, proč se platí 100,- tomu svazu za tu známku? Ta stovka je vlastně rozdělená - my jim platíme 60Kč a 40Kč zůstává svazu na ty organizační věci. *A co je v těch 60Kč?* No protože to vedení to nejsou všechno zaměstnanci, ale dělají to v zájmu, tak tadyhle to se asi platí, oni organizují výstavy...a na tadycty věci.

A ty poplatky tady vám přijdou adekvátní? No my máme ještě z těch brigád, neměli bysme s tím počítat, ale lidi moc nechodí, takže z toho máme příjem taky. Platí se 500,- za jednu neodpracovanou hodinu. Takových 6 lidí si zaplatí ty brigády, to je hezkej příjem do té společný kasy, to nám dělá taky tu rezervu, kdyby bylo potřeba rychle něco.

Co říkáte na to, že tu není elektřina, vadí vám to? Ne to mě nevadí. V dnešní době moderních technologií, soused už si udělal panely.

A co voda? Máte i sudy? Sudy mám, používám je hlavně na rajčata, ale spíš kropím hadicí.

A jak sekáte? Benzínovou sekačkou, poslední rok jsem jí nechávala tady, protože když jsem to brala kosou, bolela mě záda. A když jsem jí měla brát z domova, zvednout do auta, tady zase vyndat, tak mě bolely ty záda stejně. Teď už jí mám starší, tak jí tu nechávám.

A vykradli vás někdy? Jednou, dvakrát... Jako dvakrát co mě hodně vadilo, no a poslední dobou je to lepší, vlastně když se stavěly ty domy tak se hodně kradlo. Nejvíce mě naštvá, to jsem tenkrát trhala jabka, a já začala trhat a bylo tam pár špatných, tak jsem si říkala, musím to rozdělit. Ty špatný jsem si vzala část na štrúdl domu, a pak přijdu a někdo mi ty jabka - jak byly v přepravkách, ale přepravky tu nechal, tak si to přendával do tašky a odnesli to. A těch pár, co jsem natrhala, těch špatných to mě tam nechali, tak to mě nejvíce dožralo. Asi to chtěli vyloženě prodat, těch pár vyloženě ošklivých tam zůstalo.

Ještě se zeptám na vztahy v osadě, máte tu nějaký známý? Trávíte tu s někým čas? No my jsme dycky s panem Mikšíkem, ten byl důchodce a byl tu každý den, chodili jsme v partě...na kafička. To chodíme ještě občas, pak se scházíme u záchoda u paní I. A zajímavost- já jsem z domažlic a paní M a pan *jméno* jsou z Domažlic, tak jsme se tu sešli z jednoho města.

A chodíte do přírody ještě jinam než na zahrádku? No chodím se psem, chodíme i do Klánovického lesa, na cyklostezku...i jinde.

A co odpad, kompost máte, koukám? No odpad třídím, kolikrát i z domova přinesu šlupky na kompost sem. To by vás mohlo zajímat, my tady kousek máme kompostárnu - ta tady vznikla a dostali na to unijní peníze, komunitní kompostárna se to jmenuje, já tam byla už 2x pro kompost - opravdu kvalitní. Líbí se mě to tam, maj tam takový hrobočky, furt to překládají, takže skutečně propařenéj a dobrej kompost.

A to tam kupujete? Občané Počernic mají nárok na 1m³ za rok. Jinak tam prodávají a myslím, že mají i nakladač. To myslím za 100,- naloží. To je dole naproti koním na Božanovské, je tam autoservis. Jsou tam vždycky ve středu od 8 do 12, možná by vám i na úřadě něco řekli. Přes prázdniny tam jsou možná i v sobotu dopoledne.

A víte něco tady o té moštárně? No tam chodím moštovat, ale soukromník je vyhnal a oni dostali - tady je bývalá čistička, tak to už jim přiklepli místní úřad nebo ono to byl majetek snad Ministerstva vnitra, takže tam bude, už to předaly vodárny, ty tam snad maj nějaký zařízení... a budou tam skauti mít klubovnu a bude tam přestěhovaná ta moštárna, tak to budeme mít blízko.

A můžete mi říct něco o historii, nemáme žádné kroniky, tak jestli si vzpomenete na něco z těch dávných dob? No v 84. se začínalo, byl tu rákos a bylo to tu mokré a v zimě se to podpálilo - to bylo první - hned na nás skočili ekologové, že jsme chudáky šnečky a já nevím, co zapálili. A ještě jsme dělali - támhle nahoře bylo nějaký sítí a na jedny brigádě jsme ho museli vykopat a vystěhovat mimo osadu, abychom tím odčinili ty hříchy, že jsme to podpálili. Nejvíc nás mrzí, že to bylo ještě dřív, hlavně abychom udělali osadu, nějaký ty povolení všechny jsme neměli, tady vedly dráty vysokýho napětí, tady vedl vodovodní řád, kterej byl špatnej, protože kdysi se vyklopily nahoře chema „pana Bila“, teď tam ještě nějakej provoz možná je, nějakej vagon se jim tam překlopil a vytekla nějaká žíravina a časem to přišlo sem z toho kopce do těch spodních vod. Řád byl z železa, rychle to zkorodovalo a často praskal. Přijel bagr, pak to otevřeli, to je velkej - 800. Tím se dostal jíl na vrch. Jednali jsme s vodárnama, ty zjistily, že je špatnej, že to nemá cenu opravovat, tak ho hodili za plot, za potok, postavili nověj, tak od té doby s tím nejsou problémy. To byl takovej problém, kterej nás z kraje dost tížil. Jinak je tu vysoko spodní voda, proto taky tadyhlety pozemky jsou volný. Už měli plány bůhví, co tam nepostaví - domečky, hlavní ulice, vysoký domy a sem k nám nějaký domečky. Když ale investoři kopli do země a viděli, že je vysoká spodní voda, tak od toho utekli. Nevím, jestli se v současnosti něco plánuje. A ještě si myslím, udělali tam kanalizaci, ale myslím si, že jí udělali špatně, protože když je nějaký přivalový déšť, teče z těch kanálů voda. To by taky nemělo bejt, nevím, jestli jako špatnej sklon nebo čím to bylo. Kolikrát jsme se psem šli po dešti a tam byly krysy a takovej sajrajt...

Takže tady dole bejvaj záplavy, když hodně prší- na těch spodních zahrádkách? Už se udělalo odvodnění, takže by neměly bejt, ale teď jsme zjistili, že si tady udělali domkaři bazény a trativod maj v podstatě na tu cestu k zahrádkám, tak když vypustěj bazén (200litrů je sud), tak nás tady zatopěj. Jenže to je musíte chytit. Každěj to viděl, že to vypouštěli, tryskala voda...to chce hned vyfotit nebo zavolat policajty, pak se to dá řešit.

A v historii jsme byli hned členy zahrádkářského svazu? No to byla jedna organizace, a protože my jsme měli jiný problémy než domkaři, tak jsme se rozhodli, že se trhnem. Od té doby jsme trnem v oku původní organizaci, zvláště když k nám chodí na výbor a zjistí, že máme víc peněz. Oni nemají žádný a teď by měli stěhovat a věnovat se tý moštárně.

A to je teda druhá osada...? No to není osada, to je víc domkařů a pak támhle ta osada taky - Třešňovka a pak byla ještě nějaká...nevím, jak se jmenovala, ale nevím, jestli ještě existuje - někde dole v Počernicích. To je organizace - každá má teď IČO a tohle, takže jsme dvě nezávislý organizace.

A vy jste členy Českého zahrádkářského svazu? Všichni jsou členové a teď je právě ta spolková činnost, takže my jsme spolek Chvalka, oni spolek Základní organizace H. Počernice.

A ještě byla v historii nějaká důležitá událost? No to byly akorát - než se osázely stromy, tak bylo pár přivalových dešťů, to pak všechno spláchlo jak je to z kopce. Každěj se snažil to nějak vyrovnat, ale teď už nějaký velký problémy nejsou.

A víte jak je to teď s územním plánem? Dávaly se pořád nějaké připomínky, teď jsme ZMK - zelenej pruh, není to osada. *A vaše připomínky teda neuznali?* No ono se pospíchalo, aby se to oplotilo v tom 85., nedostali jsme stavební povolení a to kdybychom tenkrát dostali, tak by byl plot v katastru a neměli jsme dneska žádněj problém. Podle mě to vzniklo tímhletem.

To jsem četla, že jste hledali dokument... No nikdy nedali žádný řádný stavební povolení a nebylo to zanesený do katastru, že tu je plot. A proto to teď neuznaj. Byla jiná doba...to nevdá, to bude..., nikdo netušil, že to bude na věky věků, že se to bude vracet původním majitelům, těch teda tolik nebylo. Jenže to měl dávno řešit úřad, dát jim pozemky, tak nevím proč - to byly malý kousky támhle nahoře... a pak vyhrál bohužel spor Xaverov a.s., který přitom vzniknul až někdy v roce 1993 a najednou si dělali nárok, že to mají od začátku.

A před Xaverovem to měl kdo? Patřilo to státnímu statku a oni se prohlásili nástupcem státního statku. To jsou takový kličky... kdo má dobrýho právníka a umí to vyhádat, najednou vyhráli spor. Přitom v současnosti Xaverov nedělá žádnou zemědělskou činnost. Spor vyhráli, jsou to asi 4 roky. Patřilo to

pozmekovému fondu... máme jediný štěstí, zatím, tam byl bejvalej ministr zemědělství Toman - je v představenstvu, je starší a přebrali to synové a ti okamžitě nastartovali, že chtějí víc peněz.

A nebojíte se, že vám vypovědí smlouvu a že vás budou chtít vyhodit? To oni snad nemůžou, byli na nějakým jednání a to nějak pokračuje...

Takže se nebojíte, v Praze se hodně ruší osady. No v Praze jsou hodně drahý ty pozemky a tady když ví, že je to podmáčený, tak zas o to takovej zájem není.

Při loučení se ptala, jaký dělám obor – ekologický – se smíchem říkala, že chemii nepoužívá, ale teď bude muset na kadeřavost.

PANÍ M

Jak dlouho tady tu zahrádku máte? Takže tuhle chatu jsme stavěli v 85. Takže 30 let. To znamená už od začátku.

A pomáhali jsem tu osadu nějak zakládat? No ono když jsme sem přišli, tak tady nebylo vůbec nic, samozřejmě žádný oplocení, jen taková holá pláň. Ale už když jsme sem přišli, tak jsme si podle nějaký jeho klíče, už vybírali tady tu parcelu, jakoby to číslo. No a pak se teda všechno oplotilo, dřív tady k těm brigádám byl trochu jiný přístup, než teď, lidi na ty brigády chodili jako úplně samozřejmě. Teď to dost lidí platí a jsou i takový, co na to kašlou úplně. Ale s těmi to výbor řeší. Teď to dost lidí platí a jsou i takový, co na to kašlou úplně. Ale s těmi to výbor řeší. Jenomže je to potřeba, že jo, dělat tu na tom společným. Vyčistit tady ten potok, opravit plot a ještě máme povinnost každá ta zahrádka něco udělat, třeba natřít plot nebo posekat kus trávy.

Když jste tady tedy začínali, tak tady nebyl vodovod, kdy se dodělával? No ten se dělal hned zezadu tady nahore z toho pramene Chvalka, říkají lidi že to je voda dobrá, ale my to nepijeme, protože člověk taky neví co tam komu spadne, takže to nepijeme, ale klidně se v tom myjeme. Kdy přesně se ten vodovod dělal to vám ale nepovím, slyšela jsem že před námi tady bylo zahradnictví, někdy, potom tady nebylo nic, jen bažanti a ty jsou tady pořád. A taky srnky, ty to tady dovedou pěkně poníčit. Třeba v zimě, ale co taky chudinky mají jíst. Ale jinak nám tady ještě nic moc nesežrali, ty mě netrápí, horší jsou ty slimáci, že jo.

A co s nima děláte s těma slimákama? Jaká je vaše metoda? Tak manžel jim dřív sypal takový ty granule, ale já jsem, celkem bych řekla že to je dobrý, drcený skořápky. Jako když obsypu něco na čem mi záleží, jako nahusto, třeba skořápkama, tak ono jim to musí vadit a neprolezou tím. Ale tak člověk to třeba hned neposype, a stačí 1 den, a není tam nic, vůbec nic, to stačí koupit si sazeničky salátů, večer na to zapomenout, ráno přijít a už tu nic není.

A děláte ještě něco jinýho abyste se jich zbavila? Tak manžel měl takovej drát, na kterej je napichoval a nechával je tam pak uschnout, ale to mi přijde dost hrozný, to já nedělám. Mně to vadilo. Ale řeknu vám kdybyste tady šla po cestě po dešti, tak by nám nezbyvalo nic jinýho, než je zašlapávat. A dřív to tady bylo ještě horší, teď jak jsou tady postavený ty vilky, tak už jich sem tolik nemigruje, ale dřív to byly hrozný šiky, to se sem stahovali z tý louky hromadně tam vejš se to ještě furt děje prej. teď už je to tady prostě lepší, co se týče těch slimáků.

Vraťme se ale který zahrádce, proč jste si ji před těmi 30 lety pořídili? Jaký byl ten důvod, proč jste si řekli že potřebujete zahrádku? Já pocházím z rodiny, kde jsme měli velkou zahradu.

Takže pocházíte z baráku se zahradou? To ne my jsme neměli zahradu u baráku, ale dál za městem, ale velikou. Hlavně nějaký ty stromy a drobný ovoce. No a já jsem to měla ráda. Ale tady v Praze je to takový složitý, že jo. A pak se naskytlo, že se tady mohou dostávat zahrádky. , tak jsme si řekli že to je úžasný. Vy tady bydlíte tady poblíž? Úplně blízko né, my bydlíme v Hloubětíně.

Takže sem dojíždíte, nějak? Dříve jsme jezdili s manželem autem, to je kousiček, ale teď tedy musím pěšky, nebo se synem, co má zahrádku tady naproti, občas autem. takže po svatbě jsme se přestěhovali do bytu bez zahrádky a mně to chybělo.

A co vás vedlo zrovna sem do tý Chvalky? Nikde blíž Hloubětín už jste nic nesehnali? No tak tenkrát, bylo to hrozný boj a tady se zrovna zakládal a ta osada, takže byly volný místa.

Takže to je vaše 1. zahrádka v osadě? Přesně tak.

A jak jste se sem teda dostali? No manžel někam šel, řekl, že by měl zájem, a oni ho hned zapsali. A že tady je moře zahrádek, že jo, takže kdo si řekl, tak jí dostal. A dřív byly zahrádky i tam je i jak je teď ten rehabilitační ústav, jakoby oddělena osada, ale také tam byly zahrádky. I paní odtamtud je teď u nás.

Jak často sem chodíte? Míň často, než bych si přála, takže kdykoliv to jde. Asi tak zhruba třikrát do týdne.

Jak je to se sezonou? Chodíte sem celý rok? V zimě jen 1 za čas to zkontrolovat, jestli se tu něco nestalo. Stromy nestřihám, na to mám lidi. Jinak je sezona od března do října.

Co tu nejčastěji děláte? Pleju. Manžel zemřel loni na podzim, takže předtím jsme tu mívali hodně často takový společnosti, to jako jo, ale na to já už moc nejsem, když tu není. Nemám na to náladu, sice se s těma lidma bavím, ale ani to nestihám, abych tu byla na to kafe. Když to manžel neměl nic jinýho na starosti., než tu zahrádku. A když jsme měli s kluky, jako děti, když byli malí, tak to tady zkrátka úplně milovali takže jsme to tu s ním a trávil celou dobu. To jsme tu zahrádku měli chvíli, pár let. Toto to bylo úplně jiný. To jsme to třeba přespávali, jak jsme byli mladí, tak člověk by tu hygienu vnímali jiná, teď je to teplá vanička tak, že jo, takže jsme tu přespávali, oni si třeba postavili stan, bunkr, bazének jsme tu měli nafukovací, jako malý si tedy vyhrály furt dost. Pro ty děti to bylo úplně úžasný.

Takže vy jste říkala, že tedy nejčastěji pěstujete, plejete? No to je to nejhorší, zasytý to máte hned, rytí to mi někdo udělá, já nereju, pak ještě okopávám a teda hlavně pleju. To jako musím no.

Proč pěstujete, proč si to nekoupíte v obchodě? No tak třeba tady mám mochybni, víte vůbec co to je? Příznám se, že netuším. No vidíte to. Oni tomu říkají fisális, jsou to takový oranžový kuličky v zeleným kvítku, v restauracích to dávají na dorty. No tak to mi tam roste. A kupte si to tedy, že jeho. Takže pěstujete teda proto, že to nejde sehnat v obchodech? No to je jedna věc. Pak mám také zelený fazolky, ty máme všichni rádi, a to také nemůžete říct, tak budu dělat fazolky a dojít si je koupit, protože někdy jsou a někdy nejsou. Mrkve tý mám maličko, tu si samozřejmě kupuju, nebo třeba cibuli kupuju. No a támhle mají děti brambory, aby se to nějak zaplácló, manžel tam měl celer, ale ten já nepěstuju. Pak tu mám taky trochu hrášku, ten sice taky v obchodě je, ale zase je milý, když přijdete a je tady hrášek, který si můžete nasbírat. Ty lusky a tak. Takže já tady toho teda už moc nemám.

Má pro vás to pěstování třeba nějaký ekonomický důvody? Přijde vám to třeba levnější? Mě to stojí jen ten čas, že jo. Já sem teď jedu zadarmo na lítačku a jsem tady na vzduchu. Když platíte ten benzin tak to je něco jinýho, to se nedá ani počítat, to je o dost miň výhodný. Ale když sem jedu autobusem zadarmo a jsem tady na vzduchu tak je to super. A co třeba to zdraví? Přijde vám to zdravější, když jste si to vypěstovala sama, hnojíte? Umělé skoro vůbec, takže to určitě zdravější je. A když byla nejmenší vnučka miminko, tak ta měla mrkvičku jen od nás, ale to byl ještě i manžel, takže to ty mrkvičky byly kvanta, jako opravdu hodně dost, pro ty děti je ta čerstvá zelenina úžasná. Ale teď už je velká, tak už jí kupovanou. Toho se zase nebojíme.

A co vzhled té zahrádky, je pro vás důležitý? Máte třeba nějaké kytičky? To víte že mám, tam jsou třeba astry, támhle chryzantémy, ale teď je to tedy v takovém stavu, že vůbec nestíhám. Takový zanedbaný, to by se muži nelíbilo. Ale jinak ty kytičky tu zahrádku zkrášlují, to určitě.

Napadají vás nějaká pozitiva přímo tady té osady? No tak já nevím, někomu třeba vadí ta dálnice, ten hluk, ale já to nevímám. Jinak je tady relativně klid což je super. A hlavně taky v řádu máme, že se o sobotách a nedělích neseká. Což je opravdu dobrý. A co nějaká negativa? Já jsem hrozně pozitivní, mně se tady všechno líbí kromě těch zlodějů.

A co váš vztah k přírodě, vynahrazuje vám ta zahrádka přírodu celkově nebo chodíte i třeba na výlety? S manželem jsme chodili na výlety ven. Ale ta zahrádka to je něco úplně jinýho, tady je to takový ten všední den ale že bych celý rok nešla nikam jinam to né, mně to jako přírodu nenahrazuje je to něco úplně jinýho.

A co zvířátka tady u vás na zahrádce? Snrku jste říkala že jste tu měla, co dalšího? No máme tu budky, a krmíme ptáky, ale nevím jak to letos s mladými dopadlo, manžel to věděl tento vždycky čistil takže viděl kolik mláďat tam měli. No a je tam to krmítko. On sem manžel jezdil místo aby šel do hospody takže tady byl skoro pořád. Ptáky tady teda krmil skoro furt. Jo a ryby, co máme támhle v jezírku. Teda oni už nejsou skoro vidět, já to moc nezvládám čistit, vždycky jen vyleju pár kýblů a nahradím je čistou vodu. ale to vůbec není poznat, musí to udělat synové až sem přijdou.

A s kým jste sem chodila nejčastěji? No tak s manželem, teď spíš sama, nebo ještě se synama, ale oni mají vlastní zahrádku. Ale tak když jsme tady, tak to je jako bychom tu byli společně.

A vy jste tedy říkala, že jste tu měli různé srazy, přijde vám ta zahrádka na ty vztahy dobrá? Tak on než byl manžel úplně nemocný, tak tady měl takový společenství, že se sem vždy hrozně na ty lidi těšil, všechno tady vždycky oslavili, poseděli spolu skoro každý den, někdo něco upekli, tak jako bylo to fajn, ale prostě to bylo závislé na tý jeho osobě. Vždycky řekl, že v půl 4. se prodává kafe, přijďte. A to bylo takový, že oni si přinesli hrneček se lžičkou kafe, Tu jsme tady uvařili na plynu, každý přinesl nějakou dobrotu k tomu.

Neexistuje tady v tý komunitě nějaký soutěžení mezi těmi lidmi třeba kdo má hezčí ředkvičky? To asi né ale patříme pod Poernice, jako další osady tady, no a nahoře na tvrzi bývají výstavy těch výpěstků, ale nevím jestli tam někdy někdo od nás byl. Ale já to tak moc nesvedou, takže nevím, ale I jsem tam byla a to bylo s ukázkami a ochutnávkami, a dávali tam ochutnat dýni hokaido, tenkrát to byla právě novinka, takže to tam dávali takový upečený a to bylo tedy dobrý. Také jsme ho tu měli I rok.

A vnímáte nějak vztahy tady té osady s okolím? Já jsem se opravdu dříve tak moc nechodila, abych úplně do všeho viděla takže vůbec nevím.

Co říkáte tady na ty poplatky, přijdou vám adekvátní? No tak, nepřipadá mi to jako poplatek, oni jako nějak šetřej, mají nějaký plány, podle mě ale vůbec nejsou reálný. Jaký například myslíte? No postupně to tady zkoupit. To si vůbec nedovedu představit, to bychom si jako koupili tenhle náš kousek? A jako k čemu? Vždyť se tady stavět nesmí, tak proč? Já jako nevím. Já jsem teď byla poprvé na členské schůzi, takže do toho vůbec nevidím. Manželovi jsem říkala, ty tam jsi, tak se starej.

A ty poplatky, tak tam je ta stovka svazů a známka, tak s tím se nedá nic dělat, být jakoby co tou stovkou platíte? To jsem nezkoumala, ale mají určitě nějaký výdaje, takový co se musí dělat, takže si myslím že se část nechá tý naší organizaci a část jde vejš. třeba nám posílají rukovět zahrádkáře. Ta stovka, to není nic, to když jste někde jinde tak platíte mnohem více. No a ten jakoby nájem, tak to je tak, že jsou 3 různí majitelé, 3 různí pozemky a ten nájem je vlastně průměrem těch jejich nájmů, aby všichni platili stejně, to by nebylo spravedlivý aby někdo platil i více protože jeho zahrádka stojí na dražším pozemku. To je ta solidarita tady. To jinak nejde. A já tedy ani nevím na kterým pozemku jsme to věděla asi manžel. Ale asi ten Xaverov.

A co ty brigády? Jako za mlada jsme s manželem chodili to byla úplně samozřejmost, teď jsem nechodila, protože manžel věčně dělal vedoucího brigády, takže měla mnohem více hodin než potřeboval, a pak ještě dělal takový typ práce kolem, jako že pouštěl třeba vodu. No a teď tu poslední brigádu, to mám asi 3 hodiny, protože to tam byli oba kluci, jeden za svůj pozemek a jeden za ten můj. No takže ještě jednou jít musí.

Co říkáte na to, že tu není elektřina? No někdo by chtěl třeba elektrickou sekačku, to je výhoda, ale na co jinak? Lednice, televize to vám tedy nechybí? Já nevím no, tak lednice možná jo, ale tohle je chatová osada, takže ta elektřina tu být nemusí, televize určitě né, kdo by chodil na chatu, dívat se na televizi, když může být na zahradě? Takže určitě ne, elektřina mi tu nechybí. Ale občas se to řešilo tak, když byla v televizi něco důležitýho, třeba nějaký mistrovství, tak si přinesli přenosnou televizi na baterky, a to pak šlo. Ale to bylo výjimečně třeba při olympiádě. Ale když je člověk venku, tak prostě nemá tu potřebu koukat na televizi. Maximálně třeba chce poslouchat rádio, a to není problém na to elektřinu nepotřebujete. Maximálně možná by se hodilo světlo, ale člověk to zvládne i bez něj.

Ještě se vás zeptám na vodu, používáte jen tady tu z potoka, nebo i dešťovou? Tak sud máme, ale já zalévám hadicí. Jedině, když jsme měli rajčata, takto jsme se báli zalívat vrchem, takže jsme zalévali spodem konví tou dešťovkou. aby ty rajčata nechytali plíseň. Zbytečně ty rajčata namáčet, to není dobře. Nebo když čerstvě nasajete semínka, tak to také nemůžete hadicí. To je pak lepší konví.

A jak tady sekáte? Vypůjčenou sekačkou. Benzinovou. A ještě máme takovou tu mechanickou sekačku, jak se tam jakoby točí ty břity. Dokud jsem sem hodně chodila, tak to jsme s tím setkali pořád, ale jak tu teď máme ty děti, tak ty už bys s tím nesetkali, tak mají svojí benzínku.

a nechávají si ji tady? Tak vám to říct můžu, nechávají, ale už jim jí jednou ukradli. Ale to bylo hrozný, to měli novou sekačku, asi týden, to si musel někdo vyčíhat, vidět že to sem vezou, to jinak není možný. A my jsme byli také vykradený, už třikrát. Ale to I bylo takový, že mě to ani netrápilo. To 2. vykradení, to byly asi lidi, kterým šlo o přežití, nebo nevím co, soused měl vaříč v kufru, my jsme ho měli bez kufru, a ty zloději ukradli jen ten v kufru. Nám tu pak ukradli vařák manželův, spacáky, deky a tak. Co potřebovali, to si prostě vzali. A úplně mě nejvíc dostali, že si myslel, že tam máme víno, ale my jsme měli jen v lahvi od vína rybízový sirup a ono ho to rozčílilo né, takže to tam všechno vylil, takže já jsem tam přišla a v I. chvíli jsem myslela, že to je krev, to byl hrozný šok, doteď z toho mám husí kůži. A ještě mi vyhrabal takový nějaký prádlo jako hadry, nějaký tričko tam bylo a to bylo všechno od toho rybizu, to bylo hrozný, to jsem se opravdu lakla, že tam je někdo mrtvej. na

to si živě pamatují dodneška. Pojišťovna nám i něco zaplatila, ty spacáky a ten vaťák. Ale to už je dlouho. Poslední dobou už je klid, což je dobře, protože to nemám pojištěný, protože ta manželova pojistka zanikla a já svojí ještě nemám.

A necháváte si tady něco drahého, nebo si to všechno nosíte z domova? No ono by stačilo, kdyby nám vypálili tu chatu. A ty děti tady mají tu sekačku. Mě by tam asi nic drahého nenašli. Při té jedné krádeži se dovnitř dostávali krumpáčem, a to nám to docela poničili. A to vám řeknu ještě 1 věc, 1 jsme tu s manželem stěhovali támhle tu modrou krabici vzadu, a byli jsme u toho tedy dost hlasitý, no a pak jedeme do Globusu a manžel, že nemá peněženku, tak jsem říkala že to nevádí, že to zaplatím já, že jí nechal na chatě, no a já jsem taky neměla peněženku, představte si, že nám někdo vykradl tu chatku, zatímco jsme byli asi 20 m od ní. To bylo dost nepříjemný, od té doby se tu víc zamykáme. A chatičku pořád zavírám, protože kdyby ji někdo otevíral, tak ono to vrže, takže bych si toho všimla.

A zeptám se na poslední otázku, třídíte odpad? No tady moc né, mám tady ten kompost tak tam se toho dost vyhodí, ale doma tam třídím. Tam máme popelnice na tříděný odpad přímo pod okna má, což je strašný, hlavně když lidi o půlnoci třídí sklo, to je nesnesitelný jak je to hlasitý. Já sama se stydím, když tam něco vyhazuju, a to je to ve dne. Natož takhle v noci.

A tím kompostem teda hnojíte? Nebo si necháváte vozit nějaká hnojiva? Manžel hnojl slepičincema, co dostával od někoho, no a jinak jsme asi nic jiného neměli. Maximálně trochu cereritu, to je nějaká ta výživa. A pak ještě na stromy, třeba na kadeřavost broskví stříkáme nějaký přípravky. Takto my syn občas stříká. snad teda nějaký broskve budou.

Ale teda žádné přípravky, které by podporovaly třeba růst jahod nepoužíváte? To určitě né.

+ vyprávění o budoucnosti – vždy tu někdo bude, koho to bude bavit (např. synové)

PAN Z

Kde bydlíte v domě nebo v paneláku? V paneláku.

jak dlouho máte tuhle zahrádku? někdy od února.

a měli jste předtím jakou zahrádku nebo se začínal touhle? Já jako né ale když jsem byl malej, tak rodiče měli.

takže se získá nějaký zkušenosti? No to mi mohlo být tak nějak 10 - 12 ale tak pomáhal jsem no.

Proč jste si tady tu zahrádku pořídil? Tak bylo to kuli tomu, že přítelkyně, když bude na mateřský, protože byla těhotná v ty době, tak aby to tady měla v docházkový vzdálenosti od bytu. Takže kvůli dítěti mateřský a tak dále abychom si tady něco vypěstovali.

takže ta funkce, kterou jste chtěli byla spíše rekreační nebo ta pěstitelská? tak asi obojí skloubit dohromady takže rekreační a nějaký užítky z toho mít a tak dále no nějakou práci tady udělat takový obojí no dříve tady jak sem pochopil měl nějakaj mladěj na rekreaci. Takže vidíte, už tady pěstujeme.

Koukám ze ten záhon mate už velké a jak pěstujete? Zeleninu nebo jak jako? Co? Pěstujeme tady hlavně tu zeleninu nějaký jahody kedlubny jsme dneska sklídili taky špenát, gigante rajčata taky hlavně nějaký dýně tam vzadu cukety. Takže asi takhle všeho chuť taková

pěstujete to jako proč protože se vám to zdá zdravější nebo? tak možná pro radost protože člověk vidí ty výsledky a zdravější to je určitě, to se asi skloubí dohromady.

Používáte nějaký vylepšovačky? Ne ne ne jakoby kompost co sem tady našel, že tu ležel ladem asi několik let. Žádný umělý nic.

A kompost teda máte? Máme no.

a co vodu používáte i dešťovou nebo jenom tu co tady teče? Když není puštěná tak dešťovou a jinak dešťovou třeba na ty rajčata to mám tamhle sud. A taky na ty dýně. Jinak jakoby kropím záhon dešťovou.

Jaká pozitiva má tahle zahrádka? Proti jiným? to asi nemůžu srovnávat můžete říct nějaká pozitiva osady? Když se tady člověk rozhlídne, tak nevidím žádnou zástavbu, jenom zeleň, maximálně rodinný domek, jinak je to prostě všechno obklopený zelení, prostě příroda.

a co negativa? No určitě je tu občas slyšet hluk z dálnice. A asi příjezdová cesta, autem se nedá dost dobře dostat. A jinak negativa nevím, na to jsme tu moc krátce, takže možná teprve zjistíme.

co říkáte na to, že tu není elektřina? tak ta tu teda asi chybí, ale zase to není něco, co by chybělo nezbytně. Důležitější je třeba ta voda. kdyby tu byla elektřina bylo by to fajn, ale prostě to tady asi není jako nějaká chalupářská osada, kanalizace a tak.

Co váš vztah k přírodě, dokázal byste ho nějak klasifikovat? No tak určitě kladnej. Chodíte na výlety? to chodíme, na kolo sportujeme. A co zvířata tady na pozemku? No máme tu spoustu, třeba hlavně ptáky. Támhle máme petku s dírou, jako krmítko, to jim stačí. A ještě teda srnky, to asi víte, že tu jsou. My jsme tu teda jen chvíli, ale už nám tu ožraly sazeničky, co jsme vysadili minulý týden. Dokonce tu byly kopytka v záhonech. No je to sice hezký, že tu je taková divoká příroda (smích), ale srnky jsem tu teda opravdu nečekal, když jsme to pořizovali.

co váš vztah k ekologii třídíte odpad? Jo to třídíme.

A jak se dostáváte na tu zahrádku? Autem teďka, protože bydlíme na hájích. Vlastně od prázdnin budeme bydlet na Černém mostě, takže už teď pendluju i pěšky. Takže sem budeme chodit pěšky, maximálně výjimečně, když budeme potřebovat odvézt něco těžkého, pojedeme autem

s kým sem chodíte nejčastěji? No tak zatím sám se sebou teď už máme měsíc miminko, takže potom sem budu chodit s přítelkyní a s miminkem. Nebo spíš teda oni sem budou chodit, já budu v práci.

A ještě se zeptám, bavíte se tady s někým? Maximálně se sousedem to je jenom takový to mimochodem jinak jsem zatím neměl moc možnost tady někoho poznat, protože jsem tu krátce.

Myslíte, že si tu najdete nějaký přátele? Tak nevím no jako přátel ale, když tady budou pěkný holky tak jo. (žert) Jinak jsou tady samý starší generace, ale dneska jste mě přesvědčila o opaku. Bylo mi řečeno, že je tady víceméně starších lidí, takže to asi tak vidím, uvidíme no, třeba se to časem změní.

Takže jste byl na brigádě? Byl no. Je to dobrý, že tam poznáte ty lidi tady. Jak jsme tu novej, tak se to hodí. ... Byla tam chvílema i docela sranda. Takže plánujete chodit dál? Nebo si to plánujete platit? To já ani nevím, že se to dá platit... Dá se to platit za každou hodinu asi 500 korun, když tam nechcete jít. Takže jo chodím, byl jsem teďka dvakrát, takže už těch šest hodin co má být povinně splněných mám hotový. Nějak mě to ani nenapadlo platit za to. Co jste tam dělali? Ta první brigáda byla nějak půlce dubna a to se dělá ta strouha tam nahoře a pak jsme dělali ještě čištění té nádrže, kde se bere ta voda. A na té druhé brigádě jsme čistili potok od toho mostu tam, až dolů.

A co říkáte tady na ty poplatky, nájem a tak? Pořád se nemůžu vzpamatovat, že je to tak levný, nechápu, že to nechce každé. My třeba platíme necelých 2 tisíce ročně, to je úplně mizivá částka.

Napadá vás ještě něco, co byste o zahrádce nebo osadě řekl? Určitě asi to, že je to hezký, jako že jsou takové kolonie v Praze, že je škoda, že se to ruší, nebo že Praha hlavní město třeba vypovídá nájm, aby se tam dali postavit nějaký domy.

a na to se vás zeptám, když jste si to tady pořizovali, zjišťovali jste si, jak je ta kolonie na tom do budoucna? Upřímně řečeno moc ne tohle jsme nějak neřešili. Ale tak myslím, že to tady snad teď nikdo nějak rušit nebude. Takže abych navázal, mrzí mě, že se to ruší, do prahu to prostě patří je po tom docela poptávka teď. A taky že to tu zástavbu prostě tak nějak zkulturuje. Teď je to samá zeleň, takže by byla směla, kdyby to zastavili barákama tak obecně. Hlavně tady je to už tak zastavěný, takže by byla škoda přidávat další. Už teď je ten černý most rozsáhlá aglomerace. A teda nevím, jestli by tady chtěl někdo bydlet v tom trojúhelníku jižní spojky a dálnice.

Berete to tak že tady zdravější vzduch, než třeba na těch hájích? Ne to určitě ne vzduch jsme nějak neřešili, to v ty Praze nemá cenu. Prostě je tu zeleno, a když bude sama na tý mateřský tak si sem občas zajde. Zahrádku si pořídila jako by ona to byl její nápad takhle vytvořit nějakou zahrádku.

A co to okolí tady sousedi a tak? Slyšel jsem, že tady ty lidi vozej nějaký odpady a tak. Musím říct, že jsem tady i viděl pár lidí, že sem něco vozí ze shora, takže si myslím, že kdo nejvíc křičí, od toho to fičí. A jednou jsem tady jednoho pána upozorňoval, co tady vezl ze shora kolečko, že jestli ví, že jsou tady problémy, s těma starousedlíkama, tak jsem ho na to upozorňoval, že mi přijde nelogický, aby sem chodil ze shora s odpady. Jinak jsem tady jakoby s nikým nemluvil z těch sousedů okolo osady. Nikdy mi nikdo nenadával, já když sekám tak sekám do těch 12, jak je to povolený, takže nedělám problémy. Dodržuju řád a nevyvolávám žádný konflikty. Ale teda taky jsem slyšel, že tady nějaká paní od nás taky vyvázela odpad ven a měla z toho dost problémy, protože jí u toho viděl jeden z výboru, a protože kdyby jí prej chytli policajti, tak by musela celá osada platit nějakou velkou pokutu.

A jak jste se sem dostávali, bylo to jednoduchý? Tak přítelkyně si dala inzerát a koukala na ty zahrádkáře a tam to tady viděla, no a pak to trvalo asi 3 týdny, takže dobrý. Ale slyšel jsem, že ten výbor furt něco řeší, jako výšku stromů a tak, takže se prostě držíme řádu, aby nebyly problémy. Přítelkyně právě byla na schůzi a tam jí řekli, že to máme moc vysoký, takže jsme to museli seříznout, tady tu vrbu, ta byla až nad chalupu.

PANS

Jak dlouho tady máte zahrádku? Tak zahrádku jsme získali k 1. 6. před 20 lety, tedy v roce 95. Máme tu pronajatý pozemek číslo 5 osady Chvalka. Bylo jí v letošním roce už 30 let! Já jsem tady byl tedy loni 20 let, ale jsou tady i pamětníci, kteří tu osadu zakládali. To znamená, že se to muselo oplocovat a takový věci prvotní.

Takže v tom 85 jste tady začínali? Nene, to už to tady bylo 10 let to fungovalo. Akorát že tento pozemek jsme získali tak, že byl dost zanedbaný, proto se to tomu prvnímu majiteli odebralo, že to tu bylo zarostlý rákosím, to jsme to tu doslova sekali mačetou. To nešlo kosou, ani srpem. A objevili jsme třeba zarostlou zahradní lavičku. A tady v tom místě jsme budovali záhonek, tak, že jsme vzali krumpáč a krumpáčem jsme sázeli brambory. Táhle byla hromada písku, táhle hromada prken na chatičku a místo chatičky, jak je teď, tak tam byla ohromná jáma, co tam dávali ze všech chatiček kolem, co se jim nehodilo, třeba pytle cementu a tak. Tak to byly takový těžký začátky no. My jsme vůbec ani neobjevili odkud kam sahá pozemek. A to byla Vaše první zahrádka Tohle je moje první zahrádka v životě, chtěl jsem ji získat dřív, ale nějak jsem se nemohl odhodlat. Nebyl čas kvůli práci, no škoda. No a pak mě přemluvil jeden známý.

A jak to tady máte s těmi známými, máte jich tu hodně? Trávíte tady čas spíš sám, nebo s těmi kamarády? No tak často třeba sami s manželkou, když jsou k dispozici vnučky, tak s nima samozřejmě, jinak jsme tady slavili různý výročí, ať už teda děti nebo nás dospělých. Takže využíváme to tady velmi rádi. by byli jsem sice těžce nemocný, takže na to byla manželka sama asi 3 roky, tak už to chtěla později, ale zvládla to. Vrátil jsem se na svět, tak jsem na řadě teda né, kam bychom chodili. Bydlíme v paneláku, tak těžko někam chodit. Jinak ty sousedi kolem nás se často měnili. Vedle nás byl soused, co místo aby měl pořádný dřeviny, co patří na zahradu, tak tu měl borovice, smrčky a ještě na hranicích a moc blízko plotu. No a paní si to spletla, že děti chtějí vyrůstat v lese, ale jako na zahrádce. Nepochopila, že les je táhle km daleko, takže museli odejít, pustili ho. Ty vztahy jsou tady různý no, teď máme teda sousedy dobrý, vedle soused teď je tady asi o 6 let díl, než já, to je takovej pedant, chce to mít všechno tip'op. No a pak je tam ještě 1, se kterým taky máme problémy, na pozemku číslo 2. S ním teď budeme mít řešení v výboru. Na 1. pozemku byl také takovej lajdák, ale to se vyměnilo a teď je tam normální. Co tam byli dřív, tak by tam chodili jen na požitky, vůbec nic tam nedělali, nechtělo se jim sekat, opožděně platili nájemný apod.

A co vy tady děláte nejčastěji, co pro vás ta zahrádka peníze funkce? Teď jsem prvně ocenil, to, že co jsem vlastně teď invalidní, jsem ve starobním důchodu, tak ocením, to, že si tady takhle sednu a koukám se do té krásný přírody, cením si tady toho klidu noo. Táhle na stromě mám pro ptáčky budku, tam mám tak třikrát za sezónu mladý sýkorky, já si to fotím, ale stejně mi vždy frknou, takže odlítat je nevidím. Tam nahoře na střeše máme rodinu kosáků, teď jsou tam místo nich vrabčáci. Pak jsou tu také srny, ale ti tedy moc rádi nemáme.

Vy jste říkal, že bydlíte v paneláku, jak je to tak daleko? Tak asi 10 minut pěšky z kopce, nazpátek patnáct, manželka to chodí pěšky, ale já to často a pravidelně jezdím autem, protože mě teď hodně bolí nohy. Jinak jsme tady teďkon hodně často.

Příroda, stačí vám ta zahrádka na to, vynahrazuje vám to chození do přírody? Chodíte třeba někam na výlety? Mně to naprosto stačí, jezdili jsme teda dřív i se známýma, různě třeba do Harrachova a nahoru k Děčínu ale tak poslední čtyři roky se mi už těžce chodí, takže už jsem tohle zrušil. Manželka někdy jela sama s partou, ale už taky né. Spíš jsme tady no, rodiče mají kousek od nás rodinný domek a matka je tam teď sama už necelý dva měsíce, takže jsme zase hodně tam, musíme tam pomáhat no. Sekat trávu, manželka okopává záhony.

Tak se ještě vrátím, jak jste říkal, že to tady pro vás plní hlavně tu rekreační funkci, ale i tady pěstujete, že? Pěstujeme taky no, určitě ne na farmářské trhy, ale sami pro sebe a v takovým množství, aby z toho bylo pár jahod, rajčata. Většinou je to zaměřený na to, že když tu máme ty dvě malé děti, tak aby měli co zobnout. Bazén tady máme kvůli nim, to už se vystřídali různý generace bazénů, od malých koleček po tohle velký.

Také nám to tady chtěli několikrát vykrást, dvakrát už nás vykradli. Vlastně třikrát do konce. Jednou mi tu vzali dočista všechny věci, když jsme to tady postavili, tak jsme tu chatku vybavili, takže to všechno ukradli. Od vaříče po spacáky, prostě všechno, sekačku, nářadí. Tak jsme to pak pojistili, takže to vykradli po druhý, a to už nám pojišťovna neuznala no a to nám sebrali druhou generaci sekaček, zase vzali všechno, co se dalo, vylomili dveře, já jsem to měl všechno na focení, ale už jsem to vyhodil. Takže na nás se tu vystřídali zloději, zajímavý je, že sousedům né. Jen jsem k nám chodili, tak jsem si říkal že to nebudou ani zamykat, alespoň nezničí zámek. Tak takto to bylo ono.

A teď tedy sekáte jak? No pořídili jsem novou sekačku, a tu teda zatím neukradli, tu máme u rodičů.

Jinak jsem ve výboru zahrádkářský kolonie, asi už 17 let, co jsem přišel tak jsem se rozkoukal a hned mě tam vrazili, dělal jsem i předsedu. Takže to se tak vystřídá.

A teď tam děláte co? No jsem už jen člen výboru, podle toho nového zákona, co se to změnilo, takže teď jsme pod nějakým spolkem, pod nějakou novou vyhláškou, takže každý z nás je člen výboru, předtím byl třeba jen vedoucí. Víte, ta kolonie se

dělí na různé úseky, támhle je zahrádka číslo jedna na konci je číslo osm, to je skupina číslo jedna, tady nahoře je pak zase devět, dole je třeba patnáct, no a to je další úsek a tak to jde dál celou osadu.

Je osm skupin. A každá ta skupina má určitýho člověka, vedoucího skupiny, který na ně dohlíží a to jsou zároveň členové výboru. Dřív byl výbor třeba jen tříčlenný, předseda, jednatel a paní pokladní. A teď jsou vedoucí skupin zároveň členové výboru, podle toho nového zákona. Takže máme asi devět členů výboru. Jednou měsíčně je schůze výboru, teda mimo prázdniny, to se tu stejně nic neděje, a leden, to řešíme podle potřeby problémy, tzn., když to tady někdo chce opustit, tak to může přepustit ten pronájem někomu jinému, prodat se to nedá, když nám to nepatří, oni se dohodnou na tý přepouštěcí ceně, to nikdo neví, kolik je, každý si to cení jinak, ale ta cena obsahuje taky odpracovaný hodiny, třeba nějaký stromy, chatku, tu práci co tady ten člověk udělal, a to se sečte. A když ti dva se dohodnou, tak se to na něj přepíše na na tý schůzi výboru. To právo užívat ten pozemek. Taky se na tý schůzi taky řeší porušování osadního řádu, to je naše bible, když to někdo porušuje hrubým způsobem a často, tak si ho pozveme a řešíme to tam s ním. Výbor má prostě právo si je pozvat a snažit se jim domluvit a jestliže to nejde, tak jim můžeme i vypovědět smlouvu o pronájmu. někdo si někoho náhradou najde dobrovolně, no a někdo prostě nechce, takže té pak nepříjemný. A pak jsou také členský schůze, to je jednou ročně, a tam by se měli sejít všichni členové osady. Tam je vlastně povinnost se zúčastnit. A jednou za čtyři roky se tam volí představenstvo a výbor. Takže tam lidi hlasují o navržených kandidátech.

A Chvalka je pod Českým zahrádkářským svazem, napadlo vás někdy to členství zrušili, m nebo z toho máte nějaká pozitiva pryč? No to nejde zrušit, máme od nich metodický pokyny, ty dostáváme, takový směrnice, jinak na ně nejsme nijak silně vázaný, že bychom něco museli, když oni mají výroční schůzi, tak vždycky z těch základních organizací by tam někdo měl by být, letos tam byl támhle pan Dulík. ten tam vnímáte i náměty zapisuje si to a pak nám to přednese na schůzi, co bychom třeba mohli, co po nás chtějí a tak.

A všichni ti osadníci tedy platí svazu příspěvek, mají z toho něco? No platíme jim známku, za 100 korun, na a z toho jde třeba 50 % tomu svazu, my z toho máme třeba 20 korun a letos si vymýšlím. No a pak se tady platí nájem není, ale to je podle toho, co nám stanoví majitel pozemku. Ty majetkových vztahy jsou tady hrozný, tady u nás je třeba Xaverov, tam obecní úřad a jsou tady ještě soukromí majitelé. ale více vám o těch majetkových vztazích nepovím, to opravdu nevím, Dřív to tady nikoho nezajímalo, to jsme si tu kopalí, jak se nám chtělo. Pěstovali jsme si tu ředkvičky a platila se symbolická koruna za metr tomu Obecnímu úřadu Horní Počernice. aby nemohli říct, že jsme tedy zadarmo. Tak jsme jim to odváděli, ale ani to po nás nechtěli, přijmuli ale nechtěli.

A nevíte, jak to tady bylo s tím odkoupením těch pozemků? Nikdy rozumný zastánci ve výboru nedopustili. nešlo to nikdy odkoupit. Některý lidi si jako myslej, že to časem dostanou do osobního vlastnictví, ale to prostě nejde. To by se to tady rozpadlo.

Já myslela, že to chtělo odkoupit ten náš spolek jako celek? Byly tady jako pokusy koupit to jako celek, ale oni chtějí moc peněz za ty pozemky, to by vycházelo třeba 150 tisíc za jednu zahrádku. Ale jakmile se ty zahrádky rozprodají na soukromý, tak to tady zánikne, to už nikdo nemá potřebu dodržovat žádný řád, protože si myslí, že to je jeho a nikdo mu do toho nemůže kecat. Prostě to nejde no.

Já se ještě vrátím k tomu pěstování, vy jste říkal, že pěstujete hlavně kvůli dětem, proč jim to raději ne koupíte v obchodě, to by bylo jednodušší né? Také mám názor, že když jsem na tu zahrádku jdu, a třeba každý den se podívám, jak nevyroste budoucí okurka, nebo jak kvete hrášek, tak to má něco do sebe, vím, že jsem to musel okopávat a hlídat a vezmí to nesežralí slimáci, peru se s přírodou, opravdu, jsou tady třeba i bažanti a ty žerou sazenice, pak přijde rohatej srnec, které vám sežere třeba veškeré je hrášek, a takový no. Prostě ten pocit, ta radost z toho, že vám něco vyroste vlastní zásluhou, můžete si to koupit, ale za prvé to není tak, jak oni říkají bio, a to bio teda draze za zaplatím, ani nevěřím, že to je bio, jako když si to vypěstuje ho tady.

Pěstujete tedy bez chemie? Naprosto vůbec žádnou chemii nepoužíváme. Maximálně hnůj, kravský nebo od koní, vpravit do půdy. Máte i kompost? Máme no, dokonce ve výboru chceme, aby v novém osadním řádů, byl kompost na každé zahrádce povinně. Aby prostě ty lidi dávali všechno zelený, všechno, co jim zbyde na kompost. to je opravdu jedna z těch věcí, kterou tam chceme.

Když jsme teď tady u toho odpadu, já jsem slyšela, že jsou tady nějaké problémy s vyvážením odpadu za hranice pozemku osady, víte o tom něco? Tady za tím křovím je potůček, pak je tam taková cesta, tak tam, začala vznikat černá skládka. Lidi tam vozí posekanou trávu, větve ze stromů, teď jsme tam měli setkání se zástupci obecního úřadu, byl tam vedoucí výboru přesto životní prostředí, pan Horyna, ještě jeho spolupracovnice, a ještě dva zástupci spolku, který tady je teď nevím, jak se jmenuje, a my, předseda a tři členové z výboru. No a je názor, že to sem vozí zahrádkáři, říkají tedy ty domkáři tzv., my, třeba konkrétně já, jsem kolikrát šel třeba k autu, a vidím, jak je tady ta vstupní brána, jak ze shora jede někdo s trakařem z těch domků, no a oni zase říkají, že od nás nějaký pán sem vozí zeminu, je to prostě tvrzení proti tvrzení. Tak nakonec do zápisu, no ještě jsme ho neviděli, dají, že nejde dokázat, kdo teda to tady tvoří. Asi to dopadne tak, že bude vyzván ten majitel toho pozemku, aby to na vlastní náklady odklidil. Ale ten majitel je někde z Prahy Břevnova, tak nevím, jak se k tomu postaví. Nakonec to ale asi vodnese on. Obec řekla, že to vyklízet nebude, a proč bychom to vyklízeli my. Zase bychom museli mít povolení od úřadů abychom to mohli zapálit, od bezpečnosti a od hasičů, a je tady jedna paní v těch domkách, která nám dělá furt problémy, takhle jsme pálili za tím potůčkem tu vrbu, bylo to všechno nahlášený, měli jsme to povolený, měli jsme vědra s vodou, kdyby náhodou, ale stejně na nás poslala policajty. Jaké jsou tedy vlastně vztahy s těmi lidmi kolem zazní také jsem se tu zatím s nikým moc nepotkával, jako myslím ve špatným, ale myslím že tady nejsou žádní rozbroje, já o nich nevím.

Já jsem slyšela, že tedy byl problém s nějakými ochránci? No to si oni ztěžují, že je tu prej mučíme a ubližujeme jim. No chápete to? Tak jsme museli udělat opatření, že jsme na ty ploty nastříkali tu pěnu, která tady ty zvířata odpuzuje, proti okusu je to, takto neodpuzeje, pořád jsou tady. Tak jsme zvýšili ostatný drát, tam v rohu kde asi skáču, ale jsou tady pořád, nakonec se zjistilo, že podlezu pod takovýmhle (ukazuje asi 20cm) plotem. Jako to podleze takovej malej pes, takováhle (ukazuje velká) srna s nohama jak žirafa. Ta podleze plot, to už je teď dokázáný. jsou tady ale pořád. Teď bude brigáda, kde se to bude muset udělat, teď je to provizorně zacpaný špalíkama.

A co tedy ty srny dělají? Všechno ničí, všechno snědí, já jsem koukal na hrášek jak roste, a pak koukám, že tomu chybějí ty větvičky, no a říkám, hergot to sežrala srnka. A pak koukám, ono je to sežraný celý, protože jsem ten srnec, konkrétně srnec tady byl, to jsem viděl ty růžky, natáhne krk a sežral to celý. Támhle jedna paní, taky členka výboru, paní Lebedová, brečela že má všechno sežraný, ten pán z jedničky ten je novejš, ten tam má všechno, tomu nesežral ten srnec nic. Tak ta paní říká, jak já k tomu přijdu? On tam má všechno, a já nemám nic. Takže se snažíme, toho jsem se, když se tady objeví, když je tady více lidí, tak ho vyhnat bránou pryč. A na to se ztěžují ty lidi z těch domků ta, že je tady trápíme. A přitom mysliveckej spolek

těm je to jedno, jejich revír to není. Oni sem jít nemohou. Ať se zahrádkáři staraj. Nás to stojí peníze, že se tady perem se srncema.

Jak je pro vás důležitý vzhled té zahrádky? To je taky teď na prvním místě, protože tady chodí normální občani, maminy s kočárkama a tak, tady z toho rehabilitačního střediska taky návštěvy, tak chceme, aby ta zahrádka vypadala i na první pohled oku lahodná, jak se říká. Takže dbáme na to, né aby to bylo v jednom stříhu, ale prostě aby ty povinný věci, jako sekání kolem plotu, byly hotový. To samý za plotem. Vzhled osady je prostě taky hodně důležitý. Aby to skutečně vypadalo, tzn. třeba i jak je tady za plotem ten potůček, ten není náš, je to povodí pražských vod a kanalizací, ale my to dobrovolně sekáme a udržujeme, protože to skutečně kazí vzhled té osady. pauza Každý díl plotu má přidělený nějaká zahrádka, tak se o to ty lidi musí starat. Musí ho i natírat a tak. Ten uživatel toho pozemku je prostě povinný jí třeba jednou za tři roky natírat plot, většinou je to pět dílů plotu, je to označený takovejma cedulkama nahoře. já začínám tady tou brankou a mám pět dílků doleva. musí se to natírat jednotnou barvou, aby to nějak vypadalo. Samozřejmě toalety lidi často porušuju a nenatíraj. Takže vzhled osady je také hodně důležitý. Prostě je tady vidět, že ta osada funguje, je nám tady jak se říká vidět až do kuchyně a je to tu hezký, tak nemohou nikdo nic říct, proto se o to taky tak staráme, že jo.

A jak je důležitý vzhled přímo pro vás tady na té vaší zahrádce? No tak každý má nějaký díl zahrádky, tady u nás, já bych třeba bez kytky bejt nemoh. Je to pro mě důležitý, no, i když to nemá žádnou funkci, je to prostě lahodný oku. Také mám dobrý pocit, když vyroste třeba tulipán, no a pak přijde pan srnec a sežral mi ho. Takže jsem ani nevěděl, jak vyrostl no, to mi bylo líto. Takže jako kytky jo, to určitě.

Když se vrátíme k tomu osadnímu řádu, vidíte tam nějaká negativa? No musí se tam něco doplnit, třeba ten kompost a další věci podle nového občanského zákoníku. Máme na to ještě asi rok. Máme tam třeba, že by strom neměl být blíž, než dva metry k plotu, taky byste neměla obtěžovat stromem na souseda. Pozemky tady u nás nejsou ohraničený plotem, tak já bych tedy né vysadil třeba metr od hranic pozemku támhle ten strom, protože by bylo jasně, že časem bude otravovat souseda, třeba stínem. Prostě to je věc domluvy a rozumu, že jo. Každý musí vyjít vsříc. Je snaha, aby tady nevznikaly nové výsadby dřevin, jako je třeba borovice, prostě lesní stromy, to se sem nehodí a nemá to tady co dělat. Jestli někdo chce, tak tady může jít ani né kilometr do lesa, tam můžete stromy obdivovat, jak chce, ale jsem to nepatří. To samý, obtěžuju stínem, jsou sice hezký, když jsou malý, ale třeba túje. Když tohle vysadíte, tak prostě s tím rizikem, že se o to musíte pořád starat, aby to moc nevyrostlo a neobtěžovalo. Smí tu bejt maximálně stromy 2 metry a dost. Proč má druhy mít zastíněnou zahrádku jen proto, že vám se to líbí a není na vás vidět. no a plůtky mezi pozemkem taky samozřejmě nesmí být.

Co říkáte na to, že tu není elektřina, chybí vám to tady? Už mi nechybí, ale civilizovanéj člověk je zvyklej, že když zmáčknete vypínač, tak máte světlo, ale tady to světlo prostě není, takže máte třeba svíčky nebo pochodeň, to je taková idylka, no. Člověk to prostě musí oželit, protože tady jste prostě takovej polotramp. myslím, že to tady nikdo tolik nepostrádá. Je tu díky tomu klid, nevyřvává tu televize a dvacet rádií, takový prostě trampský prostředí. Já jsem za to rád. Bylo by to sice asi jednodušší, ale přešlo by to ke komerci. Přišla byste a rozsvítila, pustila televizi a už byste neviděla, jak vám tady sedí sýkorka na budce. Myslím si, že už by to sem ani nepatřilo.

Takže pro vás i to spíše pozitivum, že tady není? Přesně tak, už za ty roky je. Nikdo z osady to na schůzích nepřednáší, nikdo to jakoby nechce, asi by to sice jako by šlo, ale proč. Není to prostě nutný. Kdo chce, tak si dáte solární panely jako pan Sládeček a elektřinu má, on jich má dokonce hodně, takže má i střídavej proud. Budíž světlo, on ho má. Je první, stálo ho to hodně peněz, taky tu chatičku hodně pojistil. Nikdo jinej o tom zatím asi neuvažuje.

Co říkáte na ty poplatky, co se tady platí, přijdou vám adekvátní? Tak samozřejmě každý by byl rád, kdyby se vrátila koruna, což by znamenalo, že by se za každou zahrádku platilo zhruba 400 korun. My jsme platili 382. Za rok. Je třeba to vždy platit do konce června. Abyste nebyla popotahován a na výboru, ale všichni jsme jen lidi, všechno se dá domluvit, stačí přece říct, hele susedem je tam ta větve vadí, stíní mi to záhon, tak prostě ve vegetačním období klidu, tu větve zkrátí, že jo. ty vysoký stromy jsou prostě na nic, vždyť tam nikdo ani nevyleze, třeba ty třešně nahoře jsou úplně zbytečně, dělá to nepořádek, padá to, jsou z toho škůdci na zemi třeba, na co to mít?

A děláte jako ten vedoucí uličky kontroly obdělání? neděláme. Dřív takový snahy byly, že byste měla mít minimálně jednu třetinu oddělenou, dnes na to ten výbor tolik nedbá, protože je třeba hezký, když má tady pan Louška to má udělaný takhle jednoduše, je to udržovaný a asi mu radil sám architekt nebo on, jestli je asi nějaký zahrádník, to nevím, tak tady něco prostě hezkýho vytváří, dobře, ale stará se o to. I když nepěstuje, to tak nevadí. Já ho tam teda sice ještě asi nikdy neviděl, že by seděl a odpočíval, asi si chodí užívat jinam. Já ani skoro nevím, jak vypadá, viděl jsem ho asi dvakrát, tak to je prostě taky v pořádku, rekreační zahrádka, odpočinek, třeba prostě nemá tolik času, aby tady pěstoval ředkvičky. Tak tam má čisto, seká to pravidelně, tak to je v pořádku. Žádná nucená kontrola obdělání tady prostě neexistuje, chceme když tedy někdo bude mít trávu anglickou, bude tedy vybírat sedmikrásky, tak ať se v tom vyžívá.

A jak byste se stavěli k tomu, kdyby to dělal chemii? Tak to tedy určitě ne, to by nešlo. Není tady nikdo, kdo by to zkoušel chemii. Za prvé ta chemie je hodně drahá a nevím tedy kdo by to tady hubil chemicky. ani kolem plotu se to nesmí těma různýma přípravkama stříkat, těma hubitelem a plevelu, někdo to tedy zkusil, bylo to spálený, vypadalo to hrozně a je to taky teda hrozně drastický k té přírodě, takže ten dotčný byl pozvaný na výbor okamžitě. Chemie prostě né. v žádném případě.

Máte jako osada nějaký ekologický normy, snažíte se být eko? To úplně jako né, ale říkám, chceme, aby každý měl ten kompost, aby likvidoval ten svůj odpad hned tady, prostě odtud nesmí nic vyvážet. Jsou tady také zdarma sběrných dvory, tak ať si to vozí tam. Prostě tady chceme, aby ty lidi dávali všechno zelený, co jim zbyde na kompost. Bude na to i kontrola

Jinak jako členové výboru chodíme, máme na starosti třeba konkrétně i já nebo matka, kontrolovat ty zahrádky ve smyslu údržby pozemkům, co se týká povinnýho sekání trávy, tady ty chodby, uličky, jak jsou oddělený ty pozemky, tak to má každý přidělený svůj úsek, který musí sekát. To je povinnost udržovat, pak taky to zatím plotem, to záleží prostě na tom jaký k tomu má ten člověk přístup a jaký má svědomí. Mně to vadí tak já to místo povinnýho čtyřikrát posekám desetkrát. I když to teda sekát za plotem nemusim za někoho jinýho, tak když už sekám u sebe tak to udělám i vedle. Prostě je to o přístupu. Aby se tu nevysazovali ty stromy, co sem nepatří, jsme zahrádkáři, tak proč tady máme pěstovat vzrostlý smrky a borovice. myslím si, že každý rozumný pochodí, že ne.

A jak to tady máte s vodou, používáte třeba i dešťovou? Kdo má sud, tak jí používá já mám sud, ten napouštím hadicí a pak zalévám konvema abych neplýtlval vodou, je to zbytečný, když mohu zalít záhon konví. co si možná neuvědomuji všichni, voda je tedy levná, tím samospádem z toho pramene nahoře, jsme rádi, že nic neplatíme, asi by si kdekdo divil, kdyby plejtl vodou, třeba tady pěstoval rybičky a furt tam měl přítok. Na kolik by ho to vyšlo. A taky je to bezohlednost vůči druhejm, tak to by se neslučovalo asi s tím ostatním řádem. no a kdo má sudy, tak teda zalívá i z toho. Není to výjimka, že by to měli. Já tedy nemám okapy, protože jsem byl lajdák je tam dát. takže mám sud, tam to ale napouštím a pak roznášim konvema. když

bylo extrémně suché léto, pár let dozadu, tak jsme také vyhlásili sami sobě zákaz zalévat hadicí, každý to musel roznášet konvema. takže na vodu dbáme také. V řádu to ale specifikované není. To je zase věc každého přístupu. Možná s tím souvisí i ta údržba toho potůčku, že třeba podvědomě tady vzniká to, že bereme vodu, tak k tomu ta údržba jakoby sedí. Takový něco za něco. Tak to asi před těmi 30 lety vzniklo, že nám to nikdo nepříkázal ale i tak to děláme. Je fakt, že nikdo neví, proč se to dělá, ale toto je asi ten původní důvod. Taková symbióza toho okolí a tý zahradní osady. Něco za něco no. Máme vodu a za to budeme udržovat pozemek kolem potůčku. Tím pádem udržujeme i nahoře to okolí toho pramene a čistíme i tu nádrž tam. Také nám to nikdo nepříkazuje. To jezírko se čistí, ně ten velký rybník. Také tam kolem sekáme. Myslím, že to je něco navíc no. A za to bereme tu vodu. Někdě tam přijde s dětmi se projít a vidí, že to tam je čistý. Působí to takovým lepším dojmem.

A co ty brigády? Jaká je tam nálada? Brigáda je bojová, každý ví, že si to odpracovat musí, takže myslím, že těch šest hodin, tak akorát. Je to podle potřeby osady, když jsou nějaký výjimečný situace, třeba rozstříhny ploty, tak se musí dělat i víc. takže ta brigádní činnosti se může lišit, buď se to ty ploty, jezírko.. Znovu jsme dohodli těch šest hodin, což může být pro někoho dost, mohli jsme slevit, ale člověk nikdy neví, co se může stát. Bývalo i osm. Což je zbytečný. Taky šest, každý má takový pocit, že na jaře si to splní na tý první nebo druhý brigádě a má od nás pokoj. Je to povinnost no. Ještě je s se to dá uhradit, to ne odpracování.

A využívá to hodně lidí? Ani ne. Jsou tady i typický hřišníci i v tomhle, nepolepšitelný, takže ty to zaplatí. Stojí to teda velký peníze, 500 korun za hodinu, no a nám peníze do pokladny přijdou, ale co s nima? My si nikoho najmout nemůžeme, když si někdo někoho najme sám, tak to jo, a pošle ho za sebe, to my nevíme a je nám to jedno. My nejsme rádi, když to přivede do kasy, protože to, je potřeba opravit. Co s těm penězma, když je stejně potřeba to opravit. Pro osadu jako takovou, je lepší, když se ta práce projeví na tom vzhledu. Z osady je to číslo jedna no. Takže ty pokuty jako by ani nechceme ale je to nutnost tom, ty pokuty. Snaha je, aby se ta práce udělala.

A chodí třeba někdo více než v musí? No jsou i takoví. Je pracují více než musí. Je jich málo, ale jsou. Má třeba těch hodin třikrát tolik.

A ještě se vrátím, vy jste říkal, že tu máte ty kosáky a sýkorky, co další zvířata? Nevím tady o ničem, jen tady ty.

A co zvířata, co si sem vodí osadníci? No většinou je to pejsek, je dobrý, aby byl na tom pozemku, který má dotyčný pronájem. Je zbytečný, když by pejsek běhal po pozemku, kde máte třeba kyticí, který vám dělají radost a přiběhne pejsek a zdrupe Vám je. To je určitě nežádoucí. A kdyby se to opakovalo, tak by měl ten dotyčný majitel zase potíže s výběrem. Proč by měl někomu škodit, že jo. Ten páníček za to prostě zodpovídá. Ať má s sebou klidně zvíře, ale v mezích pozemku. Také jsme tu měli kolikrát pejska, pohlídat synovi, ale když to nešlo, tak byl na Provázku. Nebo s ním moje paní chodila ven. Není to prostě dobrý jev, vodit sem ty pejsky.

Máte nějaký dlouhodobý cíl, ke kterému s tou zahrádkou směřujete? Na můj dlouhodobý záměr, je to rekreační využití. Odpočinek. Manželka už je také prvním rokem v důchodu, takže teď jsme to jakoby častěji dříve jsem sem jezdil třeba jen na večer zalít zeleninu, to se muselo. To nebylo tak, že bych si jen tak sed pod strom a kochal se krajinou. Takže jsem z toho opravdu nic neměl jo. Teď teprve užívám, když můžu tak jsem tady. Dříve to bylo spíš pěstitelský tady ale zase jen pro naši potřebu. Ani jsem nepočítal, kolik mám kilo jahod, ale máme tu takový známý, jako soutěživý. K tomu bych také řekl, že jsme pozvání druhou osadou zahrádkářů na výstavu výpěstků, to dělají každoročně, tady nahoře na Chvalech. Je to dobrovolní, žádají nás o nějaký výpěstky do soutěže, občas se někde zúčastní. Může to být cokoliv, zelenina a ovoce kytiky. Ta spolupráce je tady také. Oni mají moštárnu.

To myslíte, kterou osadu? To je zahrádkářská osada číslo jedna, to se tak jmenuje. My jsme osada Chvalka, oni jsou Osada Horní počernice číslo jedna. Oni tady byly ještě dříve než my. Tam někde vzadu v Počernicích. Takže s nima máme takovejhle vztah. když mají oni členskou schůzi, tak jdeme jako delegáti my k nim, a oni chodí také k nám. No a ten delegát tam vystoupí, co je dobrý, co se podařilo, nebo si pomáháme v řešení různých problémů, nebo nás vyzvou, že můžeme použít jejich moštárnu, prostě taková spolupráce. Letitá.

A my tedy moštárnu zatím nemáme? No četl jsem ve zpravodaji, že tady z tý bývalý čističky má být moštárna. Takže ta ještě není? Né né, to, je teprve výhled, záměr. Takže teď používáme moštárnu tý druhý kolonie. A tady s tou jednou máme tedy i přátelský vztahy. No samozřejmě máme i snahu vycházet dobře i s obecním úřadem, teď byl předseda s jednatelem na schůzi s paní starostkou, paní Moravcovou, přislíbila, dokonce snad je to i ve zpravodaji, že ta pomoc dalšímu rozvoji zahrádkářů tam je přislíbená. Takže se tu teď zatím nebojíme, že nás zruší. Má to v programu i ta šance pro Počernice. Takže máme výhled, že nás snad z roku do roku nezrušej. alespoň ta jejich koncepce zatím je, to tady zachovat. Jinak by Vás to tady asi moc ne bavilo, kdybyste věděla, že za dva roky přijde bagr a srovná vám to tu se zemí. No nevíme, jak se domluví zástupce Xaverovu, ten asi ani neví, že to tady mám, tak to prodá, v tu ránu je tu Amerika, jak v brazilském pralesi, přijdou vykácejí to tu, postaví dálnice a je to zničený.

Myslíte Xaverov jako to hřiště? Né né, to dříve byly drůbežárny. a ještě na Praze čtyři mají nějaký vodní podnik. Jednali jsme s ním a o tom pozemku, kam prý nemají zatím zájem to odkoupit a rušit. Je to vlastně větší polovina tý oslavit, takže na tom záleží docela dost. Zatím nám snad ale nic nehrozí, nebyly tam zatím žádný náznaky. Vypadá to docela v klidu. To je právě ono, proč mít zanedbanou osadu, to pak přijde zástupce z místního úřadu a vidí ten nepořádek, tak ho napadne to zrušit, že jo. Prostě je vidět, že ta osada nefunguje, tady u nás je vidět, jak se říká do kuchyně a je to tu hezký, tak nemohou nic říct, proto se o to taky tak staráme, že jo. Proč tady mít nepořádek, že jo, když to chci mít dobrovolně, nikdo mě nenutí tady tu zahrádku mít. Když jí převezmu, k tak vím, že na tom musím pracovat. někdo řekne, že si tady bude užívat odpočinek, ale to povinný prostě udělat musí.

Co nařizuje ostatní řád, tak to splním a nemám konflikt s nikým, když to ale porušuju tak co tady dělám. Proč tu zahrádku pak mít, když si dělám problémy. Tak asi tak ano.

Co říkáte na tu myšlenku, že by se zahrádkářské osady měly otevírat veřejnosti? No pro nás by to bylo určitě negativní, hlavně vy to tady ani moc nešlo, nemáme to tady moc průchozí. Vždyť tu není ani žádný využití tý veřejnosti, že by tady vznikly nějaký houpačky, to je nesmysl. Tady to prostě nejde. To nám snad ani nehrozí. Tady je přírody hodně, nemusí přece chodit k nám. Jak se vy osobně, stavíte k ekologii, třídíte třeba doma? Tak snažím se třídít, samozřejmě používám i ty obaly, pet lahve, obsah vypijeme, pak buď je toho najednou více a manželka s tím jde do tý popelnice, nebo i já teda. To samý, všechno se můžu nechám tedy na kompostu. A co nesu odsad mám v pytlíku do směsného odpadu. Nebo jsme zřídili třeba ty dětský plastový kočárky, nebo hračky. Kelímky od sazenic a tak. Mám o to zájem no. Můj syn, ten je vyslovený ekolog, ten je i volil, to je takovej žabičkář no.

Vybavujete si něco z tý historie osady? Jako kluk si pamatuju, že když nám bylo 10, tak jsme chodili tady nahoru na ten rybníček bruslit, ale hlavně co jsme chodili, ještě nad ním, jsme vzali sánky nebo boby, vyráběný ze starých bruslic, sánkovat.

Tady kolem ty pozemky patří panu Kmoníčkoví, a ony rozprodal tady na ty nový domky. Takže tady bylo svah, taková Třešňovka, jak je tady kolonie, tak bylo všude rákosí, taková divočina, charakter se tady prostě změnil k dobrému. tady byla divoká příroda, je tady spodní voda, takže tady bylo všude rákosí, takže co se dalo, tak jsme jezdili mezi stromama, tady nebylo nic. Mokřiny, takovej zanedbané kus přírody. Ošklivý. Tady ta spodní část. A pamatujete si tedy, kdy to tady vzniklo? No je to 30 let. v 83. potom byly úvahy, a tak v tom 85. to vznikalo. Ty první osadníci, tak první platili příspěvky i na oplocení pozemku, to bylo asi 3000 korun na jednoho. No a to se pořád převádí na toho uživatele, takže když to prodáváte, tak si přečtete ty poplatky, co jste s tím měla, když prodáváte teda ty práva na ten pozemek ten nájem. Minimálně bych řek, třeba 10 000 za tu prvopočáteční platbu. Takže ti první pionýři, museli budovat oplocení, pak tedy berete divoký stromy, tak ty musely vykácet, a tak se také dělala odvodnění. To byly ty velký kameninových trubky. Tady byla taková bažina, ale spíš takovej malej zanedbanej rybník. Taková zarostlá mokřina. Takto museli odvodnit. Ošklivý to tady bylo. Byla to prostě hrozná dřina, udělat z tý divočiny kolonie. Někd si sem třeba nechal navozit zeminu, aby to bylo úrodný. Zemina tady byla jílovitá. prostě se sázelo krumpáčem. Postupem, navážením koňskýho hnoje, i z těch xaverovských stáji, se ta bonita půdy zlepšovala. Takže jsme to tady vylepšovali, aby nám tu vyrostla ta ředkvička. Prostě jsme to tady změnili k lepšímu, tu spodní část Počernic.

Takže ty počátky byly těžký, jak říkám. S povolením se tu musely kácet stromy a tak. A co vodovod, jak ten je tady dlouho? Vodovod? Tak ten je tu už od počátku. Osada bez vody, viděl jsem, ale je to nesmysl. Tak ta voda tady byla hned. Tak ta dohoda tam asi vznikla o tý údržbě hned. Tady kolem osady probíhá vodní řád, takže kolem něj je to chráněný, to nás chrání i před developerama, oni se tady toho boje. to vyzní osady byla třeba jen půlka. No a jednou to prasklo, před mnoha lety, a zničilo to teda několik zahrádek. Pak se právě stěhoval, z osady támhle za potok. Jinak dřive to šlo právě osadou. Z toho důvodu ty pozemky byly neprodejny. to nás zachránilo no. Od té doby ten potok prostě udržujeme. nevíte, jak je to tedy s územním plánem? No jsme pod Prahou, v novým generelu jsme jako zahrádkářská osada, jsme tam jako. Já to tedy nevím přesně, ani jako předseda jsem nevěděl. Já vám to nepovím. Zkuste předsedům Vozenílka. Napadá vás ještě něco k té historii? No támhle byl vždycky Dětský domov, jak je to rehabilitační středisko, od táty vím, že to bylo i za první republiky, to mi vyprávěl, že když chodit i děti z toho děčáku, hladoví, bosí. Jinak tady civilizace moc nebyla, tak končila tamhle, nahore. Tohle byla taková nehezka část chval no. A zahrádkáři se to nějak scházejí? No nic se tady nekoná, žádné slavnosti nebo tak. Grilujete? Teď už moc ne, jak ty osadníci stárnou, tak už tolik negriluju. a co ty vztahy, s těmi sousedy kolem Vás? Ty jsou našťestí dobré.

+ vyprávění o paní L při loučení

PANÍ S (kratší rozhovor)

Manžel říkal, že tady taky pěstujete, máte tedy svůj zahonek? Tak ty tři roky jsme to tady udržovali s dcerou samy, aby to nějak vypadalo, hlavně třeba sekání, plení a tak.

Jaký pro vás má přínos pro zahrádkáření? člověk je z toho třeba unavený, ale když si tak sednu a vidím, jak je to hezký posekaný, tak mám radost, je to takový uspokojení. A jaké má pro vás přínosy to pěstování? Tak hlavně pro ta vnučata, jahody si utrhnou, určitě to zdravější, než kdyby jsme jim to koupili. A teda hlavně teda chutnají líp.

A jaké je tedy mít doma toho zahrádkáře? No tak má to své výhody, sem tam také trochu pomůže, poseká, všechno na jaře sází, přesně ví, kam co patří, to já bych tedy nevěděla, já to dám vždycky vedle, já to dám doprava a ono to má být dva milimetry doleva, říká manžel, tak to tu funguje. A baví vás to tady? Líbí se vám tady? Určitě, je tu klid.

PANÍ O

Odkdy zahrádkáříte? Tuhle zahrádku máme 3 roky jinak předtím na různých místech, nebyly jsme tady trvale, jsme z jižních Čech v Pisku a ve Vimperku a tak, a vždy jsme zahrádku měli. Také v koloniích? Ne, i tak jednotliví u domu a tak, ale jako že jsme vždycky práci na zahrádce měli, jako že to děláme rádi.

A kdy jste s tím začala celkově? už jako malá? My jsme nikdy zahrádku neměli, protože jsme bydleli s rodiči v Praze, ale když jsem se vdala, tak to už pak bez zahrádky nešlo, to jsme jí už měli s manželem vždycky, děláme to totiž rádi.

Jak jste přišli k této zahrádce? No my jsme s manželem byly zaměstnaní, tedy manžel pořád je, tady v tom ústavu v léčebně rehabilitačním, jako lékař, tedy teď už poradce, a sháněli jsme prostě něco takového, a až před 3 roky se nám podařilo najít tohle. Námenci týhle zahrádky se stěhovali pryč a kuchař, který pracoval u nás v ústavu, tak tady má zahrádku, a doporučil nám to. My jsme jako delší dobu říkali, kdyby tu byla nějaká zahrádka, tak se nám to nakonec takto povedlo.

A kde bydlíte? Přímou v tom ústavu právě. Takže jako v paneláku bez zahrádky? Ano zahrádku máme až tady.

Co tady nejčastěji děláte? Tak vždy je nějaká práce, něco vyplít, něco zasadit, a když jó bychom to měli hotový, tak si chvíli sedneme, odpočineme, protože jsme oba přes 80, já mám 83 a manžel 88. Takhle v důchodu je to tu opravdu dobré, můžu být venku a nemusím sedět doma.

Vy tady hodně pěstujete, co pěstujete nejvíce? Tak pořád něco, nějaký jahody, okurky mám ráda nakládačky takže okurky, to mám tak 2-3 záhonky, a fazolky tam mám, kyticky, dýně máme rádi, takže tam vzadu máme nasázený dýně, který potom zaváříme.

A jak pěstujete? Jak a proč? Třeba z tý dýně máme rádi kompoty a máme poměrně velkou rodinu, takže když je přebytek, tak máme vždycky zájemce. A pěstujete proč? Proč si to nekoupíte raději v obchodě, když tam je to jednodušší? No když se to vypěstuje, tak to nějak lepší chutná. Přijde vám, že to je třeba i zdravější? No je to bio, nepoužívám na to žádnou chemii. Maximálně trochu nějaký hnojivo na ty jahody, ale když máme možnost z venkova si přivést slepičiny, tak nejradši zalíváme slepičinama.

A máte tady kompost? No tam vzadu když posekáme trávu tak se to tam dává a proloží se to trochu zemí a je z toho potom třeba za 2 roky kompost. Takže hlavní funkci byste označila spíše tu pěstitelskou, nebo nebo relaxační, když jste říkala že tedy děláte tak oboje? oboje, jsme rádi že máme kam vyjít. Ono Počernice sice nejsou žádný rušný místo, v Praze jako takový už bych žít ani nechtěla. A tady opravdu když, jsme unavení anebo potřebujeme klid, potřebujeme třeba určitý soukromí, tak je nám tady dobře. Máte tady třeba nějaký známý, s kterými byste se tady scházeli? Tak jako vyloženě známý jiném, ale se sousedama se tady přátelíme samozřejmě.

Já jsem koukala že tady máte na střeše solární panel, ten používáte na co? Na světlo, jen na světlo, vevnitř máme lampičku a občas si tam posvítíme. Je to jen na svícení nic jiného to neutáhne, žádný motor, nic no. Ani třeba sekačku. A jak sekáte tedy? Benzinovou sekačkou. A necháváte si jí tady, neo si jí přivážíte z domova? necháváme ji tady, ve sklípku. Vy máte v chatě sklípek? Ano je to podsklepení, pár věcí se tam vejde. Stalo se vám někdy že vás vykradli? Nás ještě našťestí ne. Ale slyšela jsem že se tady v občas krade loni tady také vyšetřovali. Tam někde nahore bylo něco vykradli jiného. My tedy zatím ne.

A vy jste si tedy tu zahrádku pořídili abyste byli v přírodě? Chodíte třeba i na výlety nebo vám ta zahrádka v tom kontaktu s přírodou stačí? Když se o možnosti tak ještě jezdíváme třeba s dcerou, dokud nám ještě to zdraví jakžtakž slouží. No snažíme se pohybovat, protože manželé vždycky říká, jen mé zůstat sedět, jakmile zůstanu sedět nebo bych byl odkázaný ležet nemocný, tak bych byl už za 3 dny pod kytičkami. Takže manžel obzvlášť dbá na to abychom se pořad pohybovali.

A jak tedy relaxujete? Čtete my s manželem pořád čtete.

Grilujete tady třeba? My tady nemáme gril. Ale zrovna včera jsme tady měli takový hezký setkání rodiny, protože máme už pravnoučata, tak tady byly ze 3 rodina se 4 malejma dětma, 2 roky, rok a půl a 10 měsíční. A my jsme si to tak s nima užili, tady je bazének, kterej jsme jim napustili, no my jsme si to tady s nima tak užili, s těma maličkějma dětma. Takže když máme možnost je to i příležitost se sejít i s rodinami a protože, v bytě to není ono. Takto když je hezky tak rozhodně ty děti jsou lepší venku.

A chodíte sem tedy nejčastěji s manželem? Ano přesně tak. A takhle sem za Váma ta rodina jezdí nějak pravidelně? No pravidelně ně, občas když mají čas, tak zavolají, že přijedou, takže nárazově.

Abych se vrátila k tomu pěstování přijde vám to nějak ekonomicky výhodnější, než si třeba tu zeleninu kupovat? To si myslím, že není, protože přece jen dost se do toho dává, i do toho pěstování, i práce, ale zase na 2. stranu je to zdravý a máme z toho užitek, ale nemůžu říct, že by to bylo lacinější. Tak ono to taky leze do peněz, ale jsou to prostě čistý zdraví jahody. Máme z toho radost, že jsme si to vypěstovali, nelituju toho.

A vy jste říkala že si pěstujete i kytičky? Tak jen támhle vzadu mám pivoňky a nějakou tu kytičku kolem, ale nic moc, ještě vepředu mám nějaký růže. Řekla byste že je to pro vás důležitý, ta estetika dní zahrát jí? To asi ano je to příjemný koukat na ty kytičky. Kytky ty já mám ráda.

A co třeba nějaký zvířátka? Máme tady takový plzáky hnusný. A co s nima děláte? No tak různě, já osobně na to teda nešlapu, není mi to příjemný, já je většinou vosolím. A ještě kolem sazeniček si sypu ty granulky, oni se potom ty slimáci úplně roztečou. Vlastně zmizí jakoby no. To tam potom vidím, jak jsou tam rozteklý. No nevím no, snad to neškodí tý zemi. snad v tom není zase tak velký množství toho jedu aby to škodilo.

A co třeba vztahy tady s tím okolím, jak jsou tu ty baráčky, máte s tím nějaké zkušenosti.? To ne, nikdy nic.

A žádný další zvířátka si tu teda nepěstuje se? No viděli jsme tady asi 14 dní zpátky srnku. Tady jsme seděli v ní verandě a najednou nám tady proběhla přes zahrádku. Opravdu, čestně jsme je tu viděli. Venku zrovna přšelo a ona si tady ho potkala skrz naši zahrádku. Na co jsme mohli dělat jen jsme koukali. Teď jste říkala že přšelo, to sem chodíte, i když je ošklivo? No a on nás ten dešť či spíš trošku překvapilo, jinak sem chodíme jen když je hezky. A jakkoliv jakou máte sezonu? No my sem chodíme od jara do podzimu v zimě ně. Jen když je tady nějaká práce a to v zimě není. V zimě to sem chodíme jen kontrolovat, čas od času sem přijdeme zkontrolovat, jestli se tu něco nerozbilo jestli tu nebyli zloději nebo tak něco. To sem pak chodíme i v zimě. Ale že bychom tu něco dělali, to ně. Ale od domova to máme jen 5 minut tak to není problém sem občas skočit i v zimě.

Myslíte si, že to má nějaká pozitiva, mít tu zahrádku tady v té osadě? Mě se tady moc líbí, že se tady udržuje takovej moc pěkný pořádek, náš zeť měl zahrádku tady nedaleko, v osadě u svépravic, a tam byl vyložen nepořádek, měli tam plot rozpadle, ti sousedi zeťovo na to vůbec nedbali, bylo to zarostlý, noa když jsme si my pořídili tohle, tak on to pustil a občas nám pomáhá s něčím tady. takže to máme víceméně dohromady se zetěm a dcerou. Takže to pozitivum, tu chvalku musím opravdu pochválit, že je všechno takový uklizený, je vidět, že se tu o to ty lidi staraj starají se i o ty cesty, je to pěkně posekaný, je tady hezký prostředí. A teda ještě 1 pozitivum, že tady máme vody kolik potřebujeme, tance jsem o tom mluvila, tam měli vodovod, městské jí, a vodu jim tam pustili až někdy v květnu a museli platit. Tady je vody kolik potřebujeme a nemusíme jí platit, to je opravdu výhoda. A voda je to dobrá, čistá. Krásně se s tím zalévala. To je opravdu velký pozitivum.

A používáte i dešťovou vodu, nebo jen tu z toho potůčku? Máme tady sudy 1 támhle a 2. zezadu, takže když prší tak se nám tam voda leje. takže s tou také zalíváme.

A co třeba nějaká negativa? Já vám neřeknu žádná negativaa to opravdu nevím.

A zeptám se chodíte na brigády? Zeť, my už ně. Zeť si vždycky brigádu odpracuje, má dokonce i nějaký hodiny navíc. Vždy když je vyhlášená brigáda, tak zeť chodí.

A co říkáte tady na ty poplatky

za nájem a svazu? Přijde vám to adekvátní? Ano úplně.

A víte něco o českém svazu zahrádkářů? Proč jim platíte ty příspěvky? Jestli z toho máte nějaký výhody? To tedy vůbec nevím, to vůbec neřším.

A co elektřina vy tedy máte alespoň to světlo, ale co třeba lednice, televize a rádio? No to světlo je dobrý, když se tady v zimě sešerí už ve 4, tak si manžel rozsvítí. Je to teda asi jako baterka. Ale jinak mi ta elektřina tady nechybí, to už by nebylo takový jakoby soukromí, kdyby tady byla ještě elektřina, to už bychom mohli rovnou zůstat doma.

A co členských schůzí zúčastňujete se? Za nás tam chodí zeť, tyto věci vždycky obstarává on, on je na to mladěj, je mu 50.

Jaké máte s velkou zahrádkou dále plány? No tak když jsme to koupili, tak říkali, že se může stát že se to tu do 5 let zruší, že řeknou že tady povede silnice, a my to budeme muset zrušit, tak s tím jsme to víceméně i kupovali s tím že tady ta možnost je, ale jinak žádné plány nemám.

Ještě koukám, že máte skleník, proč jste si ho pořizovala? Hned jak jsme si koupili zahrádku, tak ještě tentýž rok jsme si koupili skleník a máme tam tedy ty hadovky, jako okurky, a můžu vám říct, že vloni jsme jich měli 200, to jsem je rozdávala na potkání tomu, kdo chtěl. ale naštěstí máme velký odběr v rodině. Ještě tam byly saláty, ale ty jsme už sklídily a teď čekáme ty okurky. Mám tam 4 sazenice těch velkých roubovaných okurek. a ty potom teda plodějí jako divý.

Napadá vás ještě něco výjimečného, co se tu za ty 3 roky, co tu jste, stalo? Nevím o ničem, vůbec nevím co bych si vymyslela. Myslíte že ty vaše vnoučata, že jsem chodit budou obězní? To budou, oni tedy mají rádi, zrovna včera jsme si vyříkali. Nechali nám tady ten bazének, že už je zase přijdou. Nepřijde vám tedy, že by ta mladá generace, ztrácela zájem o zahrádky? Ně to určitě ně. My tu budeme dokud nám budou síly stačit, a jak říkám má to tu pak dcera se zetěm, takže jakmile bychom my nemohli, tak si to oni převezmou. Ale vzali jsme to s tím, že mi tady dožijeme.

Kolik ta zahrádka tak stojí práce, jak často sem chodíte? Když je hezky, tak každý odpoledne, takže ani vedro ani zima.

A pracujete tu pořád něco, nebo si tady jen tak jenom sednete? Pokaždý je potřeba něco udělat, třeba vyčistím záhonek nebo zaleju nebo třeba seberu jahody. A když náhodou není co dělat, tak si támhle sednu na houpáčku a pohoupu se třeba s knížkou. Takže ta relaxační funkce zahrádky je pro vás tedy také důležitá? Ano to určitě.

+ u loučení mladší generace

Zet' paní O

Až dědeček nebude, tak budeme pokračovat no. A proč budete pěstovat? Baví nás to, jeto asi zdravější, i když teda teď už to bez chemie nejde Já to teda nerad používám, ale jsou tady živočišné a plísňe, který holt když to neudělám, tak to přilítne od souseda a všechno je zbytečný Takže to dělám. A stejně Vám to přijde zdravější než v obchodě? Ano, to jo. A co estetická část tý zahrádky? Zachovám to tu jak to je, má to takovej řád, ten se musí dodržovat samozřejmě. Jenom se to nesmí míchat – odděleně záhonky, odděleně kytky. No a je to pro mě hlavně relax, protože bydlím v Počernicích v paneláku, tak si sem můžu kdykoliv dojít a sednout si tady, nebo něco dělat, ale hlavně tady ten čas trávím skoro v přírodě, ne zavřenej v baráku. Babička říkala, že tu sekáte, máte benzinovou sekačku? Jojo, takovou starou. Nebudu si sem dávat přece novou, aby mi jí ukradli, že jo, tak takovou herku.

PANÍ N

Jak dlouho v zahradničíte? tak vyrostla jsem v rodinném domku, takže v podstatě jsem tam uvedená byla, tak jsem bydlela dlouho v paneláku a tady jsme tak 10 let tady na tý zahrádce. Mě to chybělo. A jak jste k ní přišla? Na inzerát.

To je vaše první zahrádka v kolonii? Ano.

A co tedy děláte nejčastěji ? Zalíváme, sekám, stříhám stromy, nějaký okurky, prostě pěstování, a pak se tady taky jen tak kochám.

a proč pěstujete? Pro radost, když tady děti přijdou, tak tady utrhnu okurku, rajče, tak je to fajn. Žádný extra věci nepěstuju, někdo tady má papriky, to jsem jednou zkusila, ale nešlo to. Člověk si prostě vychytil co tady jde a co ně, takže já mám papriky a okurky. A taky o chutná líp než z obchodu.

Používáte třeba nějaká hnojiva? Ne. Buď to půjde, nebo to nepůjde. A je to zdravější.

A co postřiky? Ne. Ono to škodí třeba i dalším zvířatům, ty chemie, že jo, třeba ptáčkům a ještěrkám, takže to omezuju, nepoužívám to, když fakt nemusím. Teď mi nějaký broučci žerou narcisy, ale tak to nechám být.

Plní vám ta zahrádka spíše relaxační nebo právě tu pěstitelskou funkci? Máme kterej spíš relaxujeme. Ale stejně člověk přijde, zaleju je nemůže si jen tak sednout a nic nedělat, to až potom.

A baví vás to starat se o tu zahrádku? Baví.

a co zvířátka, máte tu nějaká? No tak co si přinesu, tak želvu, ta tu chytá sluníčko, no a a teď mám rok tadytu (psa).

a co ty divoký? Asi před měsícem mi srnky okouslali růže, dokavad dosáhli, tak sežrali ty lístečky malinky. I v záhonku byly kopytka. Táhle nahore u tují jsem jí viděla dokonce. A bažanti tady lítaj. Vyhazují nás odsud po večerech. A táhle v kůře mívají hnízda. Když to tady neničej, tak jsou mi ale fuk. Ty srny mi tu ale vadí, jak ničí. A chlapi je odsud často vyhazují, že udělají rojnici a ženou jí k bráně. Tenkrát na nás ale tady sousedi poslali ochránce přírody, někdo nás viděl a udali nás, že je tady držíme. A my je tady nechceme, že jo.

Jak často sem chodíte? Kdy to vyjde. Takže víkendy, když nejsem na Vysočině, tam mám rodiče, takže jezdím pomáhat i tam jim. Takže jak to vyjde. Po práci, když je hezky se snažím, třeba doma vezmu chleba a sýr a jdu rychle dokud je sluníčko.

Jaká je Vaše sezóna? Od asi dubna, když se tu dá něco dělat, asi do podzimu no, ale to už je pak smutno tady.

A v paneláku bydlíte tady někde? V Počernicích. Ale moc blízko ne, na druhý straně. Takže jezdím spíš jako autem. Pěšky to jako jde, ale to sem jdu se psem třeba hodinu. A to je zbytečný. A máme toho už dost. Takže autem, hlavně furt něco nosím. A tady jak není elektrika, tak člověk by to jako uvítal, třeba kvůli lehčí sekačce, nebo křovinořezu, takže když tahám tu těžkou sekačku, tak musím autem.

Chybí Vám tu elektřina? Nechybí, teda jen kvůli těm sekačkám a tak. Jako televizi bych tu nechtěla.

A proč jste si tu zahrádku pořídila? No pocházela jsem z toho domku, tam jsme měli zahradu, tam jsem musela makat. Pak ten panelák a nic. Takže jsem chtěla do přírody. Mám k ní dobrej vztah. Chodíme i na výlety, nebo na procházku se psem i každé večer. Hodně jsme chodily s dětma do lesa a kempovat, když byly malé.

S kým jste tu nejčastěji? No před rokem jsem se rozvedla, takže dřív spíš s manželem, ale on to moc nemusel, on se narodil v paneláku, tak k tomu neměl vztah. Takže teď jsem tu spíš sama, se psem, pak sem často chodí za mnou děti, ony už se mnou nebydlí. Nebo kamarádky sem se mnou chodí. Ale mám to tu ráda, i když jsem tu sama, to je pak klid.

Máte tu nějaký známý v okolí mezi těmi zahrádkáři? Tak jako známe se, zdravíme se, ale na nic moc dalšího tu není čas. Každé něco dělá.

Chodíte na brigády? No každé musí těch 6 hodin udělat, že jo. Ale i to teda lidi si platí a když pak na schůzi slyším, kolik se vybralo, tak to je fakt dost. Padá mi z toho čelist. Teď nevím sumu, ale je to 3000 za osobu co nejde na brigádu. Jsem prostě překvapená, že lidi než aby něco dělali, tak to zaplatí a musíme to odpracovat my ostatní. No prostě se vybere asi 20 tisíc, aby nemuseli pracovat. Aby nemuseli na 2 soboty ve dvou makat. Já chodím s dcerou, takže jdeme na 3 hodiny. Je to ale docela makačka jako, ty 3 hodiny se sotva napijete, lezete potokem, prostě furt se něco dělá. Za ty 3 hodiny je to a je to fajn.

A co ten kolektiv tam? To vždy někdo něco řekne, tak se zasmějeme, ono to pak líp utíká. Takže povídáme, teda při práci samozřejmě. Ty lidi se tu znají, když ne osobně, tak od vidění, takže se to zcukne a povídá se tam.

Jaká byste řekla, že má Chvalka pozitivita? Já nevím no, těžko říct, je důležitý, že to tady neruší jako ty ostatní kolonie. Pak je tu klid, i když je tu ta dálnice. Nevím no. Tak mě se tady líbí, jako osobně.

Berete to tak, že tu máte jistotu oproti ostatním koloniím? No starostka říkala, že to rušit nechce. Chtějí nějaký procenta t zeleně no. Tady by stejně stavební parcely nemohly být. Je to těžký no, třeba někdo přijde.

Víte i něco o té druhé kolonii na druhé straně Počernic? Nevím teda, vůbec. Tady ten inzerát jsem viděla ve zpravodaji a říkám jo, bingo, jsme chtěli někam, být to klánovice a tak, tak musím autem. Ale sem to jde i pěšky nebo na kole.

A co nějaká negativita osady? Co třeba osadní řád? No vždycky se tu nějak dohodneme, takže to ne. Nevím no, nic mě nenapadá. Ta elektřina je spíš pozitivum. Zapálíte si tu oheň, svičky.

Grilujete tady třeba? Tak docela i jo, jako často.

Co říkáte na ty poplatky? Jsou adekvátní? Ale jo. S tím se nic dělat nedá, jak jsou ty různé majitelé a každé chce jiný peníze. Tak oni to mezi nás rozpočítají. To by nebylo fěr, aby to měl někdo dražší, že je na dražší části pozemku. Zrovna já jsem tady kde se platí hodně, takže se to zprůměrovalo.

A co říkáte na tu 100 svazu? No platí se asi pronájem prostor na schůze, ne? A občerstvení a tak. No přijde mi to jako i docela málo.

A jak to tady máte s vodou? Používáte i dešťovku? Ne, tu teda nepoužívám.

A co kompost, máte? No mám ho táhle, ale ten už se mi rozpadl, takže se chystám na nověj. Táhle mám sloupky připravený. No a táhle prkna. Je mu už deset let tomu starýmu, je už unaveněj.

Vozíte si třeba nějaký hnůj sem? No teď jsem poprvé udělala ten granulovanéj kravskéj hnůj, ale jinak nikdy nic.

A jak sekáte? Benzinovou sekačkou no. A necháváte si jí tady? Jojo. A nebojíte se o ní? Tak jako jak jí mám odvézt? Já ji do auta nedám, ani ji neuzvednu. Takže jí tu mám a doufám. Ona už je i docela jako stará, tak co by s ní kdo dělal.

A měla jste tu někdy zloděje? Snažily se, ale mě je sem vidět od Kmonička. Tady to se mi tu snažily odloubat, ale nedostali se tam. Tady vadí to rameno a oni si toho nevšímly, asi si myslí, že je tam jiný jištění. A nedostali se dovnitř. A přitom stačilo jen zabrat. Jinak tady okolo se snad všude už vloupali. Sekačky, vaříče.

A říkala jste, že jste tu 10 let, co se tu změnilo? No chatičky třeba tenkrát směli být jen tmavý a my chtěli světlou, to nám nedovolili. A chtěli jsme o 40 cm větší a to taky nešlo. No nesměli jsme nic, bylo to přísnější. Takovej starý režim no, se to změnilo o pár let rok dva po nás, že už si lidi dělali světlý chatky. To mi bylo líto, kdybychom počkali, taky jsme mohli.

A co třeba lidi za těch 10 let? No tak mění se to. A přijde Vám, že ta populace tady stárne? No tak to ne, chodí sem i mladý, támhle jsou třeba a támhle. Tam dole taky. Spousta mladých, obměňuje se to. Ono je to dobrý pro děti. A to bio je teď moderní, takže ty mladý to bere.

A vy jste sem tedy děti brala? No ono jim bylo 14 a 17, takže sem chodily, na párty a tak. Ale že bych je sem vyváděla do přírody to jako ne. S malýma dětma jsem po zahrádce toužila, ale to prostě nebylo k sehnání vůbec nic. Tenkrát ty nabídky vůbec nebyly. Jinak my tu děti pomáhají i teď, to oni jsou šikovný. Přijdou, pomůžou, pak grilujeme. U baráku byste řešila jak co natřít, tady je to všechno takový volnější. Nemusíte tu nic řešit.

Třídíte odpad? Tak pod balkonem máme kontejnery, takže třídím, odsud to taky nosím. A kompost no.

Je pro Vás důležitý vzhled zahrádky? No kytičky moc ne, ono se o ně musí hodně starat a já sem prostě třeba týden nepůjde, když bude týden pršet. Já jsem tady mívala a támhle mám i truhlíky, ale pak jsem to nezalila a bylo po tom. Tohle když nezaleju, tak to umře. Měla jsem kytky no, ale pak je sežerou slimáci a je to škoda peněz.

A co ty slimáci, co s nima děláte? První rok jsem koupila granule, nechávala jsem je na pokoji, sežrali mi 3 okurky, tak jsem si řekla, že granule. Jako najíst se taky musí. A tady nahoře nad námi je to nesekaný. To jsou po večerech hrozný invaze. Jakmile to navlhne. A co můžete? Nic. No naučila jsem se s tím žít.

Chodíte na schůze? Tak jako snažím se, když není ve čtvrtek, co sem dlouho v práci tak se vždycky snažím přijít. Za prvý se tam dozvíte spoustu informací, řeší se tam nájem, hodiny brigádnický, co a jak dál se musí udělat, jaký mají připomínky k zahrádkám. Je to jednou za rok, co to člověku udělá. Když už tu jste, tak by člověk prostě měl. Když už máte to společenství, já jsem u nás v baráku ve výboru, tak vím, že je potřeba, aby přišly kvůli hlasování a tak. Prostě Vám to nic jednou ročně neudělá. Ví se to asi 3 týdnů dopředu. Kdy jinde mít ty lidi pohromadě a na něčem se domluvit?

PANÍ E - Sousedka kolonie (bez diktafonu, přepis zapamatovaných informací)

Tak já jsem za ty zahrádky ráda, protože nám tam aspoň nepostaví nějaký baráky, ze kterých by nám lidi koukali na zahradu. Ať si tam pěstují, vždyť je to hezký. Jenom teda co nám vadí a už to s nima řešila i starostka, že si tam postavili tu bránu, která zabraňuje vstupu na obecní pozemek. Tak to nás mrzí. Měli by to dát pryč.

Co říkáte na to rušení osad v Praze? Proč by to rušili? Vždyť se podívejte třeba ve Vidni, tam je toho plno! Třeba naše Anita, ta tam měla zubaře a jezdili se rekreovat na zahrádku do kolonie skoro pořád. To přece není normální, co by tam místo toho asi udělali?

Park? Na co by nám tady asi byl? Vždyť tady je přírody dost! Můžeme jít třeba tamhle do lesa. Já si myslím, že by to v Praze měli zachovávat, vždyť je to takovej hezký kousek přírody. Nic špatnýho na ně nemůžu říct, hezky se o to staraj, tak proč by jim to měl někdo rušit.

A myslíte, že by se ty osady měly otevřít veřejnosti? Proč by to dělali? Vždyť oni si tam pěstují svoji zeleninu a ovoce a my bysme jim tam chodili? Vždyť to je nelogický ne? Já bych na svý zahradě taky nikoho cizího nechtěla.

PAN A PANÍ H – Sousedé kolonie (bez diktafonu, přepis zapamatovaných informací)

Co si myslíte tady o té osadě? No tak jsou to naši sousedí, musíme se tolerovat. (...) My bysme bez zahrádky být taky nemohli, takže je chápeme, že jo. Horsí by tu bylo nějaký skladiště, nebo továrna.

A jste tedy s přítomností osady spokojeni? Určitě nám tady nevadí, oni to mají takový hezky udržovaný, lepší než aby tam bylo i třeba jenom to zarostlý pole, jako je támhle za nima.

A máte s nimi nějaké problémy? No občas si stežují, že jim tam vyvážíme bordel, ale to já osobně nedělám. Taky mi vadí, jak si tu postavili tu bránu, já se teď bez klíče nedostanu zvenku na plot, kdybych ho chtěl třeba natřít, to je dost omezování, ne? Jo a vadí mi ještě ten kůr, co od nich jde. Já nevím, jestli tam něco pálí, nebo je to z grilování, ale prostě to občas cejtíme. (pan H) Mě vadí, že sekaj i večer, to už tu chci mít klid. Jo ataky sme furt chodí krást bezdomovci, to se mi taky nelíbí, furt jsou tu policajti. Jeden čas se tu dokonce zabydleli tam v tom bílým, ale vyhodili je. To bylo hrozný, jaký tu v tý době chodili existence. (paní H)

PAN T

Od kdy se věnujete zahradničení? No tak 25 let. Když jsem byl malej, tak rodiče zahradu měli, táta byl dokonce zahradník a pak jsme měli i vinohrad, no prostě mi přišlo logický, že já taky zahradu mít budu.

A co vás vedlo pořádit si tuhle zahrádku? V paneláku je o víkendech hrozná nuda. Našel jsem práci v Praze, tak jsem tady zakotvil, oženil se. Přestěhovali jsme se do Počernic, přestěhovali se do baráku a odpoledne byla nuda. Soboty a neděle třet v baráku to bylo hrozný.

A je to vaše první zahrádka v zahrádkové osadě? Ano.

A jak jste se dostal sem do Chvalky? Manželka měla známýho tady naproti v baráku a dělala s ním ve vojenských stavbách, tak se tam zeptal, jestli není možnost nějaký zahrádky a oni mu řekli, že je tady jedna parcela volná. Takže na doporučení. Proč zrovna Chvalka, byly tu i jiné kolonie. Všechno ostatní bylo obsazený.

Šlo kromě nudy také o pěstování? Ze začátku taky, ale pak člověk zjistil, že to je spíš pro potěšení. Člověk vypěstuje málo a to stačí. V obchodě to bylo možná i levnější. ale tady to prostě líp chutná.

Ekonomicky vám to tedy přijde dražší, když to děláte sám, vnímáte tu svoji práci? No platím sazenice, hnojivo, pak taky tím strávím dost času, ono se to pak nasátá.

Proč si tedy nenakupujete v obchodě? Rajčata jsou chutnější než v obchodě. A když chceme to bio, tak to si pěstujeme, protože to je v obchodě o dost dražší a člověk ani neví, jestli to vážně bio je.

A hnojíte? Používáme chemii, ze začátku jsme dávali koňskej hnůj, slámu, protože tady byl vodovodní řád, kterej nám obrátili a je tady samej jíl, těžká zem, tak se to muselo kypřit.

Takže prostě kupujete normální a „bio“ si pěstujete sami. Pokud možno co nejmíň chemie... a jakou chemii používáte? teď mám ale koupený hnojiva – slepičince, koňskej, to jsou takový granule a pak speciální hnojivo rajčatům, okurkám, salátům
A používáte i na broskev na kadeřavost? Taky, chytila to už jednou a chudinka se vzpamatovala. A na škůdce? No to nemůžu používat, mám tady vnučata, tak to nerad dělám když tady jsou, tu chemii nechci používat. Oni mi sem přicházejí odobávat třeba jahody.

Zahrádka vám teda plní hlavně tu relaxační funkci, jak tedy relaxujete? Já, že tady jsem po práci. Dělán tady v Počernicích, po práci jdu sem a vyčistím si hlavu, klímám, pak zas něco dělám, sekám trávu... A je pro vás ta práce na zahrádce spíše prací nebo odpočinek? Pro mě je všechno na tý zahrádce spíš odpočinek, je to jiná práce než dělám.

A co estetika, pěstujete kytičky? Jo tady máme udělaný záhon, to má manželka, tady si ještě udělá další. Tady jsou skalky udělaný, takže i estetická stránka je důležitá. Řekl byste nějaká pozitiva, která tadyta osada má? Každý to bere jinak, někdo jako rekreační, někdo jako pracovní, to člověk... do toho nevidím, jak to kdo bere.

A konkrétně vy, máte rád ten klid, ruší vás třeba ta dálnice tady? To člověk ani nevnímá, záleží jak jde vítr. Když je takhle, tak není slyšet, když od Prahy, tak to hučí, ale neruší. Člověk už to nevnímá.

Co děláte na zahrádce nejčastěji? Sekání trávy- údržbu. Na jaře rýt, připravit záhony, pak už se jenom seká tráva.

A jak často sem chodíte? Když neprší, tak každý den.

A jak to máte na měsíce- vaší sezónu? Tak od dubna do listopadu, dokud nezačne bejt zima.

Vyhání vás teda zima? To ani ne, chodíme i v prosinci- krmíme ptáky.

A co tu máte za zvířata, ptáky...? Mám tu na podzim krmítka, dávám zrní...

a co děláte se slimákama? Na konci napíšu knihu o metodách jak na slimáky... No metody máme dvě- kupujem granule- ty lepší. To sežerou, zalezou do země a tam zajdou. Pak máme druhou- sbíráme je do kýblů s jarem a tam chcipnou. Pak se vykope jáma nebo někdy to leju do potoka. A co ty srnky tady? Jo ty tady jsou pravidelně, ty jsem tady naháněl. --- zamýšlení --- Viděl tu někdo srnku s krvavým čumákem, ale to jsme jí neudělali my, že jo, to si udělala sama o ten plot, asi jak sem lezla. Ale to jim nevysvětlíte, oni si zavolaj ty zelený a stříhaj nám tu ploty Když se to tak vezme je to jejich území, my jsme jim to sebrali... bažantům a tohle to všechno. Máme tady bažanta, ten chodí pravidelně na návštěvu, ten je pěkný, drzej.

A snědly vám tu srnky něco nebo ten bažant? Něco, no taková škoda to není, nadáváme, ale...je to jejich.

A řekl byste nějaká negativa osady? No když jsem v tom výboru, nahánět ty lidi k práci, to mě vadí hodně- buzerovat, na to já nejsem. Takže negativa hlavně lidi, co se nestarají? No, nesekají trávu, kašlou na to...

A co říkáte na elektřinu, že tu není? Mně tu nechybí, jak tu bude, tak už to nebude osada. Každý by potom udělal vilku a jánevimco, bazény, to už není ono.

A co říkáte na poplatky, přijdou vám adekvátní? Nájemný... No teď platíme 6Kč/m2, to odpovídá. A stokoruna svazu, víte co se tím platí? Nám jde asi 40Kč, 60 do společnosti, kde jsme evidovaný nebo naopak. Zvou nás na školení, vždycky někoho určí a ten jde.

A brigády jak jste říkal, co byste k nim řekl, když jste na ně dohlížel? Jako dráp nad nima- otrokář, musím dělat s nima, aby viděli, že se něco dělá. Ukázat, co se má udělat. Jinak většinou to dopadne tak že každý se drží lopaty a motyka a člověk je musí pohánět. Není tam takovýto dobrovolný prostředí, spíš takový...naženou celou rodinu, aby to měli co nejrychleji. A najdou se takový, kteří to radši zaplatěj. Teď už nemáme tolik práce, dělá se potok, rybník nahore- pramen kde bereme vodu do zahrady. To se pravidelně čistí.

A používáte i dešťovku nebo jenom pramen? Dešťovku já nepoužívám, může se to, ale sud nemám, možná kdyby nebyl pramen.

Jak tady sekáte? Zezačátku kosou, když už to bylo všelijaký neupravený, tak jsme si koupili benzinovou sekačku.

A necháváte si jí tady nebo se o ni bojíte? Já jí tu mám od začátku, jestli jí někdo ukradne, tak jí ukradne.

A vykradli vás už? Jednou, ale dopadlo to že byl zvědavej a když viděl bordel, tak toho nechal. Nic těžkýho drahýho neukradl, ale člověk s tím musí počítat. Mám tu skleníky, ten nechávám otevřený, jednou jsem ho zavřel a dotyčnej zvědavej to rozpáral. Lepší to nechat otevřený, ať si vezme co chce.

A jaké tady máte vztahy, máte tu známý? Tak se sousedy dobrý vztahy, pozdravíme se, povykládáme. Nemám tu žádný problémy. Soused to má sice zarostlý, lezou mi sem slimáci, ale jinak nemám problémy. Ale jak je tu pořád co dělat, tak žádný zdržování klábosením. (smích)

A co paní x? Jo ta ženská sprostá, to už je horší... No tak ona asi jenom odsedá nebo já nevím, to nejsme jenom my, to jsou i lidi co tu choděj, nic se jí nelíbí. Vadí jí všechno. Ostatní si nestěžujou nebo jsem o tom neslyšel. A bojíte se že by chtěl někdo tu osadu zrušit? Může se to stát, se vším se musí počítat. Jednou musíme skončit, ale teď se toho nebojíme, uvidíme.

Jaká je vaše pozice ve výboru? Já jsem skupinař, mám na starosti určitý lidi, u kterých dohlídnu, aby udržovali parcelu, platili známky, plot aby byl čistej, trávu aby sekali a to je všechno.

A děláte kontroly obdělanosti a jak to probíhá? No člověk projde zahrádkama a když najde nějaký negativo, tak na to upozorní. A s kým sem chodíte nejčastěji? S manželkou, dětma a vnučatama. Syn má taky (zahrádku), ale nechodí pravidelně, tak to děláme většinou za něj. Potkáváme se tady i mimo.

A uvědomuju si- jak dlouho jste tady? 25 let. A zahrádce je 30. Já ani nevím, dostal jsem s k tomu když byla parcela volná, bylo to splaněný, čistá tvrdá půda.

To už před váma někdo byl? No ale nedělal na tom. První rok jsem to tady obracel krumpáčem.

A pan p říkal, že je první vrstva špatná, oni jí pak otáčeli? No on tu vedl vodovodní řád, někdy to praskalo, tak přijel bagr, vybagrovali to, spravili, zaházeli, ale ta zem, jak se to otáčí, tam zespoda byl jíl a ten zůstal nahore.

A rostlo tady hodně nebo nic? No zezačátku to rostlo, protože to byla odpočnutá půda. První dva roky jsem si říkal- čím větší blbec sem dá, tím větší úroda. A teď už hnojíme, jinak by tu nic nerostlo. Hodně slámy jsem navezl, písku, aby se to načechralo, pak se dělaly takový záhonky, pak se pěstuje- rajčata, okurky. Máme hodně jahod pro děti, hrášek, takovýto co je...co maj rády děti, co se dá zavařit a takový.

Takže to většinou sníte tady nebo i vozíte domu a zásobujete se tím? Když se dělá řepa, tak zavařujem- teď se bude sázet, ještě je brzo.

Ještě se zeptám třídíte odpad? Kompost máte... Ten tu mám, trávu, všechno likviduju tady, na podzim když mám brambory, tak to vyberu, mám z toho kompost a zase navezu všechnen odpad, zahážu zeminou a pěstuje se dál. Ale jinak umělou hmotu, papíry, to odvážím do sběru. Na to jsme naučený, že jsme ze sídliště.

Vzpomenete si ještě na něco výjimečného tady? Ani ne, možná nájezdy zlodějů. To bylo dycky na jaře a ještě na podzim. Vykrádali jednu část, pak spodek...

Vy to tu máte takový klidný, kudy tu chodí lidi- např. k panu Voženilkovi? Buď nahoru po cestě přes branku nebo přes mě tamhle nahoru...

A chodí vám tady hodně lidí? Ne nechodí. My to máme tak udělaný, že chodí akorát soused přes nás, ale to jsme tak domluvený. A zase tahle parcela je taková ouzká, já nevidím ani toho souseda ani toho. A naproti to mi nevádí.

A tady máte potok, taky se čistí? Taky, pravidelně- teď na poslední brigádě. To sekáme normálně, aby tam nebyla tráva, čím víc jí je, tím víc to hnije a smrdí.

A kolik máte pod sebou lidí? 7, 8. Já jsem devátej. A jsou pořádný? Ty tu zrovna nejsou. Ten nahoře, nepravidelně sekaj, maj takovej trávník... zdělili to po rodičích, ti to udržovali, byla to krásná zahrada. Teď ty mladý... nemaj čas no. Řekl bych že ty mladý jsou tak zaměstnaný že nemaj čas, o víkendu to jen posekaj a pryč. Možná se to časem změní, až budou mít děti, vnoučata. Zatím děti nemaj, tady jo, naproti.

A kdo se vám o zahrádky uchází, máte přehled? No když chce někdo skončit, tak to nahlásí a spíš doporučujeme aby si sehnal sám.

A máte nějaký čekatelský seznam jako výbor? Ne to nemáme, do toho se nepletem.

A lidi si i podávají inzeráty? Jo podávají.

A víte ceny, za kolik se prodávaj ty pronajímatelský práva? No někdy někoho natáhnou, to bych je hnal, tady se nechala pani napálit, platila 120 tisíc. To bych nekoupil. Maximum je 40-60 tisíc. Záleží jak vypadá zahrádka, jak do toho kdo co dal, to se cení.

Vy máte chatičky dvě, jedna je na náradí a jedna...? Chatičky máme že se tam schováme když prší a tohle to je na náradí. A máte vaříč, děláte si něco? Jo kávu, jinak nevařím. To my jsme tu už 3 roky a nosíme si z domova v termosce, to nás pořád nenapadlo- ten vaříč. No dřív se to ztrácelo, snad se už Ukrajinci zasytili.

A co bezdomovci, jsou s nimi problémy? Jako všude, ale u mě nepřespávají, ke mně se nevejdou. V zimě chodíme kontrolovat a krmit ptáky. Ze začátku jsem tu krmil i kočky, ty už tu nejsou. Soused je vyčhytal, nevím co s nima udělal. Je to škoda, ty byly docela dobrý, chytaly myši. Ještě ještěrky tu máme, žaby.

A grilujete? Já na to nejsem, ale syn jo, ten jo.

Teď bydlíme támhle nahoře, kousek, manželka sem chodí pěšky, já jezdím autem z práce no.

Pan a paní J – rozhovor se uskutečnil při opékání burřů, na něž mě manželé J pozvali k sobě na zahrádku, nepodařilo se tak úspěšně nahrát celý rozhovor na diktafon, proto jsem v práci čerpala jak z tohoto záznamu (částečný přepis níže), tak z poznámek, jež jsem si v průběhu rozhovoru dělala do výzkumného deníku.

Proč jste si zahrádku pořídili? Kvůli dětem. Já ani manželka jsme nikdy zahrádku nepotřebovali, do přírody chodíme i jinam, třeba na výlety, ale ty děti, pro ty je to tady super, žádný auta, psi, feťáci, doma jsme je nemohli pustit ani před barák, jak bydlíme u toho metra. A můžeme jim tu pěstovat bio zeleninu, sice máme záhonek jen malej, ale I to se počítá. Ono je to bio hrozně drahý, takže normální zeleninu kupujeme a tady si vypěstujeme pár bio kousků. (...) Hnojíme jen kompostem, ten ž tu byl když jsme to koupili. (...) Nepostřikujeme, jen když jsou mšice, ale I to děláme bio, kopřivama třeba. To si něco manželka najde na netu. (...) Zkousíme si to tu všechno. Je to docela zajímavý, jak jednoduchý to pěstování je. (...)

A chodíte o přírody jen sem? No to ne, sem si deme sednout, odpočinout, jako fyzicky. Když chceme na túru, tak jedem na výlet třeba na Mácháč, nebo do Krkonoš. Nebo do Zoo, ale to se asi jako příroda nepočítá, co? (smích)

Debata o oblečení na zahrádce (vypadáme tady dost hrozně co? ale takhle to není normální, my se tu převlíkáme do těhle hadrů, abysme si nezničili civil, smích)

Známi? My se tu moc nekamarádíme. Teď se sem přistěhoval pan Z, tak jsme se s ním jednou bavili, ale jemu sem bude chodit spíš žena a tu ještě neznáme. Jo a s tou naší skupinářskou se bavím, občas, hlavně teda o zahrádce. On se tu nikdo podle mě moc bavit nechce, chodíme sem zahradničit a relaxovat, každej sám, ne se družít. (Paní H)

A co zvířata tady? Srnky, slimáci – granulát, bažanti, kočky.... Dětem jsem udělal támhleto krmítko, tak si tu občas potichu všichni sedneme, teda jen když je tu klid a sousedi třeba negrilujou, no a čekáme, kdo se přiletí najíst. Ta starší už takhle pozná třeba sýkorky.

PANÍ B – rozhovor trval několik hodin, není tak přepsán kompletně a některé informace jsou v DP uvedeny z odposlechu Jak dlouho zahradničíte? Tak já mám zahrádku od 88, předtím šance získat tady někde zahrádku prostě nebyla.

Je to Vaše první zahrádka? Nene, támhle dřív býval dětský domov a v roce 1988 to nabídly ČZS, celej ten prostor tam na zahrádky. Dřív tam byla nádherná zahrada plná třešní a vořechů. No a tam jsem měla tu uahrádku, dokud nám nedali výpověď od té organizace, která tam po tom 88 vznikla. Původně jsme měli smlouvu s tím dětským domovem na 25 let, bohužel teda nebyla dodržena. Byly jsme teda vyplaceny, asi si byli vědomi toho, že ... No tyhle ty vztahy neznám. To tady byl vlastně ještě starosta pan Liška a ten že nám nabídne jiný zahrádky, jenomže zahrádky pak využili jen 1, 2 lidi, ostatní si to pořídili v jiných koloniích. No a protože moje děti věděli, jakej jsme blázen, tak mi tu zahrádku zařídili tady. Naštěstí tu byl nějaký pán, který odcházel, z rodinných důvodů. Tak se tu uvolnilo to místo a já se dostala takhle sem no.

A jak se k tomu ty děti dostali? Přes zahrádkářský výbor přímo no. Mám to od nich přímo. Tenkrát se to ještě nepřevádělo mezi sebou, že si lidi někoho hledají. Takže se muselo za výborem a ten Vám to buď nabídl a dal, nebo ne.

Byla tam nějaká čekací listina? No protože jsem byla člen zahrádkářského svazu už o 5 let dýl a měla jsem tamtu zahrádku, tak jsem dostala tohle. Tak jsem se s nima vypořádala finančně. Dneska se vypořádávají lidi mezi sebou.

Tady jsem teda od roku 2003, 12 roků.

A proč jste si tedy zahrádku pořídila? Tedy tu první. No tady to vidíte, já jsem asi jedinej, kdo má tu zahrádku celou na pěstování. Mám to výhradně kvůli zeleně, keřům a tak no. Pro mě je ale to prostě relax, určitě ne práce, prostě koníček.

A zásobí Vás to? No brambory třeba jo, takový nikde nekoupíte. Za Počernicema teda je úrodná půda, tak jedinej kupovat od nich, od těch drobnopěstitelů. To jsou taky kvalitní brambory.

Přijdou Vám lepší, proto je pěstujete? No vzhledem k tomu, že jsem z vesnice a od malička jsem chodila okopávat řípu, bylo tam JZD, pěstovali se tam okurky, chodila jsem česat jabka, bůmy, třešně, to Vám můžu povídat. Dřív se všechno, když bylo JZD, tak bylo všechno střikaný, to bylo bez nemoci všechno. Teď je nemocí spousta, všechno leží ladem, jen se čeká, až se to změní na stavební parcely. Tady všude kolem byly kukuřice, boby, všechno možný. Černý Most tady nebyl, tady byly plantáže jahod. No a teď tady všude vznikly stavební zóny. Oni ty starý lidi nebyli hloupí, že si vážili půdy a všeho...

No a když si vezmete tyhle brambory, není v nich ta hniloba a plíseň. Vykopete si je motýčkou, vyrežete rýčem. Dřív se to dělalo rádlem, koníkem, sázeli se půlky brambor. To už dneska moc lidí ani neví. Jenomže dneska se to nedoporučuje kvůli plísní, jenže tenkrát ta plíseň ještě nebyla rozšířená. Dřív jsme chodily i sbírat mandelinku bramborovou.

Co mě vadí teď momentálně, to jsou ty škůdci. Loni se mi podařila kapusta, takovou jsem neměla roky. Fantastická, nádherná. Pak byla ale obalená molicej, to byly snad tisíce molic. Ta kapusta nebyla zelená, ale bílá. Na internetu jsem vyhledala, jak to zlikvidovat, ale žádné postřik ani nic jiného nepomohlo. Tak jsem vzala igelitovej pytlík, přetáhnout přes tu kapustu, dole svázat, vytáhnout i s kořinkama a hodit do popelnice. Takže to bylo poprvé. A pak kedlubny. Nestříkám to teda absolutně. Nepoužíváte tedy žádnou chemii? Ne, maximálně naložím kopřivy, udělám z toho tu ... ten postřik proti těm mšicím. Kopřivy se posekají před květem, dáte do sudu s vodou a necháte udělat výluh. A tím výluhem pokropit. Zprv je to teda hnojivo a mělo by to i pomoci od těch mšic. Ale moc to nepomáhá. Letos se mi tady i objevila rez malinová, ale za to si můžu sama, mám ty maliny moc hustý. A zlikvidovat to nejde, musí se to otrhat do kontejneru. Hlavně ne do kompostu, to by se šířilo dál. Koukám, kompost máte, hnojíte i něčím jiným? Letos si nechám přivýst od koniků hnůj. Už jsem tam byla, jsem s nimi domluvená.. ale radši bych kravskej, ten je lepší ... nikde ho tu ale neseženete

A přijde Vám to takhle doma vypěstované zdravější, než když si to třeba koupíte? No, k tomu Vám zase můžu říct jedno, že o tom pochybuju. Když si tady vezmete jednu dálnici, druhou dálnici. Když byla ještě ta stará zahrádka, tak jsme nechávali dělat testy, kolik toho spadne na zem, těch škodlivin. A je to teda poměrně dost velký číslo. Jenomže jako jste si dneska jistá, že když Vám odněkud přivezou jabka, nebo co si koupíte, tak já jsem alergik, tak jsem si v dubnu koupila hlávkovej salát, no pěkně jsem se po něm ospala. Tady mám krásný saláty. Po něm se neosypete. No, chemii tam nedávám, chuťově to nemá konkurenci. Je to v čerstvosti. Tady mám bylinky, to si kdykoliv utrhnu. Ale všechno se to zužitkovat nedá.

A co s tou úrodou děláte? Rozdávám to rodině no. Hlavně teda maliny. Na tý starý zahrádce jsem měla maliny, ty když jsem si přinesla sem, tak mi tady zahynuli. Neštěstí tady tý zahrádky je, že jsem tady pod ním měla vodní řád, 80 průměr, voda pro Černý Most. No a tady prasklo potrubí, takže oni tu udělali obrovskou díru a celý to tady otočili. Veškerou tu pěknou půdu, ta zmizela dolů a tady na vrchu zůstal ten jíl. Nejvíc práce mi dalo to tady zúrodnit. Kolik koleček kompostu jsem si já přivezla z tý starý zahrádky. Tam jsem měla 2 ohromný komposty a to se sem všechno navezlo. No a teď tu mám všude ty záhonky, to jsem asi jedinej blázen tady, to tu nemá snad nikdo. A ty maliny, z toho dělám džemy, šťávy, každý má rád něco jinýho. Teď už si objednávat maliny bez peciček. Akorát čemu nerozumím, jsou stromy, na to nejsem odborník. Ale ocenila jsem, že mi tady souseď poradil támhle s tou jabloní. A pak jsou tu tady škůdci no, třeba ten obaleč jablečný. Má to hodně škůdců. Ale letos sjeť to teda stříkala, dostala jsem od souseďu co jim zbyl postřik. Proti tomu obaleči no. Ale nevím, jestli to pomůže nebo ne. A co mi tady taky teda vadí je monilióza. To mám támhle tu meruňku, ta už je asi třetí, ale zase mi umírá no. Zreze to a nevyroste. Šíří se to tady hodně no, jde to na višně, meruňky, souseďi to mají taky. To je jako houba. Postřiky na to jsou, ale nepomohli. Jakože tu chemii nepoužívám, tak na tohle jsem musela.

A je to pro Vás práce, nebo spíš relax se o tu zahrádku starat? Relax, určitě ne práce, prostě koniček. Kdyby to člověk měl brát jako práci, tak to se Vám to vůbec nevyplatí. Je to vyloženě odpočinek, aktivní. Kdyby Vás tohle nebavilo, při tom množství, to by sem člověk chodil trpět. Ale já jsem blázen takovej do toho. Sedět tady neumím.

Jak často sem chodíte? Já jsem tady denně. Když jsem chodila do práce, tak to člověk neměl takový načančaný, ale i tak se to dalo, to nejnuttější. Takhe to nejnuttější mám, záhony, codníček, fazóna. A slimáci, to je... Co s nima děláte? Sbíráám no. A zabíjím. Motyčkou překopnu, ale dřív jsem byla takovej blázen, že jsem je chtěla utopit. No a když mi všichni z toho sudu vylezli ven, no to jsem byla na mrtvici z toho.

Tady mám lusky, cukýnky. Já mám velký balkón, takže si všechno předpěstuju.

Je pro Vás důležitá ta estetická část? No kytky tu mám, ale tak důležitý to pro mě není. Prostě mám kytky ráda. Tady je to jak na okrasu a jinak si to trhám domů a rozdávám.

Pořád experimentuju a něco si kupuju, tady je šalvěj, sporýš argentinský a tak. Nebojím si říct lidem o semínka, to já ráda zkouším. A pak zase dál rozdávám.

Tady mám smřičky, ty si pěstuju pak na Vánoce domů. Tenhle jsem měla mít letos. Každý rok si prostě vypěstuju nový na Vánoce. Tenhle bude letos. A tady mám dalšího, tady dalšího. A dělám to teda ze semínek. Mám tady taky speciální borovici, to jsem zasadila semínka, ale vůbec nevím co to je za druh. Ona má hladkej kmen, jehlice přes 10 cm a měla jsem to na tamty druhý zahradě. A sázím jí všude možně. Kolem našeho baráku, do parků a tak.

A vy bydlíte tady v Počernicích? Jojo, v paneláku. 1-2 kilometry no. 10 minut odsud. Auto nemám, takže sem chodím buď pěšky nebo na kole.

No a snad to tady bude ještě dlouho no, ale asi kapitalismus zvítězí. V tom 88 to tady měl být zelený pruh, lesopark, původně. To jsem viděla dřív v plánech a na úřadech. Táhle jak jsou ty domy, tak byly nádherný zahrady. No a tady nad tím vodovodním řádem je ochranný pásmo, dál je kanalizace, to je taky ochranný pásmo, no a tam se nesmí nic sázet, ani stavět. No ale kus dál už jsou stavební parcely. Takže tam časem něco bude. Už od roku 2002 tady je prý v plánu sídliště. Ale nevím jak to je. Prý jim to tam nechťejí dovolit, že tu chtějí ten zelený pruh zachovat. Když si to vezmete, tak jsou tady všude jenom městečka a žádná příroda, co tady zbudě? Táhle ty baráky jsou jako pěst na oko. No snad tu budou jen rodinný domky.

No kdybychom si ty zahrádky mohli koupit, tak je to tady 550 korun za metr, já mám 350 m... Teď tu platíme ten nájem, těch 11 korun to je šiléná cena. Teda vlastně 6korun je ten účelovej příspěvek. To je průměr těch nájmu. No a jakmile to někdo z nich začne zvyšovat, tak se to zvedne celý a bude to hrozný. No v roce 2007 v listopadu jsem zjistila na internetu, že to místo pozemkovýho fondu, tady tu jednu část, vlastní Xaverov. Ani nevím, jak k tomu došlo a kterej Xaverov to je. Ono je i těch Xaverovů víc. Víím, že se Xaverov soudil tamhle o ty pole dole a nevyšoudil je. A nechápu, jak se dostali k tomuhle. Ale soudili se o tom s tím fondem.

Byly tu pokusy o to, koupit to jako celek, jako osada. Ale já jak byla pod tím svazem Horních Počernic. A tady bylo těch osad jako hodně, ale co dostali vlastníci, tak dokavad' byl starej majitel, tak dobrý, ale jak to zdědily děti, tak se to snaží přeměnit na parcely a prodat. Tady je majitel jako jen ten Červenka, ten má támhle 3 zahrádky, ten kousek. Od 1.4.2014 to co patří místnímu úřadu, tak se to všichni budou snažit vytřískat peníze, protože když budete mít ornou půdu a budete to chtít přeměnit na stavební parcely, tak to hrozně stouplo, ty poplatky. Ale mě nehrozí nic, já jsem důchodce. Dokavad' to bude za tu cenu, co to je, dokavad' se nezvýší nájemný, tak tu moje zahrádka bude, pak buď půjde někam jinam, nebo končím. Někdo za to ty peníze dá, já tomu říkám kindergarten, dají za to třeba 20 tisíc a být tu jenom s dětma. Já teď platím ročně 1800.

To Vám přijde adekvátní? Když si vezmu, co sklídím malin, tak se mi to vrátí. Ony mi tu zahrádku zaplatí. Denně, když sem přijdu tak mám kilo malin. Tedy obden, ony vždycky dozrají.

A protože tady byla ta šiléná půda, teď to teda jde, co jsem se tady nadřela, já jsem to ryla a dělala z toho pyramidy a on by to měl vzduch a mráz rozpadnout na dobrou zem, ale jak je v tom ten jíl, tak jak s to proseje a vrátí na ten záhon, tak se to zase sleje v tu tvrdou zem. Chce to tu ten hnůj no.

Myslíte tedy, že negativum osady je ta půda? No každý tu má půdu jinou, takže to asi ne. Já tu tady nemám domeček, protože tady na tý vodě být nemohl. Ale mě to nevádí, já to mám domů 10 minut. Já to mám prostě vyložené jako zahrádku, už od malička jsem na ty zahrádky no. No, ale kdybych ty tu neměla, tak stejně ty brambory si budu kupovat za Prahou od soukromníka, ony jsou ty kupované prostě hnusný, plesnivý, nestojí za to, má to uvnitř hnilobu, hnuj je to.

Támhle paní tam má šlechtitelskou stanici, ale každé jsme prostě jiné a o tom to tady je.

Má tadyta osada pro nějaká pozitiva? No, já nevím, tady ta příroda, to je jako kouzelný, poslední zbytek zeleni. Vůbec Vám nepříjde, že jste v Praze.

Nechápu myšlení těch lidí, ten Červenka má tady ten pozemek až dolů a místo aby tu něco pěstoval, tak to tu leží ladem. Já bych tam dala stromy, brambory, kedlubny. Za těch 20 let tady toho mohl už vypěstovat tuny. A mohl by si to oplotit? Teď podle nějaký nový vyhlášky nemohl, prý i když se teď otevře zahrádkářská osada, tak se taky nesmí oplotovat. To je divný, to by nefungovalo.

Co si myslíte o tý myšlence, že by se osady měly otevírat veřejnosti? No vemte si tohle, před 3 roky támhle bylo asi 50 bezdomovců. Tady by to prostě nešlo. Já tu mám i zkušenost s místními zahrádkářema. Někdo tu měl děti a nechal je tady „na volno“ a já je tak sledovala, jako oni o mě nevěděli, a támhle utrhli angrešty, mě tu pojídali maliny, lezli po cizích stromkách, šlapali v záhonech, trhali jahody. A rodiče? Nic, ani nevím s kým tu byli. Pak šly támhle od záchoda a motaly tady všude ten toaletní papír. No hrozná sranda. A to by tu měl bejt někdo úplně cizí? To by prostě nefungovalo.

Máte tady nějaká zvířátka? Mám tu ještěřičky, holky jsou do hněda a kluci hráškově zelený. Slepýši tady jsou, ptáčkové, sýkorky. Ty krmím, budku jsem teda teď dolikvidovala, tak jim to sypu tady na sud. Dřív jsem pěstovala i slunečnice.

A co srnky? No ty jsou tu pořád. Nedávno mi ožrali červenou řípu. Je jich tady 5, ráno kdybyste sem přišla v 6 hodin, tak je potkáte. Syn tu chodí se psy a viděl je tu několikrát. Před 14 dny jsem byla támhle venku pro větvičky a ...

A jaký je Váš vztah k tý divoký přírodě? Ale tak dobrej, ty zvířátka mám ráda.

A s kým sem chodíte nejčastěji? No já sama, všechno si tu udělám. Občas sem za mnou přijdou děti nebo manžel, nasbírají si, co chtějí. A pomáhají Vám tu? No to moc ne, to já si dělám sama. Já je sem občas posílám něco sebrat, když sem nemůžu jít sama. Tak s tím teda pomáhají.

Co si myslíte tady o těch vztazích mezi osadníkama? Bylo, je a bude. To je neměnný. Takovýto kolečko. Třeba teď mě vadí, tenhle pán, dokáže říct něco, co je úplně nesmysl, naprostá hloupost, hraničit to až s tím, že by se na něj dalo podat trestný oznámení, a šíří to mezi lidi dál. Lidi ho znají, vědí, jaké je, tak se mu to toleruje. To mě teda hrozně vadí. Co přesně myslíte? No na svazu máme nějaký společný peníze, on si myslí, že jich je jako moc a má strach, že by to jako někdo mohl rozkrást. Je to nesmysl, ale vysvětlit se mu to nedá.

A co lidé v okolí? Já si nemůžu stěžovat, já mám tady paní, ta je hrozně hodná. Támhle mají ty děti a ty jsou taky kouzelný je pozorovat. A nějaké problémy? No když mám problémy, tak se seberu a jdu domů. Třeba když na ty děti celý den na zahradě řvou, to je pak fakt hrozný.

Tady jak přišlo, tak se mi vytvořilo jezero, to tady bylo všechno podmáčený. Brambory mi shnily, rajčata, všechno odešlo. Tak jsem zjistila, že tady bylo za 1. republiky zahrádnictví, musel tady být udělaný trativod. Dokud tady byly ty zahrádky místo těch baráků, tak ta voda se tam zachycovala a sem nešla. Já jsem si ho tady udělala, ten trativod, kopala jsem tady sama odtok, takže jsem všehenu tu vodu stáhla. Teď koukám, že to stojí, že to neodtejká. (Rozšláplý slimák.) Tak jsem zjistila, co je tu spodní vody. Tady bylo to jezero, ale to už se teď díky tomuhle nedělá. Jsem šla metr do hloubky.

A co tady ta voda? No co vím od lidí, starych, tak tady to jezírko, ten náš pramen, to byla prej nejčistší a nejkvalitnější voda v Počernicích. Támhle nahoře nebyla pitná voda. Já jsem tady od 78 roku v Počernicích a od těch lidí jsem se dost dozvěděla. A když se tady dělal vodovod a stavěli se tu ty sidiště, tak lidi chodily pro vodu pro děti, tam nebyly dusičnany. A chodily se tam i koupat. A nevím jaké trol tam vyprojektoval tu čistíčku. Ta už tam sice není, ale všechnen bordel z Počernic, když naprší, tak zteče do toho rybníka. Všechno to tím rybníkem protýká. Kdyby to tam neprotýkalo, tak je tam úplně průzračná voda, být to napájený jen z toho pramene. To by bylo fantasticky čistej přírodní úkaz. Takhle je to prasárna. A ty mladý si toho neváží, tak tam taky hází bordel. A co ho revitalizovali, to bylo taky na 2 věci. Protože se starali jen o vzhled. Z toho potoka je tady občas cejtít co tím rybníkem protéká. Nechápu jak tam mohli pěstovat ryby. Před rokem je tam ještě rybáři ze spolku příkrmováli, ale bezdomovci jim to tam chytali, takže pochybuju, že jsou tam i letos.

Nebudu se ptát, jak sekáte, když tu nemáte jakoby co sekat. No sekám jen okolo cestu, benzínovou.

Vy jste tady ve výboru, že? Ano, už rok, když se mě ptali, jestli to chci dělat, tak jsem řekla že nechci. Můžu, ale nechci. Jsem teda ten vedoucí tý skupiny, mám tu 9 lidí. Dřív se tomu říkalo brigádýr.

A co nějakí známí tady? No já na to nemám čas, já tady furt makám. Občas se sousedkou okopáváme, tak proberem kytky. Když něco nevím, tak se vždycky zeptám, no radíme si tady všichni.

Nechybí Vám tu elektřina? Ne, já si sem vezmu termosku, do ty si udělám teplý čaj.

Je tady nádherně. Pocházím teda od Českého Ráje.

PANÍ I

Proč jste si zahrádku pořídila? Noo bydlení v paneláku mě už fakt přivádělo k šílenství a musela jsem si najít něco, kam by mohla vypadnout a kde by se mohla s někým bavit... jsme támhle z Černého mostu, to máme kousek, chodíme pěšky, zaplat' pánbůh za to.

A jak jste tady často? No většinou denně, pokud počasí dovolí. Řeknu Vám to takhle, i v únoru sem chodíme opékat buřty. Sice tu sedíme v bundách, ale buřta opékáme.

A pěstujete? Rajčata, papriky, brambory, česnek, cibule. Všechno možná. To, že vaší zásluhou jí rodina rajskej salát z vašich rajčat, vaší cibule, to je prostě úžasný, to na tom pěstování zbožňuju. Když to roste, jeden den je to v zemi a druhý den už ne a další den na talíři.

A myslíte, že je to finančně výhodnější, než si to koupit? No levnější to jako není, protože přece jen dost se do toho dává, i do toho pěstování, jako sazeničky třeba, i práce, ale zase na druhou stranu je to zdravý a máme z toho užítky, ale nemůžu říct, že by to bylo lacinější. No možná teď, když jsem viděla, že jsou v obchodě jahody asi za 90 korun, no tak to si je tady seberu levněji.

A je to pro Vás relax? Jako ta zahrádka? No pěstuju ale i relaxuju, oboje, udělám co je nutný, a že toho je pořád dost, a pak posedíme a pokecáme.

A co děláte nejčastěji? Tak teď se furt musí plejt, seká se tráva, už se jenom čeká, až začnu sklízet úrodu, abych taky mohla něco odnést. A jak hnojíte? No snažíme se biologický, protože jak tu mám toho pejska, tak já tomu moc nevěřím tý chemii.

Snažíme se to bio no. Máte kompost? Máme, dokonce 2! Koupili jsme si takovej plastoje kompostěr dokonce. A jak relaxujete? No nádherně! Většinou si tam dáme vínečko, nebo kafičko. Jsme tady spokojení.

Jaká byste řekla, že má tato osada pozitivita? No jéje, máte tady všude zeleno, krásně, můžete si vypěstovat co chcete, je to kousek od baráku, nemusím nikam dojíždět, i lidi jsou tady příjemný, když se zrovna nehádají.

Máte tady třeba nějaké známe? No já jsem taková ukecaná, tak se snažím dávat ty lidi tady tak nějak dohromady, protože tady jsme si všichni rovni, takže jak jste mohla před chvilkou vidět, tak k nám přijdou na kafe, trochu se u toho pohádají, ale to je jiná. Tak snažím se to tady trochu stmelovat ty lidi no. Tak nemá cenu, abychom všichni seděli na svých zahrádkách a jenom koukali, když si můžeme popovídat, že jo. Můžeme se třeba podělit o zkušenosti! Já pravidelně chodím za paní L pro nějakou radu a poradu. A vyměňujeme si tu se všema úrodu. Já mám hodně tohohle, ona víc toho, tak to čenžnem. To je nejlepší takovýhle výměnný obchody. To by mělo bejt

A co nějaká negativa? No to je těžký no, třeba tady bojujeme se srnkama a s bažantama co nám žerou úrodu. Ale co s nima? Udělat tady 5 metrovej plot, aby sem nemohli?

A co třeba sousedi? Až na jednu paní to jde. Chodí tu se psama kolem a pořád má nějaký problémy. Zaprvý teda spousta pejskařů si stěžují, že její vlčák tady napadá psy a ona jim na to říká, že jí neposlouchá. Ten její pudl je věčně tady u nás na zahrádce, nechápu, jak se sem dostává, jestli mu jako zvedá plot? Ale fakt je ten, že mě sem před měsícem přivezli takovým tím nákladákem s ramenem obrubníky. Přivezli mi je jako až takhle sem, protože tady není kudy jinudy se sem dostat. No a ona tady na mě začala ječet, že jedinej kus přírody tady ničím. Přitom si to tady byl ten fidič obhlédnout a nepřešel ani kytku, ba ani šneka, že jo, mi to tady i sekáme, tenhle kousek. To ona ale neřeší, že to tu i udržujeme. Vidí jenom to špatný. Já si můžu myslet, co chci, ale jinak držím pusu a krok, to nemá cenu se hádat. Takový lidi jsou všude, šak to znáte.

Co srnky tady u Vás? No vídám je tu, ony jsou takový ochočený, před měsícem tady byla u nás, když jsme si tu dávali kafe. Stála 2 metry od psa, koukali na sebe a nic. Sežraly mi tady všechny kytky, růže mi ožraly, jsem se modlíla, abych měla aspoň jednu růžičku No ožerou to všechno, všechny ty mladý lističky. Ale tak taky mají nárok se najíst holky jedny.

Škoda, že ty zahrádky teď všude rušej. Naopak by jich mělo být víc, že jo? Myslím, že i pro ty lidi je daleko příjemnější koukat tady do zeleně, než na nějaký park plnej feťáků. Říkám, je to takový hezký. My jsme tady z toho sídliště a tam je takových romů a rusáků, takový svoločé, my jsme přímo u metra a je to tam hrozný. Co bych dala za takovou osadu pod okny.

Nebojíte se, že by to rušily i tady? Doufám, že ne!!! To nevím, co bych dělala, to fakt nevím. My jsme sice s manželem uvažovali o baráčku, ale to je problematický a drahý. Tak jsme pak byly rádi, že se nám podařilo sehnat tohle, je to kousínek a úžasný.

Jak dlouho jste tady? 8 let. A jak jste to získali? No úplnou náhodou, známá chtěla pejska a já jezdila každý ráno do práce a brala jsem si tam metro a tam sem jí hledala inzeráty. A tam jsem našla, že tuhle zahrádku paní přenechá. Tak jsem jí volala a po 3 dnech jsme si plácli, sedli jsme si a rozumněli jsme si. Partner když to viděl, tak se mu rozzářily očička, už se těšil, jak se bude hrabat v zemi.

A nejčastěji jste tu tedy s partnerem? No dokonce si ob jednu zahrádku pořídil i můj brácha. Takže se tu tak vídáme všichni, rodinej klan takovej.

Občas se tu snažíme i spát, když je na to počasí. Grilujeme tu, opejkáme buřty a tak. Můžete koneckonců někdy přijít, když jste skoro sousedka.

Když jsou čarodějnice, tak se tady pokoušíme pořádat akce. Nemá cenu, aby každej měl svůj oheň a opejkal si tam jednoho buřta, že jo? Letos to bylo úplně nejlepší. Přišlo spousta sousedů a dokonce i paní brigadýrka s manželem a ty přivedly známýho, co hrál na kytaru. No byla to bomba. Takže jako fakt to nemělo chybu. Pak tu taky slavíme narozeniny všech, scházíme se. Se sousedkama zeshora to máme všechny v září, jako narozeniny, takže to z opice nevyjdeme.

+ další neformální rozhovory (vyprávění o drahých chatkách ad.)

PAN D – několika hodinový rozhovor byl přepsán jen z části, zbytek informací jsem čerpala z odposlechu či poznámek

Proč jste si pořídil zahrádku? No to už jsme bydleli tady na Černáku v paneláku. Můj táta měl zahrádku a já tam vždycky chodil, takže, když jsme se sem přestěhovali, tak jsme se tak rozhlíželi a objevili jsme tady tu kolonii. No a známej mi tady o tom vyprávěl a od 2002 to tady máme. Máme tam chatku, záhonky, stromy. Doma bych seděl u televize, tam jsem na vzduchu, skoro nic mě to nestojí a ještě mi tam něco i vyroste.

A tu zahrádku jste si tedy pořídily z jakých důvodů? Chtěli jsme si něco pěstovat, teda já, manželka tam moc nechodí. Ona na to není, maximálně mi vaří z toho, co vypěstuju, ale taky jí nechutná všechno a to to pak nesmím pěstovat. ... A já teda hlavně taky potřebuju pohyb. Je z toho nějaký užitek a tady teda dobrej pocit, že jsem něco udělal. Je to takovej relax. Já jsem bývalý úředník, takže jsem to potřeboval. Je tam klid, z tý kanceláře bez pohybu, to mi fakt vyhovovalo. (...) Už od dětství jsem zahradničil, bydleli jsme v Dejvicích a kousek odtamtud jsme taky měli zahrádku v kolonii, tak to přišlo tak přirozeně.

A jak to teda máte s tím pěstováním? No asi třetina zahrádky jsou záhonky.

Jsem v důchodu, od té doby jsem tam často. Myslel jsem, že pohyb na zahrádce zabrnání těm mým kolenoum.(...) No a pak jsem zjistil, že přej pohyb na zahrádce je jako neškodlivější, třeba na ty moje kolena, ale tak baví mě to, přece toho jen tak nenechám. (...) Sezóna je celý rok, začínám pracovat koncem března a končím podle sněhu no. (...) Pořád musím něco dělat, ať už pleju nebo sekám, nebo natírám chatku, prostě sedět můžu doma, že jo

Co pěstování? Hlavně rajčata, okurky, jahody, ode všeho trochu, ale všechno to hrozně žerou slimáci. A pak nějaký kytičky. Jo a česnek. Jak pěstujete? No hnojím kompostem a cereritem, to je kombinovaný hnojivo. Potom ještě Crystalon, to je rozpustný hnojivo. To je všechno na podporu půdy, aby ty rostliny líp rostli. Ten cererit to jsou hrušky a to se rozpouští v zemi 3 měsíce. A Crystalon se rozpustí ve vodě a tím se zalévá. Jsou toho různé druhy, já používám na plod a květ. Ty mají hodně draslíku. Ty podporují kvetení a víc plodů aby to mělo. Používám to ale teda střídě.

Proč si to nekoupíte? Rajčata jsou úplně jiný, jahody jsou jiný, kedlubny jsou stejný, cibule byla taky jiná. Ale tu už nepěstuju, nemám to kam uskladňovat. Letos se mi ani nevydařil česnek. To co si člověk vypěstuje si sklídí když je to zralý, když si to koupíte, tak tosbíraj zelený a pak to dozrává, to chutná úplně jinak. Mají celý trsy rajčat červený, to člověk na zahrádce nedocílí, že jo, ten utrhe tady jedno červený, tamhle. A oni pěstujou ty komerční rajčata, který mají jiný vlastnosti, ne na chuť, ale rajčata, aby vydrželi dlouho skladovaný a nemačkali se. Mají úplně jiný parametry. Já pěstuju 3 druhy rajčat, velký, cherry a takový rumunský, ty jsem dostal od kolegy, co je měl z rumunška, ty netrpí na plíseň. Slimáci to taky žerou, letos poprvé a jenom cherry. Jak byly maličkéj asi.

Jak je zabijíte? No rozslápnout moc nejdu, já je půlím. A taky používám nějaký přípravky, takový granulky. Ale já je nemám rád, protože nevím, co v nich je. Slimák je sežere a chčipne, bůhví, co to dělá s půdou. A stejně to není 100% i přes to se slimáci dostanou.

Teď jak přšelo, tak mi sežrali ředkvičky.

Přijde Vám to, co si vypěstujete zdravější? No takhle, říká se to, já si myslím, že asi jo, protože vím, co tam dávám, stříkám to jenom minimálně, proti plisni rajčata a švestky proti takovejím broučkům. Jabka proti červivosti taky stříkal jsem, ale nefungovalo to.

Jak tam relaxujete? Tou prací. Občas přijde rodina. Grilujete? My to nemáme rádi grilovaný. Nejsme na to.

Otevření zahrádek? No u nás by to šlo, ale asi by se to lidem nelíbilo, chodník tady máme, dá se tam jít. Ale v době bezdomovectví to není dobrý nápad. Si to tu vyhlídne zloděj a co pak?

ESTETIKA? No pěstuju kytičky, domů do vázy a taky je to pak na tý zahrádce hezčí takový. Vypadá ta kolonie pak i zvenku hezky. (...) Manželka na to pěstování není, ale kytky ty ona může, takže pěstuju i ty a nosím jí je domů. Z toho má větší radost, než z rajčat

Paní B ta je čínorodá, ta tam toho pěstuje neskutečný množství.

Pozitiva Ve výboru se snažíme, aby ta zahrada nějak vypadala. Takový jako kus tam být nemůžou.

Pěstovat nemusíte nic, když nechcete, ale pravidla se dodržovat musí.

Obhospodař. Slyšel jsem, že musela být třetina užitková, ale teď už to nikdo nehlídá.

Co nějaké výjimečné okamžiky? No mockrát to tam vykradli.

Máte to tu pojištěný? Nemám, to nemá cenu. Zařídil jsem si to tam, aby tam byl nepořádek a nikdo tam nic nenašel. Co sekačku? Tu já nemám tu velkou, tu má soused, on mi seká velký plochy, já mám ruční strunovku a beru mu zase nepřístupný místa. Máme takovou kooperaci spolu.

Negativa? Pan X je teď mediálně v kurzu, jako negativum.

Schůze – oslovení zahrádkář – no zahrádkáři jsou prostě přátelé. Každý spolek má něco.

Je to těžký s těmi hřištníky, když tam nic nedělá, může si ta to sám. Nechce s epou něm nic jiného, než aby to někomu přenechal.

Přijde tam 3x ročně, tak na co to má?

Jinak negativa nevím. Ty mezilidský vztahy no.

Co sousedi? Ti jsou dobrý, až na tu jednu paní co nás nemá ráda. Jinak máme 57 zahrádek, to je 57 lidí, každej má nějaký úmysl, to jsou prostě vztahy. Mohlo by to být ještě mnohem horší. (...) My se tady všichni jako snesem, teda až na výjimky, to jste viděla na schůzi.

Támhle za polem byla ještě jedna osada, tu někdo zrušil a zůstali tam ty chatičky. No a tam se nastěhovali bezdomovci a chodili nám to sem vykrádat. Tak to obecní úřad zbouřal a už je tu bezpečněji. Bezdomovci se museli přestěhovat. Už k nám tolik nelezou.

Co myslíte ty krádeže za těch 15 let? No nejhorší to bylo za těch bezdomovců, teď už zase miň. Nás dvakrát. (...) Ale to není možný, vždyť tady lidi byli vykradený i mnohem víckrát, to jste vážně slyšela třikrát nejmíň?

Co ta nová brána? Ta se dělala hlavně kvůli srnkám, ty squatteři co tam chodili do toho bílýho baráku ty stejně chodili jinou cestou.

Taky nás vykradli i když jsme tu byli, i Tiefenbacha. Prostě mi vlez do chaty, já to neslyšel, čmajznu mi peněženku a mobil a zase utek. Ten na tý první zahrádce ho viděl, jak u něj přelezal plot, když ode mě utíkal. Od té doby si tu chatu zamykám, i když jsem tady. To si pamatujete, ne? (...)

Ptáčky, krmítko. Zelenou ještěrku. Myši.

Negativní vztah mám ke slimákům a teda k vosám. Oni si my dělaly hnízda pod střechou a mě to nevdalo jako, ale jednou stojím u stromu a nevím, co se jim stalo, ale najednou jsem měl 3 pigára v obličejí. Tak od té doby jim ty hnízda hned od počátku ničíma nechci je tam. Nic jsem jim nedělal a oni na mě takhle. Podrážděný. Člověk neví, co o nich čekat. Prostě si mě přileti jen tak bodnout. Dělají si teda hnízda i na zemi, to je hrůza při sekání.

Ještě tam mám беруšky, ale ty mám rád, ty český naše, sedmitečný. Žerou mi mšice.

Jo a slimáky máme 2 druhy, ty zrzavý a velký flekatý. A ještě šneky, s domečky.

Slimáci se vždycky rodí jedna generace a mají tak 80 vajíček, to je hrozná úroda.

S kým chodíte nejčastěji? Sám, paní to nebaví, to sem už říkal. Když jsem loni nemohl chodit, tak to se mnou chodila. Ale nic si tam nepěstuje, nebaví jí to tam.

Co nějaký známý? No dřív jsem se pravidelně vídal s panem M, to jsme takový 2 roky tam pořádalí kávové dýchánky, tak tam mě pan M zatáh. On byl takovej komunikativní. Ale byla to zábava. Občas se to tam hrozně pohádalo, to se třeba M s ... nebavil půl roku. A ... pak zase přišel a bylo to jako dřív. Škoda že umřel no. I přes zimu jsme se tam scházeli, jak byla ta mírná zima. On tam zval i další lidi, ale už se moc nevídáme, jen se zdravíme. Někteří se teď schází u I. Ona je taky taková komunikativní. Ty co dal M dohromady, tak tam pokračují. Ale já ne. (...) To jsme tam třeba hodinu seděli a povídali, drbali a získávali zkušenosti. Ale stálo to na tom M. Pan M si mě vyhlíd, abych jemu a ... dělal soudce, protože se prostě pořádk hádali.

PAN PŘEDSEDA – bylo provedeno několik dlouhých rozhovorů (i neformálních, bez přítomnosti diktafonu), v DP tak čerpám především z hlasového materiálu a svých poznámek, přepsána byla jen malá část rozhovoru.

Jsem zde 20 let, před námi tady byly lidi, kteří se o to moc nestrali, proto s nimi tkae ostatní osadníci nekomunikovali a proto tu nemáme tu vodu. Smutné je, že ten vodovodní řád jde tou brankou jak jsme přicházeli, takže přes naši zahrádku. Holt ty naši nechodily na brigády. Mě kdž to nabídlý, to jsem učil na vysoké škole a jeden ze studentů (já tam učil pedagogiku) mi říká, já bych měl pro Vás nabídku v HP, to bylo v 95 roce, rodiče už nemůžou a my to přenecháváme.

Tady u nás se nedají prodávat pozemky, jen se tu pornajímá. Někteří lidé si ale dávají inzeráty PRODÁM, to je pak malér. Hned na nás přijde stížnost, jak to že prodáváte, když nemáte v osobním vlastnictvím. Víte to mají 4 majitelé. Děláme všechno, aby nám to městská část převedla.

Co ten odkup tady? Nejde to, šlo to koupit, ale je to moc drahé, statisíce za to chtějí. No a na to ty peníze zatím nemáme. Jak to nemáte v OV, tak nemůžete skoro nic no.

Domeček už mám druhý, dělal jsem novej.

No občas mi tady nadávají – on tam nejezdí, on tam má plevel, ale jich je 8 a já jsem na to sám. Sousedské vztahy jsou tu vážně narušené. Jich 8 sem přijede a pracují, za poledne mají vše hotové.

Zahrádka se nesmí stát otrokářem, my musíme být otrokářem a zahrádka otrokem. Ne naopak.

To jsem říkal na schůzi výroční, zahrádka má být oddych, ne se tady hádat.

Složitější je to s brigádama, všichni říkají že to je samozřejmost, ale není. My máe 6 hodin, já si teda myslím, že je to moc, stačilo by 4, 5 hodin. No a oni přijdou na tu brigádu 3 a za 2 hodiny jdou domů, ale co tam za 2 hodiny i ve 3 můžou udělat?

Paní L má na starosti brigádnické hodiny.

Je to vaše první zahrádka? Já pocházím z venkova, bohužel nebo bohudík, jsem absolvent vlastně fakulty biologie a základy zemědělské výroby, tak jsem si mohl dovolit potom když jsem učil, pozemky, tak jsem mohl vyházet z toho, co nás učily na národní škole. Otec dělal i předsedu družstva, tak jsme o vše přišly. No a já musel pracovat i v zemědělství, to se na mém zdraví podepsalo, kolena a kyčle. Bohužel takové to bylo.

Pozemek mám 365m², na to člověk musí platit, ale my to přeměřovali a bylo to úplně jinak.

Je nás 57. Tady máme adresy. Máme 7 skupin, jak je udělali nevím, ale každý skupina má svého vedoucího. Já mám 7 skupinu. *TU MI UKÁZAL.*

Musí se tu vyřešit mezilidské vztahy.

Tady teda vede vodovodní řád, buldozer obrátil zeminu, ta nejepší je ve 2 metrech, tady jsou nejdřív 4 vrstvy oblázků. Hrozný je to. Vzhledem k tomu, že je tady velmi těžká jílovitá půda, tak se tu dobře daří květiná, kosatcům, jirínám, narcisům. Ty si sám pěstuju, nekupuju. Pak pěstuju lilie, česnek, pažitku a teď připravuju už na vysazení na podzimní a zimní, třeba pórek.

Proč si to nekoupíte? No tak česnek stojí český 170 korun. Já si vážím podnikatelů, ale tohle nemohu. Takže je to ta ekonomická stránka. No a ředkvičky třeba. Na zalévání nemám tolik peněz, musím zásobit čerpadlo benzínem.

Hnojiva? Kompost, ten si sám dělám. Jediná nevýhoda kompostu je, když se tam dostane plevel, to je pak všude v záhonku. Také používám NPK, protože jsem bývalý zemědělec, tka to mám nastudovaný, dřív se nemuselo ani dusit.....nedomluvil Pěstuju si tady semínka trav, oni mi všichni nadávají, že to nemám posekané, ale je to z toho důvodu, že travní semeno je u nás drahé.

Co nějaké postřiky? No mám jen tadytu hrušeň. Crystanol na jahody – aby tam nelezli škůdci.

Tady v tom sudu, dole je ta voda, tu si čerpám. Je to zapuštěný bez dna sud, štěstí bylo na naší straně a jsou tam krásné spodní proudy. Pramínky. Bez vody si to už nedovedu představit.

Hlavní funkce? Opravuju tady práce, odpočívám, už pěstební ne, jak jsou vysoké ceny za osivo, za sadbu, za vyčerpání vody... to už nejde.

Kde vy bydlíte? Na druhém konci Prahy no, v Modřanech. No nemám to blízko, cesta trvá tak hodinu městskou hromadnou dopravou, no. Hodinu deset minut sem jezdím max.

Bude nový osadní řád. Teď je z roku 2012.

Dřív byl poplatek i 12 Kč, ale to lidi odcházeli, to bylo prostě moc. Chceme li tu ale udržet slušné lidi, tak to nesmíme moc zvyšovat.

Když člověk nechce mít na své parcele chemii, tak se musí snažit mít komposty, třeba i 10 let kompost, který se stále přehazuje, nedává se tam nový biodpad, prostě jich mít více. Ta kvalita toho humusu bez semen plevelů, to jsou pak nádherné ty květiny. A plejete? No musím no, až 5x za vegetační období, i 6x. Od března do října, vyplést všechny záhony. Plevel by mi udušil kořenový systém irisů.

Z té chemie používám postřik na růže, na mšice, protože přirozeného predátora nemají, jinak bych o ty růže přišel, ony jdou do květů.

Nejezdím sem o víkend, jednak kvůli dopravě, jezdí miň spoju a je tady hrozně moc lidí, to já nemám rád.

Elektřina? Kdyby tady byla elektřina, tak je to muj konec, to bych už domů nejezdil, to bych tu přespával. Z hlediska bezpečnosti bych ji tu ale zavedl. Dát sem světla s pohybovými čidly a už by se tu tolik nekradlo.

Jednáme s obecním úřadem. Už jsme 3x jednali se starostkou. Řešíme s nimi ty pozemky. Platíme jim 11 Kč a oni začínají chtít víc.

Smlouvy končí v říjnu.

Zkuste radní Kláru Polydarovou, ta je ze šance, přesvědčovala me, aby dostali podporu. Snad má i ŽP.

Pan R

Výjimku mezi respondenty tvoří pan R. Rozhovor s ním byl neformální (bez užití diktafonu a návodu k rozhovoru), vedený v přátelském duchu a to v průběhu jeho návštěvy paní L, kde jsem se právě nacházela. Rozhovor se stále ubíral směrem od zahrádkářské osady, neboť pro pana R má jiný význam, než pro většinu ostatních. Namísto záhonků využívá prostor k realizování svých zahradnických a architektonických představ, případně zde pěstuje rostliny později uplatnitelné v jeho návrzích. Na základě zkušeností vytvořil zahrádku moderní víceméně bezúdržbovou a *oku lahodící*, která je pro něj, jakožto milovníka přírody, místem k částečnému odpočinku – u něj venku, neboť bydlí v panelovém domě a takovou možnost tedy doposud neměl. Zahrádka přesto neplní jeho potřeby, co se kontaktu s přírodou týče. Pan R vyhledává divokou krajinu, nejlépe odlehlá místa v českých horách, kde může být daleko od lidí a stresu všedních dnů. Také odtud si občas přinese nějaký úlovek nebo alespoň inspiraci pro jeho dílo v osadě. Za zmínku také stojí, že se pan R zabývá mimo jiné přežitím v divočině a jeho vědomosti se tedy netýkají „pouze“ pěstování, ale podstatně širšího spektra ze světa fauny a flory. Možná proto se zdála být zahrádka v osadě Chvalka v průběhu rozhovoru pouze okrajovým tématem- neboť plní panu R jen podstatně menší část jeho potřeb než u ostatních respondentů. Jelikož pana R znám již mnoho let, mnoho informací jsem čerpała též z minulosti (především v kapitole o osobním vztahu k přírodě, kde pana R využívám jako hlavní příklad pro mou teorii).

Paní L

Rozhovory s paní L probíhaly již od prázdnin roku 2014, většina z nich bez nahrávání na diktafon (ten byl pořízen později). Rozhovorů byly zaznamenána písemně a nepřepisovány do PC. Rozhovory jsem prováděla jak neformální, tak poté i dle návodu formálně (takto proběhla i pilotáž). S paní L jsem byla v kontaktu po celou dobu psaní mé práce.

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5-Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: Denisa Špetlíková, Bc.
2. Osobní číslo (UKČO): 71018223
3. Rok imatrikulace na FHS UK (bak. studium, jinak mag. studium): 2012
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK (alespoň měsíc, rok): 9/2012
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny:

Intimní vztahy v antice a současné české společnosti, UK FSV, 2012
6. Předběžný název DP:

Případová studie zahrádkářské osady Chvalka
7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]):

Zahrádkářská osada je pozemek tvořený množstvím parcel určených k soukromé zahrádkářské a zahradnické činnosti. Zahrádkářské osady vznikají v České republice od konce 19. století. Jejich vznik spojujeme s rozvojem průmyslu, růstem měst a dalšími faktory tyto provázající. Produkční potenciál, možnost samozásobitelství a nezaměstnanost, jež je pro tuto dobu typická láká k zahrádkám velké počty lidí a dělá tak ze zahrádkaření moderní rozrůstající se trend. Zahrádkářské osady mají samozřejmě příznivé environmentální dopady – snižují např. ekologickou stopu, posilují vztah lidí k přírodě a představují také určitou formu odporu proti generalizaci trhu. Kromě ekologických pozitiv se ale také příznivě podílejí na aspektu sociálním – upevňují mezilidské vztahy, či podporují komunikaci a sdílení. Kolonie zahrádkářů jsou tak alternativou negativním aspektům globalizovaného světa a kapitalistické společnosti. Dle některých autorů nám zahrádkářské kolonie ukazují cestu ke zdravé a UDRŽITELNÉ společnosti. Dle různých teorií se lidé mnohem snáze ztotožní s trvale udržitelným rozvojem, pokud se s ním setkávají v rámci svých každodenních praktik (např. zahradničení). Proto je důležité zkoumat postoj lidí k jejich bezprostřednímu životnímu prostředí a jak je jím formován jejich vztah k přírodě, případně k její ochraně, potažmo k trvalé udržitelnosti. Klíčový je zde koncept hodnot, jež lidé uznávají.
8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]):

Diplomová práce Případová studie zahrádkářské osady Chvalka se bude věnovat fenoménu zahrádkaření a zahrádkářských osad. Zaměří se především na osadníky a ukáže, jaké pro ně má zahrádkaření význam a proč se mu věnují, popř. jaké výhody jim z této činnosti plynou. Práce se bude také zabývat tím, zda a jakým způsobem ovlivňuje zahrádkaření zahrádkářovo smýšlení o přírodě a jak souvisí s koncepcí trvale udržitelného rozvoje

9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:

Vztah k přírodě, ekologie

Jak zahrádkaření u zkoumané zahrádkáře ovlivňuje jeho vztah k přírodě, jeho environmentální chování či jeho pohled na podobu přírody?

Jakým způsobem zahrádkáři v zahrádkové osadě hospodáří a dá se to považovat za proenvironmentální?

Funkce zahrádek

Jaké funkce pro svého majitele zahrádka plní a jak se promítají do jeho běžného života?

Kterou funkci považuje zahrádkář za hlavní a jak se to projevuje na jeho vztahu k zahrádce?

Vztahy mezi zahrádkáři a nezahrádkáři

Jaké vztahy panují mezi zahrádkáři v osadě a mezi zahrádkáři a nezahrádkáři z okolí osady?

Jak se promítají vztahy mezi zahrádkáři do času, který zahrádkář v osadě tráví?

Hodnoty zahrádkářů

Jaké hodnoty zahrádkáře nejvíce ovlivňují v jeho zahrádkářské činnosti?

Jak zahrádkáři zapadají do teorie postmateriálních hodnot Ronalda Ingleharta?

Ekonomické aspekty zahrádkaření

Jak zahrádkáři vnímají ekonomickou stránku zahrádky?

Dá se u zahrádkářů mluvit o dobrovolné skromnosti, jak ji popisuje Librová?

10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity:

Případová studie. Kvalitativní výzkum – polostrukturované rozhovory, neformální rozhovory, narativní rozhovor, zúčastněná i nezúčastněná pozorování, studium zdrojů (dokumenty; fotografie zahrádkářů; časopis Zahrádkář, internetové stránky osady apod. apod.)

11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi atd.):

Práce má přinést komplexní informace o osadě Chvalka, o zahrádkářích a vztazích, problémech a jejich řešení a dalších aspektech z *života osady*. Práce může přispět v boji za zachování zahrádkářských kolonií, se kterým se mnoho zahrádkářských osad v současné době potýká.

12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“):

Konkrétně osada Chvalka nebyla nikdy zkoumána, DP tak přinese primární informace o osadě a výzkum odhalí nové skutečnosti.

13. Jaké bude (bude-li) jejich teoretické zobecnění a přínos:

Případovou studii Chvalka bude možné srovnávat s dalšími případovými studii věnujícími se zahrádkářským osadám.

14. Struktura DP (předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol):

Úvod

Uvedení do tématu

Teoreticko-metodologická část

Pojmy – zahr. kolonie, zahrádkář, ekologické chování, ochrana přírody, dobrovolná skromnost, výběrová náročnost, okázalá zahálka, hodnoty, TUR ...

Historie zahrádkářských osad (obecně v Evropě, v ČR)

Projekt diplomové práce (DP) oboru sociální a kulturní ekologie

Praktická část

Kolonie Chvalka– historie, řád, vedení, lidé, lokalita...
Výzkum a jeho zhodnocení

Závěr

Návrhová část
Možné praktické přínosy
Možné další okruhy zkoumání

Literatura

Přílohy

Fotografie, dokumenty, rozhovory apod.

15. Předběžná bibliografie k tématu:

H. Librová, P. Gibas, J. Keller, J. Hendl, M. Dissman, M. Miovský, O. Macl, K. Čapek, E. Fromm, J. Huk, P. Macnaghten, A. Buček, M. Bhatti a A. Church, K. Pauknerová, B. Moldan, I. Rynda, A. Novák, K. Stíbral, M. Bartoš ad.

16. Předpokládaný vedoucí DP: Mgr. et Mgr. Arnošt Novák

Jinonice 20. června 2014

diplomant

vedoucí DP

vedoucí katedry SKE